ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ 7

A. Τομέας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία 8

Α.1. Κλάδος Διαφώτισης και Οριζόντιων Θεμάτων 8

Α.2. Κλάδος Υπηρεσιών και Χημικής Βιομηχανίας 8

Α.3. Κλάδος Μεταποίησης και Κατασκευών 8

Α.4. Κλάδος Χημικών Ουσιών 9

Β. Τομέας Ακτινοπροστασίας, Περιβαλλοντικών Θεμάτων και Εξοπλισμών 9

Β.1. Κλάδος Μηχανημάτων και Εξοπλισμών 9

Β.2. Κλάδος Ακτινοπροστασίας 10

Β.3. Κλάδος Ελέγχου Βιομηχανικής Ρύπανσης 10

Β.4. Κλάδος Ποιότητας Αέρα και Στρατηγικού Σχεδιασμού 10

2. ΕΡΓΟ ΚΑΤΑ ΤΟ 2018 10

1. ΤΟΜΕΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ 10

1.1. Επιθεωρήσεις Υποστατικών - Χώρων Εργασίας 10

1.1.1. Έκδοση Πιστοποιητικών Εγγραφής Εργοστασίων 11

1.1.2. Μετρήσεις Βλαπτικών Παραγόντων 11

1.2. Ποινικές Υποθέσεις 12

1.3. Ανάλυση Γνωστοποιηθέντων Εργατικών Ατυχημάτων και Επικίνδυνων Συμβάντων 12

1.3.1. Ατυχήματα σε Εργοδοτούμενους κατά τη διάρκεια της εργασίας 12

1.3.2. Άλλα ατυχήματα που γνωστοποιήθηκαν στο ΤΕΕ 13

1.3.3. Ανάλυση Γνωστοποιηθέντων Επικίνδυνων Συμβάντων 13

1.4. Μονάδα Πρόληψης Επαγγελματικών Ασθενειών 14

1.5. Παροχείς Κατάρτισης στις Πρώτες Βοήθειες στην Εργασία 14

1.6. Επιτήρηση της Υγείας των Εργαζομένων 14

1.7. Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞΥΠΠ) 14

1.8. Δραστηριότητες για τη μείωση των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών στον

τομέα των Κατασκευών 15
1.9. Δραστηριότητες Εργασίες με Αμίαντο 15
1.10. Άδειες Οικοδομής, Πολεοδομικές Άδειες και Πιστοποιητικά Έγκρισης 15
1.11. Λειτουργοί Ασφάλειας....15
1.12. Κέντρο Εκπαίδευσης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία....16
1.13. Διαγωνισμοί 16
1.14. Εκδόσεις του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας 17
1.15. Ευρωπαϊκή Εκστρατεία για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία 17
1.16. Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας....17
1.17. Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων από Υπεράκτιες Εργασίες Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου 18
1.18. Ασφάλεια Αποθηκεύσεων Πετρελαιοειδών....18
1.19. Μονάδα Ελέγχου του Χρόνου Εργασίας και Ανάπαυσης των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων 18
1.20. Ευρωπαϊκή και Διεθνής Εκπροσώπηση και σχετικές Υποχρεώσεις στα θέματα Ασφάλειας και Υγείας. 19
1.21. Διαβούλευση με Κοινωνικούς Εταίρους Παγκύπρια και σε Επαρχιακό Επίπεδο 20
1.21.1. Παγκύπριο Συμβούλιο Ασφάλειας και Υγείας....20
1.21.2. Επαρχιακές Συμβουλευτικές Επιτροπές 20
1.22. Νέα Νομοθεσία για Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία 20
1.23. Ανακοινώσεις για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία 20
1.24. Χημικές Ουσίες....21
1.24.1. Λειτουργία Καθοδηγητικών Γραφείων και Ενημερωτικές Δραστηριότητες....21
1.24.2. Επιθεωρήσεις, Δειγματοληψίες, Χημικές Αναλύσεις και Ποινικές Διώξεις 21
1.24.3. Συνεργασία με το Τμήμα Τελωνείων 22
1.24.4. Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα LIFE + (LIFE CHEREE)....22
1.24.5. Παγκύπριο Συμβούλιο Χημικών Ουσιών (ΠΣΧΟ) 23
1.24.6. Συμμετοχή σε Επιτροπές - Ομάδες Εργασίας στην Κύπρο 23
1.24.7. Ευρωπαϊκή και Διεθνής Εκπροσώπηση....23
2. ΤΟΜΕΑΣ ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ....24

2.1. Μονάδα Επιθεωρητέων Μηχανημάτων, Δοχείων Πίεσης και Ανελκυστήρων 24
2.2. Μονάδα Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας Εξοπλισμών με Σήμανση CE 24
2.3. Μονάδα Εγκαταστάσεων και Αποθηκεύσεων Υγραερίου....25
2.4. Ακτινοπροστασια και Πυρηνικη Ασφαλεια (Α&ΠΑ) 26
2.4.1. Αναθεώρηση και Βελτίωση Νομοθετικού Πλαισίου Α&ΠΑ 26
2.4.2. Εφαρμογή ολοκληρωμένου συστήματος ρυθμιστικού ελέγχου (Αδειοδότηση, Επιθεώρηση και Έλεγχος συμμόρφωσης) Α&ΠΑ – Τήρηση αρχείων 27
2.4.3. Βελτίωση Οργάνωσης και Ενίσχυση Συστήματος Α&ΠΑ στην Κύπρο....27
2.4.4. Παρακολούθηση Επιπέδων Περιβαλλοντικής Ραδιενέργειας....28
2.4.5. Ειδικό Εθνικό Σχέδιο ΗΛΕΚΤΡΑ για Ετοιμότητα και Απόκριση σε Πυρηνικά/ Ραδιολογικά Περιστατικά 29
2.4.6. Εφαρμογή ολοκληρωμένου συστήματος Διαχείρισης Ραδιενεργών Αποβλήτων στην Κύπρο 29
2.4.7. Ενίσχυση της Διεθνούς Συνεργασίας σε θέματα Α&ΠΑ (ΕΥΡΑΤΟΜ, ΔΟΑΕ, διεθνείς Οργανισμοί ή άλλες χώρες) – Περιφερειακά προγράμματα ΔΟΑΕ 30
2.5. Έλεγχος της Αεριας Βιομηχανικης Ρυπανσης 31
2.5.1. Αδειοδότηση 31
2.5.2. Επιθεωρήσεις και Μετρήσεις....31
2.5.3. Ευρωπαϊκό Μητρώο Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων (European Pollutant Release and Transfer Register, E-PRTR) 32
2.5.4. Εναρμόνιση με το Κοινοτικό Κεκτημένο και Νέα Νομοθεσία....33
2.6. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟΥ ΑΕΡΑ 34
2.6.1. Παρακολούθηση Ποιότητας Ατμοσφαιρικού Αέρα....34
2.6.2. Επεισόδια Σκόνης 34
2.6.3. Μετρήσεις Αιωρούμενων Σωματιδίων 34
2.6.4. Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των μετρήσεων....35
2.6.5. Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς (ΕΕΑ) για την Ποιότητα του Αέρα 36
2.6.6. Ετήσιες Εθνικές Εκπομπές Αερίων Ρύπων 37
2.6.7. Νέα Νομοθεσία για Ποιότητα του Αέρα....37

3. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ (πίνακες, γραφήματα, οργανογράμματα) 38

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ, ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Πίνακες Κυρίως Κειμένου

Πίνακας 1.1: Μετρήσεις ανά Βλαπτικό Παράγοντα για το 2018 11

Πίνακες Παραρτημάτων

Πίνακας 2.1: Πρόγραμμα Επιθεωρήσεων για Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία – Ετήσιες και Μηνιαίες Δραστηριότητες Επιθεωρήσεων – Έτος 2018 40
Πίνακας 2.2: Επιθεωρήσεις Υποστατικών για το Έτος 2018 για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία ..41
Πίνακας 2.3: Αριθμός Παραβάσεων και Ποινές που επιβλήθηκαν στις 15 Εκδικασθείσες Υποθέσεις του 2018 για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία σε σύγκριση με προηγούμενα έτη.....42
Πίνακας 2.4: Ανάλυση Εργατικών Ατυχημάτων έτους 2018, κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας, Φύλο, Ηλικία, Βαθμό Τραύματος και Αιτία Ατυχήματος (Στοιχεία για Εργοδοτούμενους τραυματισθέντες κατά τη διάρκεια της εργασίας).....43
Πίνακας 2.5: Ανάλυση Θανατηφόρων Ατυχημάτων που Συνέβησαν κατά το Έτος 2018 - Εργοδοτούμενοι κατά την εργασία.....47
Πίνακας 2.6: Ανάλυση Θανατηφόρων Ατυχημάτων που Συνέβησαν κατά το Έτος 2018 – Αυτοεργοδοτούμενα Άτομα κατά την εργασία 47
Πίνακας 2.7: Ανάλυση Θανατηφόρων Ατυχημάτων που Συνέβησαν κατά το Έτος 2018 - Πρόσωπα Εκτός Εργασίας.....47
Πίνακας 2.8: Επιθεωρήσεις για χημικές ουσίες το 2018 52
Πίνακας 2.9: Δείγματα που λήφθηκαν για χημικές αναλύσεις το 2018 52
Πίνακας 2.10: Επιθεωρήσεις Μηχανημάτων για το έτος 2018 53
Πίνακας 2.11: Επιθεωρήσεις Επιθεωρητέων Μηχανημάτων 54
Πίνακας 2.12: Ανάλυση των επιθεωρήσεων για το υγραέριο κατά Επαρχία για το 2018 54
Πίνακας 2.13: Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων και Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών 55
Πίνακας 2.14: Εθνικές Ετήσιες Εκπομπές κατά Δραστηριότητα (Έτος 2016) 61

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Γραφήματα Παραρτημάτων

Γράφημα 2-1: Αριθμός Ατυχημάτων κατά Οικονομική Δραστηριότητα – Ετος 2018 (Στοιχεία για Εργοδοτούμενα (Πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της) εργασίας 45

Γράφημα 2-2: Εργατικά Ατυχήματα που Γνωστοποιήθηκαν κατά τα Έτη 2007 – 2018 (Στοιχεία για εργοδοτούμενους τραυματισθέντες κατά τη διάρκεια της εργασίας).....46

Γράφημα 2-3: Ανάλυση Εργατικών Ατυχημάτων έτους 2018 κατά αιτία (Στοιχεία για εργοδοτούμενους τραυματισθέντες κατά τη διάρκεια της εργασίας).....46

Γράφημα 2-4: Θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα που γνωστοποιήθηκαν κατά τα έτη 2007 – 2018 (Στοιχεία για εργοδοτούμενους τραυματισθέντες κατά τη διάρκεια της εργασίας).....48

Γράφημα 2-5: Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας για το έτος 2018 (Προκαταρκτικά αποτελέσματα).....49

Γράφημα 2-6: Μεταβολή Δείκτη Συχνότητας – Αριθμού Ατυχημάτων – Αριθμού Εργοδοτουμένων για την Περίοδο 2007 – 2018 50

Γράφημα 2-7: Στατιστικά Επιθεωρήσεων για Χημικές Ουσίες 2018 51

Γράφημα 2-8: Μέσες ετήσιες τιμές NO2, SO2 και ΑΣ10 (PM10), O3 και CO στον Κυκλοφοριακό Σταθμό Λευκωσίας.....57

Γράφημα 2-9: Μέσες ετήσιες τιμές Όζοντος στον Σταθμό Υποβάθρου Αγίας Μαρίνας-Ξυλιάτου (ΕΜΕΡ), στον Κυκλοφοριακό Σταθμό Λευκωσίας και στον Οικιστικό Σταθμό Λεμεσού 57

Γράφημα 2-10: Μέσες ετήσιες τιμές ΑΣ10 σε διάφορες περιοχές της Κύπρου.....58

Γράφημα 2-11: Αριθμός υπερβάσεων της 24ωρης οριακής τιμής ΑΣ10 (50 mg/m3) σε διάφορες περιοχές της Κύπρου.....59

Γράφημα 2-12: Μέσες ετήσιες τιμές $ΑΣ_{2,5}$ σε διάφορες περιοχές της Κύπρου 60

Γράφημα 2-13: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Οξειδίων του Αζώτου ανά δραστηριότητα κατά το 2016.....62

Γράφημα 2-14: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Μονοξειδίου του Άνθρακα ανά δραστηριότητα κατά το 2016.62

Γράφημα 2-15: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Πτητικών Οργανικών Ενώσεων ανά δραστηριότητα κατά το 2016.....62

Γράφημα 2-16: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Διοξειδίου του Θείου ανά δραστηριότητα κατά το 2016.....62

Γράφημα 2-17: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Αμμωνίας ανά δραστηριότητα κατά το 2016 63

Γράφημα 2-18: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Σωματιδιακής Σκόνης (TSP) ανά δραστηριότητα κατά το 2016 63

Γράφημα 2-19: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Αιωρούμενων Σωματιδίων ΑΣ2,5 ανά δραστηριότητα κατά το 2016.....63

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αποστολή του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΤΕΕ) είναι η διασφάλιση κατάλληλων και επαρκών επιπέδων ασφάλειας και υγείας στην εργασία για όλους τους εργαζομένους, η προστασία του κοινού από δραστηριότητες που σχετίζονται με την εργασία, η διατήρηση και η βελτίωση, όπου απαιτείται, της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα, καθώς και η προστασία του κοινού, των εργαζομένων και του περιβάλλοντος μέσω του αποτελεσματικού ελέγχου της αέριας βιομηχανικής ρύπανσης, της ασφάλειας πετρελαιοειδών, των κινδύνων ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας από τη χρήση και αποθήκευση χημικών ουσιών καθώς και των κινδύνων από ιονίζουσες ακτινοβολίες και υπεράκτιες εργασίες πετρελαίου και φυσικού αερίου.

Για την επίτευξη της πιο πάνω αποστολής του το ΤΕΕ εφαρμόζει συγκεκριμένη Στρατηγική που περιλαμβάνει την ύπαρξη κατάλληλου και επαρκούς νομοθετικού, θεσμικού και οργανωτικού πλαισίου, τη λειτουργία αποτελεσματικού συστήματος αδειοδότησης, όπου εφαρμόζεται, επιθεώρησης και επιβολής της συμμόρφωσης, της προώθησης της πρόληψης μέσω διαφώτισης των εμπλεκόμενων φορέων, εργοδοτών, εργαζομένων και του κοινού, της κατάρτισης και εκπαίδευσης του προσωπικού του ΤΕΕ, της χρήσης οικονομικών και εθελοντκών εργαλείων, της συμμετοχής σε ευρωπαϊκούς ή και διεθνείς οργανισμούς, της ενσωμάτωσης των θεμάτων αρμοδιότητας του σ' άλλους τομείς πολιτικής, όπως είναι η εκπαίδευση, η απασχόληση, η γεωργία, το περιβάλλον κ.α. της ενθάρρυνσης της προόδου και της έρευνας καθώς και με τη στενή συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους και με άλλους εμπλεκόμενους φορείς.

Το όραμα του ΤΕΕ είναι να καταστεί ένας άριστος οργανισμός εγνωσμένου κύρους που θα παρέχει στον πολίτη και στην πατρίδα ποιοτικές υπηρεσίες με πολύ ψηλό επίπεδο αποτελεσματικότητας και παραγωγικότητας, αξιοποιώντας στο έπακρο τη σύγχρονη τεχνολογική γνώση.

Στα Κεντρικά του Γραφεία του ΤΕΕ λειτουργεί ο Τομέας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία καθώς και ο Τομέας Ακτινοπροστασίας, Περιβαλλοντικών Θεμάτων και Εξοπλισμών. Επιπλέον, το Τμήμα διαθέτει Επαρχιακά Γραφεία στη Λευκωσία, στη Λεμεσό, στη Λάρνακα, στην Πάφο και στην Αμμόχωστο. Στο Τμήμα υπήρχαν κατά το 2018 συνολικά 86 οργανικές θέσεις, από τις οποίες οι 22 (25%) ήταν κενές. Στις οργανικές θέσεις δεν περιλαμβάνεται το έκτακτο και αποσπασμένο προσωπικό, ο ιατρός εργασίας και το προσωπικό διοικητικής, γραμματειακής, λογιστικής και μηχανογραφικής υποστήριξης. Το Οργανόγραμμα του ΤΕΕ παρουσιάζεται στο **Παράρτημα (Σχήμα 3-1, σελ. 39).**

Το ΤΕΕ ήταν επιφορτισμένο κατά το 2018 με την εφαρμογή των 320 νομοθετημάτων για τα οποία έχει αρμοδιότητα, έχοντας στη διάθεσή του μειωμένο προσωπικό.

Α. Τομέας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία

Ο Τομέας ασχολείται με όλα τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία που αφορούν στην προστασία της ζωής, της αρτιμέλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία τους, καθώς και την προστασία άλλων προσώπων που μπορεί να επηρεαστούν άμεσα από τις δραστηριότητες στην εργασία. Οι βασικές αρμοδιότητες των Κλάδων του Τομέα αυτού είναι οι ακόλουθες:

Α.1. Κλάδος Διαφώτισης και Οριζόντιων Θεμάτων

Ο Κλάδος Διαφώτισης και Οριζόντιων Θεμάτων δημιουργήθηκε και λειτουργεί με σκοπό να δοθεί μεγαλύτερη ώθηση στα θέματα ενημέρωσης, κατάρτισης και πληροφόρησης. Ο Κλάδος είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία του Κέντρου Εκπαίδευσης, την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων και την τήρηση των υποχρεώσεων του Τμήματος σε σχέση με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία, την έγκριση, παρακολούθηση της εκπαίδευσης και αξιολόγηση του έργου των Λειτουργών Ασφάλειας, τη λειτουργία του Παγκύπριου Συμβουλίου Ασφάλειας και Υγείας, καθώς και τον χειρισμό των θεμάτων που αφορούν τα Εγκεκριμένα Πρόσωπα που παρέχουν Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞΥΠΠ). Ο Κλάδος συντονίζει επίσης τις στατιστικές αναλύσεις και διαχειρίσεις της μηχανογράφησης του Τμήματος.

Α.2. Κλάδος Υπηρεσιών και Χημικής Βιομηχανίας

Ο Κλάδος Υπηρεσιών και Χημικής Βιομηχανίας επιτηρεί την εφαρμογή της νομοθεσίας στη χημική και φαρμακευτική βιομηχανία, στις αποθηκεύσεις χημικών ουσιών, στις υπηρεσίες στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, περιλαμβανομένων των εκπαιδευτηρίων και των κρατικών και ιδιωτικών νοσηλευτηρίων, στις μεταφορές, στο εμπόριο καθώς και στους Δήμους και στις Κοινότητες. Επιπρόσθετα, ο Κλάδος ασχολείται με θέματα που σχετίζονται με τους κινδύνους για την υγεία των εργαζομένων από την έκθεσή τους σε χημικούς, βιολογικούς, καρκινογόνους και μεταλλαξιογόνους παράγοντες, καθώς και από την έκθεση σε φυσικούς παράγοντες, όπως είναι ο θόρυβος και οι κραδασμοί. Ο Κλάδος ασχολείται επίσης με την επιθεώρηση, τον έλεγχο και την αδειοδότηση εγκαταστάσεων αποθήκευσης υγρών πετρελαιοειδών. Στον Κλάδο Υπηρεσιών και Χημικής Βιομηχανίας υπάρχει ειδική Μονάδα που ασχολείται με την πρόληψη των ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας, τα οποία δύνανται να προκληθούν σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης ή χρήσης επικίνδυνων χημικών ουσιών. Επίσης, στον Κλάδο αυτό υπάρχει ειδική Μονάδα που ασχολείται με την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου, με σκοπό την πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων και επικίνδυνων συμβάντων κατά τη διάρκεια τέτοιων υπεράκτιων εργασιών και τον περιορισμό των συνεπειών τέτοιων περιστατικών.

Α.3. Κλάδος Μεταποίησης και Κατασκευών

Ο Κλάδος Μεταποίησης και Κατασκευών ασχολείται με θέματα που αφορούν την οργάνωση και τη

διαχείριση των θεμάτων ασφάλειας και υγείας στην εργασία και τις προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας χώρων εργασίας, και εξοπλισμών εργασίας. Επίσης, ασχολείται με την προετοιμασία και την παρακολούθηση του προγράμματος επιθεώρησης, την παρακολούθηση δικαστικών υποθέσεων, τον συντονισμό και τη διεξαγωγή επιθεωρήσεων στον κατασκευαστικό τομέα, στην εξορυκτική βιομηχανία, στη βιομηχανία μεταποίησης, στη δημόσια διοίκηση και στις γεωργοκτηνοτροφικές επιχειρήσεις. Επίσης, ο Κλάδος συντονίζει την προστασία από την έκθεση στον αμίαντο και το θερμικό φόρτο, καθώς και τη διαβούλευση με τις αρμόδιες Αρχές με σκοπό την έκδοση αδειών οικοδομής, πιστοποιητικών έγκρισης και πολεοδομικών αδειών. Επιπρόσθετα, ο Κλάδος Μεταποίησης και Κατασκευών ασχολείται με τον συντονισμό της μονάδας για τον έλεγχο του χρόνου εργασίας και ανάπαυσης των οδηγών ορισμένων οχημάτων.

Α.4. Κλάδος Χημικών Ουσιών

Ο Κλάδος Χημικών Ουσιών ασχολείται με την εφαρμογή της περί χημικών ουσιών νομοθεσίας που καλύπτει θέματα όπως την παραγωγή χημικών προϊόντων, τις εισαγωγές και εξαγωγές τους, τη χρήση και τη διάθεσή τους στην αγορά της Κύπρου. Παράλληλα, ο Κλάδος συμμετέχει στις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων (ECHA) που έχουν ως στόχο την εναρμονισμένη και αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας για χημικές ουσίες σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Β. Τομέας Ακτινοπροστασίας, Περιβαλλοντικών Θεμάτων και Εξοπλισμών

Ο Τομέας ασχολείται με την προστασία του κοινού, των εργαζομένων και του περιβάλλοντος απο κινδύνους που σχετίζονται με τα μηχανήματα, εξοπλισμούς ακτινοβολίες και αέριους βιομηχανικούς ρύπους. Οι βασικές αρμοδιότητες των Κλάδων του Τομέα αυτού είναι οι ακόλουθες:

Β.1. Κλάδος Μηχανημάτων και Εξοπλισμών

Ο Κλάδος Μηχανημάτων και Εξοπλισμών ασχολείται με την επιθεώρηση και πιστοποίηση των επιθεωρητέων μηχανημάτων και δοχείων πίεσης, όπως των ατμολεβήτων, των ατμοδεκτών, των γερανών, των βαρούλκων, των γερανογεφυρών και των αεροθαλάμων και την επιτήρηση της εφαρμογής της νομοθεσίας που αφορά τη λειτουργία, τη συντήρηση και τον περιοδικό έλεγχο των ανελκυστήρων. Επίσης, ο Κλάδος ασχολείται με την επιτήρηση της αγοράς ώστε να διασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων που ικανοποιούν τις πρόνοιες των Ευρωπαϊκών Οδηγιών για τις προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας προϊόντων με σήμανση CE. Τέτοιες κατηγορίες προϊόντων είναι: (i) ο Εξοπλισμός υπό Πίεση, (ii) τα Απλά Δοχεία Πίεσης, (iii) τα Μηχανήματα, (iv) οι Ανελκυστήρες, (v) τα Μέσα Ατομικής Προστασίας, (vi) οι Συσκευές και τα Συστήματα Προστασίας που Προορίζονται για Χρήση σε Εκρήξιμες Ατμόσφαιρες, και (vii) ο Εξοπλισμός προς Χρήση σε Εξωτερικούς Χώρους από την Εκπομπή Θορύβου στο Περιβάλλον. Επιπρόσθετα ο Κλάδος ασχολείται με την επιθεώρηση, τον έλεγχο και την αδειοδότηση των αποθηκεύσεων και εγκαταστάσεων υγραερίου, καθώς και των

πρατηρίων υγραερίου κίνησης.

Β.2. Κλάδος Ακτινοπροστασίας

Βασικός στόχος του Κλάδου Ακτινοπροστασίας, είναι η ραδιολογική ασφάλεια πηγών και εγκαταστάσεων όπου διεξάγονται πρακτικές με ιονίζουσες ακτινοβολίες, η ασφάλεια και η προστασία της υγείας των εργαζομένων και του κοινού από τους κινδύνους λόγω έκθεσης σε ιονίζουσες και μη ιονίζουσες ακτινοβολίες, σε διάφορες οικονομικές δραστηριότητες όπως στην ιατρική, τη βιομηχανία, τις κατασκευές, τη γεωργία και την έρευνα, καθώς και η προστασία της υγείας του πληθυσμού, της περιουσίας και του περιβάλλοντος γενικά, λόγω απελευθέρωσης ή διασποράς ραδιενεργών ουσιών ή ραδιενεργού μιάνσεως στο περιβάλλον.

Β.3. Κλάδος Ελέγχου Βιομηχανικής Ρύπανσης

Ο Κλάδος Ελέγχου Βιομηχανικής Ρύπανσης ασχολείται με την αδειοδότηση βιομηχανικών εγκαταστάσεων που ρυπαίνουν την ατμόσφαιρα. Επίσης ασχοείται με την παρακολούθηση και τον έλεγχο της αέριας ρύπανσης που προκαλείται από ουσίες που εκπέμπονται στην ατμόσφαιρα κατά τη λειτουργία διαφόρων βιομηχανικών εγκαταστάσεων π.χ. σταθμών καυσίμων και ατμοκαθαριστηρίων, με στόχο να διασφαλίζεται η προστασία του κοινού και του περιβάλλοντος.

Β.4. Κλάδος Ποιότητας Αέρα και Στρατηγικού Σχεδιασμού

Ο Κλάδος Ποιότητας Αέρα και Στρατηγικού Σχεδιασμού ασχολείται με τη συνεχή παρακολούθηση και ενημέρωση για τα επίπεδα συγκεκριμένων ρύπων στον ατμοσφαιρικό αέρα καθώς και με την εκτίμηση και τη διαχείριση της ποιότητας του αέρα, ώστε να διασφαλίζεται, όσο είναι πρακτικά εφικτό, η προστασία της υγείας και ευημερίας των εργαζομένων και των πολιτών καθώς και η προστασία του περιβάλλοντος. Επιπρόσθετα, ο Κλάδος ασχολείται με τη διαμόρφωση και την παρακολούθηση υλοποίησης του Στρατηγικού Σχεδίου του Τμήματος.

2. ΕΡΓΟ ΚΑΤΑ ΤΟ 2018

1. ΤΟΜΕΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

1.1. Επιθεωρήσεις Υποστατικών - Χώρων Εργασίας

Μια από τις βασικές δραστηριότητες του Τομέα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία είναι η διεξαγωγή επιθεωρήσεων από τους Επιθεωρητές του ΤΕΕ για τον έλεγχο της τήρησης των προνοιών της εργατικής νομοθεσίας που εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Τμήματος. Μέσω του ετήσιου προγραμματισμού, που φαίνεται στο **Παράρτημα (Πίνακας 3.1, σελ.40)**, πραγματοποιήθηκαν το 2018 επιθεωρήσεις σε διάφορους τομείς οικονομικής δραστηριότητας καθώς και συγκεκριμένες

στοχευμένες δραστηριότητες και εκστρατείες επιθεωρήσεων. Για την καλύτερη διεξαγωγή των εκστρατειών αυτών ετοιμάστηκαν ειδικά ερωτηματολόγια, ενημερωτικό υλικό και οδηγίες που διαβιβάστηκαν στους διάφορους εμπλεκόμενους φορείς και στα μέσα μαζικής επικοινωνίας και αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Κατά τη διάρκεια του 2018, οι Επιθεωρητές διεξήγαγαν συνολικά 3.228 επιθεωρήσεις σε 2.394 διαφορετικά υποστατικά για θέματα ασφάλειας και υγείας σε χώρους εργασίας ενώ το 2017 είχαν πραγματοποιηθεί συνολικά 3.623 τέτοιες επιθεωρήσεις σε 2.668 διαφορετικά υποστατικά. Στο **Παράρτημα (Πίνακας 3.2, σελ.41)** φαίνονται αναλυτικά κατά οικονομική δραστηριότητα και επαρχία οι επιθεωρήσεις υποστατικών του 2018. Επίσης, κατά τη διάρκεια του 2018 στάλθηκαν μετά τις επιθεωρήσεις 392 επιστολές σε εργοδότες, αυτοεργοδοτούμενους και σ' άλλα πρόσωπα, στα υποστατικά των οποίων εντοπίστηκαν σοβαρές παραβάσεις της νομοθεσίας για ασφάλεια και υγεία στην εργασία, ενώ το 2017 είχαν σταλεί 433 τέτοιες επιστολές. Επιπρόσθετα το 2018, εκδόθηκαν 110 Ειδοποιήσεις Βελτίωσης και 116 Ειδοποιήσεις Απαγόρευσης ενώ το 2017 εκδόθηκαν 123 Ειδοποιήσεις Βελτίωσης και 120 Ειδοποιήσεις Απαγόρευσης.

1.1.1. Έκδοση Πιστοποιητικών Εγγραφής Εργοστασίων

Το 2018, μετά από εξέταση σχετικών αιτήσεων και επιτόπια επιθεώρηση, εκδόθηκαν από το ΤΕΕ 33 Πιστοποιητικά Εγγραφής Εργοστασίων και 9 σχετικές Βεβαιώσεις Καταλληλότητας. Κατά το έτος 2017 εκδόθηκαν 41 Πιστοποιητικά Εγγραφής και 14 Βεβαιώσεις Καταλληλόλητας. Επίσης το 2018, εκδόθηκαν/ανανεώθηκαν μετά από επιθεώρηση 6 Βεβαιώσεις σε Ιδιωτικά Νοσηλευτήρια/Κλινικές.

1.1.2. Μετρήσεις Βλαπτικών Παραγόντων

Ο Τομέας διατηρεί εργαστήριο με όργανα άμεσης ή έμμεσης μέτρησης φυσικών και χημικών βλαπτικών παραγόντων. Κατά τη διάρκεια του 2018, πραγματοποιήθηκαν συνολικά 333 μετρήσεις βλαπτικών παραγόντων. Στον ακόλουθο Πίνακα φαίνονται αναλυτικά οι μετρήσεις που έγιναν για κάθε βλαπτικό παράγοντα.

Πίνακας 2.1: Μετρήσεις ανά Βλαπτικό Παράγοντα για το 2018

Α/Α	Θερμο-κρασία	Θόρυβος	Φωτισμός	Ρυθμός παροχής συνδυασμένου αέρα (εναλλαγές αέρα)	Αιωρούμενα σωματίδια (σκόνη)	Διοξείδιο του άνθρακα (CO_2)	Όζον (O_3)	Αμμωνία (NH_3)	Οργανικές πτητικές ενώσεις (VOCs)
Αριθμός Μετρή-σεων	25	0	0	20	18	25	15	28	28

Α/Α	Υγρασία	Χλώριο (Cl_2)	Υδρόθειο (H_2S)	Μονοξείδιο του άνθρακα (CO)	Διοξείδιο του αζώτου (NO_2)	Διοξείδιο του θείου (SO_2)	Όρια αναφλεξι-μότητας (LEL)	Οξυγόνο (O_2)	Φορμαλδεΰδη (HCHO)
Αριθμός Μετρή-σεων	25	27	25	30	5	10	4	20	28

1.2. Ποινικές Υποθέσεις

Εντός του 2018 ολοκληρώθηκε η εκδίκαση 15 υποθέσεων για 70 παραβάσεις Εργατικών Νόμων που αφορούσαν την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων στους χώρους εργασίας και άλλων προσώπων που επηρεάστηκαν από την εκτέλεση εργασιών. Οι χρηματικές ποινές που επιβλήθηκαν στους καταδικασθέντες το 2018 ανήλθαν συνολικά σε €88.600 σε σύγκριση με €92.250 για το 2017 που αφορούσαν την εκδίκαση 14 υποθέσεων. Επίσης, σε μια περίπτωση ατυχήματος το 2018, επιβλήθηκε σε έναν κατηγορούμενο για δύο κατηγορίες ποινή φυλάκισης τριών μηνών και δύο μηνών αντίστοιχα, με διετή αναστολή. Ο αριθμός των υποθέσεων και οι νομοθεσίες, με βάση τις οποίες προσήχθησαν οι παραβάτες στο Δικαστήριο, καθώς και οι χρηματικές ποινές που τους επιβλήθηκαν κατά το 2018 σε σύγκριση με τα έτη, 2015 - 2017 φαίνονται στο **Παράρτημα (Πίνακας 3.3, σελ.42).** Εντός του 2018 συντάχθηκαν, επίσης, συνολικά 27 νέοι φάκελοι ποινικής δίωξης, οι οποίοι διαβιβάστηκαν στους εκπροσώπους της Νομικής Υπηρεσίας για έγκριση και προώθηση.

1.3. Ανάλυση Γνωστοποιηθέντων Εργατικών Ατυχημάτων και Επικίνδυνων Συμβάντων

1.3.1. Ατυχήματα σε Εργοδοτούμενους κατά τη διάρκεια της εργασίας

Κατά το έτος 2018 γνωστοποιήθηκαν στο ΤΕΕ 2.156 ατυχήματα σε εργοδοτούμενους κατά τη διάρκεια της εργασίας. Στον **Πίνακα 3.4 του Παραρτήματος (σελ. 43)** φαίνεται ανάλυση των ατυχημάτων κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας, φύλο, ηλικία, βαθμό τραύματος και αιτία ατυχήματος. Στο **Γράφημα 3-1 του Παραρτήματος (σελ. 45)** τα ατυχήματα ταξινομούνται κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας. Όπως φαίνεται από το Γράφημα αυτό, ο μεγαλύτερος αριθμός ατυχημάτων για το 2018 παρουσιάζεται στον τομέα των Δραστηριοτήτων Υπηρεσιών Παροχής Καταλυμάτων και Εστίασης με ποσοστό 25,93% και ακολουθούν οι τομείς της Μεταποίησης με ποσοστό 16,70%, των Κατασκευών με ποσοστό 14,38% και του Χονδρικού και Λιανικού Εμπορίου καθώς και Επισκευής Οχημάτων με ποσοστό 12,89%. Στο **Γράφημα 3-2 του Παραρτήματος (σελ. 46)** παρουσιάζεται ο ετήσιος αριθμός εργατικών ατυχημάτων που γνωστοποιήθηκαν κατά την περίοδο 2007-2018. Στο **Γράφημα 3-3 του Παραρτήματος (σελ. 46)** καταδεικνύονται τα εργατικά ατυχήματα του 2018, αναλύονται κατά αιτία και ταξινομούνται σε πέντε βασικές κατηγορίες (κτήρια/εγκαταστάσεις, μηχανήματα/εξοπλισμός, μέσα μεταφοράς, υλικά/ουσίες και άλλα αίτια).

Στους **Πίνακες 3.5, 3.6 και 3.7 του Παραρτήματος (σελ. 47)** αναλύονται τα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα που συνέβησαν κατά τη διάρκεια του έτους 2018, κατά επαρχία, τομέα οικονομικής δραστηριότητας και αιτία. Στους πίνακες αυτούς παρουσιάζονται τα ατυχήματα που συνέβησαν σε εργοδοτούμενους και σε αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους και κατά τη διαδρομή από ή προς την εργασία. Επίσης παρουσιάζονται τα ατυχήματα που συνέβησαν σε τρίτα πρόσωπα εκτός εργασίας, αλλά προέκυψαν από δραστηριότητες σε εργασία. Κατά το έτος 2018, σύμφωνα με τις πληροφορίες που περιήλθαν σε γνώση του ΤΕΕ, συνέβησαν 7 θανατηφόρα ατυχήματα σε εργοδοτούμενους κατά τη διάρκεια της εργασίας τους, 1 σε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο και 2 σε πρόσωπα εκτός εργασίας που προέκυψαν από δραστηριότητες σε εργασία. Δεν είχαν συμβεί θανατηφόρα ατυχήματα σε εργοδοτούμενους ή αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διαδρομή από ή προς την εργασία τους. Στο **Γράφημα 3-4 (σελ. 48) του Παραρτήματος** φαίνεται ο ετήσιος αριθμός των θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων που γνωστοποιήθηκαν κατά την περίοδο 2017-2018.

Στο **Γράφημα 3-5 (σελ. 49) του Παραρτήματος** φαίνεται ο Μέσος Όρος του Δείκτη Συχνότητας Ατυχημάτων [(αριθμός ατυχημάτων) / (αριθμός απασχολουμένων) x 100.000], καθώς και οι επιμέρους Δείκτες Συχνότητας κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας για το 2018. Ο Μέσος Όρος Δείκτης Συχνότητας Ατυχημάτων που συνέβησαν σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους για το έτος 2018 ήταν 623,38. Σημειώνεται ότι πρόκειται για προκαταρκτικό και όχι τελικό αποτέλεσμα γιατί ο «Αριθμός των Εργοδοτούμενων», που χρησιμοποιείται για υπολογισμό του Δείκτη Συχνότητας, βασίζεται στον μέσο όρο των τριών πρώτων τριμήνων της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού, της Στατιστικής Υπηρεσίας. Τέλος, διευκρινίζεται ότι ο τελικός διορθωμένος Μέσος Όρος Δείκτης Συχνότητας για το έτος 2017 ήταν 628,12.

Στο **Γράφημα 3-6 (σελ. 50) του Παραρτήματος** παρουσιάζεται η Μεταβολή του Δείκτη Συχνότητας (Μέσος Όρος Έτους) κατά την περίοδο 2007-2018, καθώς επίσης και του αριθμού των γνωστοποιηθέντων ατυχημάτων και των εργοδοτούμενων προσώπων κατά την ίδια περίοδο. Από τα στοιχεία του Γραφήματος συμπεραίνεται ότι κατά την περίοδο 2007-2018 σημειώθηκε μείωση του δείκτη συχνότητας κατά 15,5% και αύξηση του αριθμού των ατυχημάτων κατά 2,4%, ενώ κατά την περίοδο 2017- 2018 σημειώθηκε μείωση του δείκτη συχνότητας κατά 0,7% και αύξηση του αριθμού των ατυχημάτων κατά 4,2%.

1.3.2. Άλλα ατυχήματα που γνωστοποιήθηκαν στο ΤΕΕ

Επιπρόσθετα, κατά το έτος 2018 γνωστοποιήθηκαν ακόμη 142 ατυχήματα (8 σε αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα, 3 σε πρόσωπα εκτός εργασίας και 131 κατά τη διαδρομή από ή προς την εργασία).

1.3.3. Ανάλυση Γνωστοποιηθέντων Επικίνδυνων Συμβάντων

Κατά το έτος 2018 γνωστοποιήθηκαν στο ΤΕΕ συνολικά 23 Επικίνδυνα Συμβάντα σε χώρους

εργασίας. Αυτά αφορούσαν 6 περιπτώσεις κατάρρευσης ή ανατροπής ή αστοχία μέρους ανυψωτικού εξοπλισμού, 6 πυρκαγιάς/έκρηξης, 3 επαφής με εναέριες ηλεκτρικές γραμμές, 3 διαρροής εύφλεκτων ή άλλων ουσιών, 3 κατάρρευσης κτηρίων/κατασκευών, 1 κατάρρευσης ικριώματος και 1 ηλεκτρικού βραχυκυκλώματος.

1.4. Μονάδα Πρόληψης Επαγγελματικών Ασθενειών

Κατά τη διάρκεια του 2018 ο Σύμβουλος Ιατρός Εργασίας σε συνεργασία με τους Επιθεωρητές διερεύνησε 4 περιπτώσεις ασθενειών οι οποίες πιθανό να σχετίζονταν με το είδος και τις συνθήκες εργασίας των επηρεαζόμενων προσώπων. Οι περιπτώσεις αυτές αφορούσαν 1 περίπτωση μυασθένειας, 1 περίπτωση διαβητικής νευροπάθειας κάτω άκρων, 1 περίπτωση χρόνιας νευροπάθειας προσωπικού νεύρου και 1 περίπτωση διαφόρων επιπτώσεων στην υγεία από εισπνοή αμμωνίας. Επιπρόσθετα, εντός του 2018 δηλώθηκαν στο ΤΕΕ 3 νέες περιπτώσεις μεσοθηλιώματος που είχαν καταγραφεί στο Αρχείο Καρκίνου του Υπουργείου Υγείας και 3 νέες περιπτώσεις μεσοθηλιώματος που είχαν καταγραφεί στο αρχείο του Ογκολογικού Κέντρου της Τράπεζας Κύπρου.

1.5. Παροχείς Κατάρτισης στις Πρώτες Βοήθειες στην Εργασία

Για την παροχή προγραμμάτων κατάρτισης στις πρώτες βοήθειες στην εργασία ο Διευθυντής του ΤΕΕ ως Αρχιεπιθεωρητής επανέγκρινε μετά από αξιολόγηση 24 υφιστάμενους Παρόχους προγραμμάτων και 2 νέους.

1.6. Επιτήρηση της Υγείας των Εργαζομένων

Για την εφαρμογή των περί Επιτήρησης της Υγείας των Εργοδοτούμενων Κανονισμών του 2017 εκδόθηκαν 2 Υπουργικά Διατάγματα (Κ.Δ.Π. 185 και Κ.Δ.Π. 186) που αφορούν στις ιατρικές εξετάσεις για εργασίες σχετικές με μόνωση ή επάλειψη αμιάντου και για εργασίες λιμένων. Επίσης το ΤΕΕ ετοίμασε 2 νέα προσχέδια Υπουργικών Διαταγμάτων για ιατρικές εξετάσεις σε αναρριχητές και εργαζόμενους σε ορυχεία και λατομεία τα οποία έτυχαν διαβούλευσης με τους κοινωνικούς εταίρους και εμπλεκόμενους φορείς. Ο θεσμός του Ιατρού Εργασίας έχει ξεκινήσει να εφαρμόζεται στις Κυπριακές επιχειρήσεις. Από πληροφορίες και στοιχεία που κατέχει το Τμήμα μέχρι το 2018, περισσότερες από 30 επιχειρήσεις/οργανισμοί έχουν συμβληθεί με ιατρό εργασίας για την παροχή υπηρεσιών επιτήρησης της υγείας στους εργοδοτούμενούς τους. Αυτός ο αριθμός αναμένεται να αυξηθεί με την εφαρμογή των Διαταγμάτων για ιατρικές εξετάσεις.

1.7. Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞΥΠΠ)

Κατά τη διάρκεια του 2018, με βάση τα καθορισμένα Ελάχιστα Απαιτούμενα Προσόντα, ο Αρχιεπιθεωρητής παραχώρησε 7 αρχικές εγκρίσεις και απόρριψε άλλες 4 αιτήσεις. Επιπρόσθετα, κατά τη διάρκεια του έτους τερματίστηκε η έγκριση συνολικά 5 Εγκεκριμένων Προσώπων λόγω

παραβάσεων των Όρων Έγκρισής τους ή/και της σχετικής νομοθεσίας που διέπει τον θεσμό των ΕΞΥΠΠ. Στις 31.12.2018, το σχετικό Μητρώο περιείχε συνολικά 87 Εγκεκριμένα Πρόσωπα για παροχή Εξωτερικών Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης. Τέλος, κατά το 2018 συνεχίστηκε η ετήσια εκστρατεία επιθεώρησης Εγκεκριμένων Προσώπων, η οποία επικεντρώθηκε στην ποιότητα των παραδοτέων εργασιών που αναλαμβάνουν τα Πρόσωπα αυτά για λογαριασμό εργοδοτών ή / και αυτοεργοδοτούμενων προσώπων.

1.8. Δραστηριότητες για τη μείωση των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών στον τομέα των Κατασκευών

Στο πλαίσιο της Κοινής Δήλωσης Πολιτικής για τη μείωση των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών στον τομέα των Κατασκευών, το ΤΕΕ υλοποιεί συγκεκριμένο Σχέδιο Δράσης από το 2013. Μέσα στο πλαίσιο αυτό πραγματοποιήθηκαν ημερίδες και σεμινάρια σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους επαγγελματικούς φορείς εντός του 2018 όπου παρουσιάστηκαν οι πρόνοιες της νομοθεσίας που ρυθμίζουν τα θέματα ασφάλειας και υγείας στα κατασκευαστικά έργα, καθώς και τη διαχείριση και αντιμετώπιση της θερμικής καταπόνησης.

1.9. Δραστηριότητες Εργασίες με Αμίαντο

Μετά από την αξιολόγηση αιτήσεων, εντός του 2018, εγκρίθηκαν 8 εταιρείες για εκτέλεση εργασίας σχετικής με αφαίρεση μόνωσης ή επάλειψης αμιαντούχων υλικών. Επίσης, εντός του 2018 εγκρίθηκαν, πριν από την έναρξη των εργασιών με αμίαντο, συνολικά 97 ειδικά Σχεδία Εργασίας.

1.10. Άδειες Οικοδομής, Πολεοδομικές Άδειες και Πιστοποιητικά Έγκρισης

Κατά τη διάρκεια του 2018 εξετάστηκαν και τέθηκαν ειδικοί όροι για τα θέματα ασφαλείας και υγείας στην εργασία σε 764 συνολικά αιτήσεις που αφορούσαν Πολεοδομικές Άδειες, Άδειες Οικοδομής και Πιστοποιητικά Έγκρισης υποστατικών, τα οποία προορίζονταν να χρησιμοποιηθούν ή χρησιμοποιούνται ως χώροι εργασίες ή/και ως οικιστικές μονάδες.

1.11. Λειτουργοί Ασφάλειας

Το 2018 εγκρίθηκαν, αφού αξιολογήθηκαν οι σχετικές αιτήσεις που υποβλήθηκαν από εργοδότες, 29 νέοι Λειτουργοί Ασφάλειας οι οποίοι απασχολούνται επί πλήρους απασχόλησης με τα θέματα ασφάλειας και υγείας. Ο συνολικός αριθμός των Λειτουργών Ασφάλειας, των οποίων έχει εγκριθεί ο διορισμός, ανερχόταν μέχρι το τέλος του 2018 σε 167. Παράλληλα, εντός του έτους συνεχίστηκε ο έλεγχος της εργασίας των Λειτουργών Ασφάλειας μέσω της εξέτασης των ετήσιων εκθέσεων των δραστηριότητων τους που υπέβαλαν στο ΤΕΕ και επιτόπου επιθεωρήσεων που πραγματοποιήθηκαν από Επιθεωρητές.

1.12. Κέντρο Εκπαίδευσης στην Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία

Οι δραστηριότητες του Κέντρου Εκπαίδευσης κατά το 2018 περιλάμβαναν τη διοργάνωση ή συνδιοργάνωση με άλλους φορείς προγραμμάτων κατάρτισης / σεμιναρίων / ενημερωτικών συναντήσεων που απευθύνονταν σε μέλη Επιτροπών Ασφάλειας της Δημόσιας Υπηρεσίας, του Ιδιωτικού Τομέα και Επαγγελματικών Συνδέσμων, σε μαθητές σχολείων Τεχνικής Εκπαίδευσης και φοιτητές του ΤΕΠΑΚ, σε καθηγητές Χημείας της Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης, σε γεωργούς και κτηνοτρόφους καθώς και σε εργαζομένους στη Δημόσια Υπηρεσία, σε Ημικρατικούς Οργανισμούς και σε ιδιωτικές εταιρείες, σε εκπαιδευτές των Οργανώσεων των Κοινωνικών Εταίρων, σε Λειτουργούς Ασφάλειας, σε Εγκεκριμένα Πρόσωπα Παροχής Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης και στο προσωπικό του ΤΕΕ. Συνολικά, κατά το 2018 Επιθεωρητές του Τμήματος έδωσαν διαλέξεις διάρκειας 173.5 ωρών σε θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, σε 57 προγράμματα κατάρτισης / σεμινάρια / ενημερωτικές συναντήσεις στα οποία συμμετείχαν περίπου 2.250 άτομα.

Επιπρόσθετα, το Κέντρο Εκπαίδευσης διοργάνωσε (α) στις 22.10.2018 την Τελετή Έναρξης της Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας 2018, κατά τη διάρκεια της οποίας έγινε η απονομή Βραβείων διαφόρων διαγωνισμών σε θέματα ασφάλειας και υγείας και (β) στις 8.5.2018 την Διευρυμένη Συνάντηση Εταίρων.

1.13. Διαγωνισμοί

Το ΤΕΕ διοργάνωσε και αθλοθέτησε για δέκατη έκτη συνεχή χρονιά, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, τον Διαγωνισμό Αφίσας 2018 με θέμα «Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία», μεταξύ των μαθητών της Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Εκπαίδευσης. Το πρώτο και δεύτερο βραβείο του Διαγωνισμού απονεμήθηκε σε μαθήτριες του Γυμνασίου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ στο Πλατύ Αγλατζιάς και το τρίτο βραβείο απονεμήθηκε εξίσου σε δύο έργα που υποβλήθηκαν από μαθήτριες του Γυμνασίου Λατσιών.

Επίσης, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, το ΤΕΕ διοργάνωσε και αθλοθέτησε για ένατη χρονιά τον Διαγωνισμό Σχολικών Παραδειγμάτων Καλής Πρακτικής 2018. Στο Διαγωνισμό βραβεύτηκαν το Περιφερειακό Γυμνάσιο Κοκκινοτριμιθιάς και το Λύκειο Εθνομάρτυρα Κυπριανού – Στροβόλου.

Επιπρόσθετα, το ΤΕΕ διοργάνωσε τον Εθνικό και Ευρωπαϊκό Διαγωνισμό Παραδειγμάτων Καλής Πρακτικής για επιχειρήσεις στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία. Στο πλαίσιο του Διαγωνισμού υποβλήθηκαν 17 παραδείγματα και το πρώτο βραβείο απονεμήθηκε στην εταιρεία Τσιμεντοποιία Βασιλικού Δημόσια Εταιρεία Λτδ για το παράδειγμά της που αφορούσε την εκπαίδευση και κατάρτιση προσωπικού, μέσα από την ανάπτυξη επικοινωνιακού υλικού, με σκοπό την εξασφάλιση μηδέν (0) ατυχημάτων στον χώρο εργασίας.

1.14. Εκδόσεις του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας

Στη διάρκεια του 2018 στάλθηκαν στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών για επεξεργασία δύο (2) νέα φυλλάδια σε έντυπη μορφή με τίτλο «Υγραέριο Κίνησης – Ασφάλεια στα Πρατήρια και Συνεργεία αυτοκινήτων» και «Επιτήρηση της Υγείας των Εργοδοτουμένων». Επίσης, τυπώθηκε η αφίσα της μαθήτριας που πήρε το πρώτο βραβείο στον διαγωνισμό Αφίσας μεταξύ των μαθητών. Σημειώνεται ότι όλα τα ενημερωτικά έντυπα, είτε σε έντυπη μορφή είτε σε ηλεκτρονική μορφή, είναι καταχωρημένα στην ιστοσελίδα του και διαθέσιμα σε κάθε ενδιαφερόμενο. Στην ιστοσελίδα, υπάρχει επίσης πληθώρα πληροφοριών με αναλύσεις, στατιστικά στοιχεία και όλη η νομοθεσία για την οποία αρμοδιότητα έχει το Τμήμα.

1.15. Ευρωπαϊκή Εκστρατεία για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία

Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εκστρατείας για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία 2018 – 2019 οργανώθηκε από 22 έως 26 Οκτωβρίου 2018 η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία 2018 με θέμα «Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι Εργασίας - Διαχείριση Επικίνδυνων Ουσιών». Στις 22.10.2018 πραγματοποιήθηκε η τελετή έναρξης της Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας στη διάρκεια της οποίας έγινε η απονομή των Βραβείων Καλής Πρακτικής για το 2018, των Βραβείων του Διαγωνισμού Αφίσας 2018 και των Βραβείων για το Διαγωνισμό Σχολικών Παραδειγμάτων Καλής Πρακτικής 2018. Επίσης, κατά τη διάρκεια της τελετής έναρξης, έγιναν παρουσιάσεις που αφορούσαν την εν λόγω εκστρατεία καθώς και την εκστρατεία Vision Zero. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο της Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία 2018, Επιθεωρητές του Τμήματος ετοίμασαν και υλοποίησαν ειδικό πρόγραμμα, με εκδηλώσεις στις οποίες συμμετείχαν 5874 άτομα, που περιλάμβανε 74 επισκέψεις σε χώρους εργασίας, συμμετοχή σε συνεδρίες Επιτροπών Ασφάλειας, συζήτηση με τους εργαζόμενους και διανομή διαφωτιστικού υλικού. Τέλος, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εκστρατείας, μεταδόθηκε ειδικό τηλεοπτικό μήνυμα και Επιθεωρητές του Τμήματος έδωσαν συνεντεύξεις και συμμετείχαν σε ενημερωτικά προγράμματα των ραδιοτηλεοπτικών μέσων μαζικής ενημέρωσης

1.16. Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας

Η Μονάδα Ελέγχου των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης πραγματοποίησε 31 επιθεωρήσεις το 2018 στις εγκαταστάσεις που καλύπτονται από τη σχετική νομοθεσία και συνεργάστηκε με τη Δύναμη Πολιτικής Άμυνας στο θέμα των Εξωτερικών Σχεδίων Επείγουσας Ανάγκης, καθώς και με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως στα θέματα χωροθέτησης νέων εγκαταστάσεων ή αναπτύξεων γύρω από υφιστάμενες εγκαταστάσεις. Επίσης εντός του έτους, η Μονάδα παρέλαβε 2 νέες Γνωστοποιήσεις εγκαταστάσεων, 5 Έγγραφα Πολιτικής Πρόληψης Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας και 4 Εκθέσεις Ασφαλείας. Αξιολογήθηκαν 3 Γνωστοποιήσεις, 6 Έγγραφα Πολιτικής Πρόληψης Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας και 8 Εκθέσεις Ασφαλείας.

1.17. Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων από Υπεράκτιες Εργασίες Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου

Στις 20.7.2018 δημοσιεύτηκε το περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Καθορισμός τελών αξιολόγησης εγγράφων σχετικών με την Ασφάλεια των Υπεράκτιων Εργασιών Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου) Διάταγμα του 2018 (Κ.Δ.Π. 215/2018) το οποίο αναθεώρησε τα τέλη του σχετικού Διατάγματος (Κ.Δ.Π.240/2017) που είχε εκδοθεί το 2017.

Στις αρχές του 2018 ολοκληρώθηκε μια εργασία γεώτρησης αναζήτησης υδρογονανθράκων και στο τέλος Δεκεμβρίου ξεκίνησε μια νέα. Σχετικά με τις εργασίες αυτές το 2018, υποβλήθηκαν και αξιολογήθηκαν από τη Μονάδα Αντιμετώπισης των Κινδύνων από Υπεράκτιες Εργασίες Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου 1 έκθεση περί μεγάλων κινδύνων, 3 κοινοποιήσεις γεώτρησης, 1 ουσιαστικής αλλαγής σε κοινοποίηση γεώτρησης και 91 ημερήσιες εκθέσεις γεώτρησης. Επίσης πραγματοποιήθηκαν 2 επιθεωρήσεις σε πλοία γεωτρίπανα και ετοιμάστηκαν 2 εκθέσεις επιθεώρησης.

Το 2018 η Μονάδα είχε διάφορες συναντήσεις με τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε υπεράκτιες δραστηριότητες αναζήτησης υδρογονανθράκων στην Κυπριακή Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (ΑΟΖ) και συζήτησε τις υποχρεώσεις τους με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία. Επίσης, η Μονάδα ασχολήθηκε με την αξιολόγηση τμημάτων των αιτήσεων, για αδειοδότηση εκτέλεσης εργασιών στην Κυπριακή Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη, που αφορούσαν ασφάλεια, υγεία, περιβάλλον και ποιότητα. Η Μονάδα ασχολήθηκε επίσης με τον έλεγχο και την υποβολή απόψεων ως μέλος της Επιτροπής Αδειοδότησης Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων καθώς και της Επιτροπής Αδειοδότησης σύμφωνα με τη Σύμβαση της Βαρκελώνης (Offshore Protocol) για 3 Αδειοδοτήσεις υπεράκτιων εργασιών.

1.18. Ασφάλεια Αποθηκεύσεων Πετρελαιοειδών

Κατά τη διάρκεια του 2018, Επιθεωρητές των Κεντρικών και Επαρχιακών Γραφείων επιθεώρησαν μικρές και μεγάλες εγκαταστάσεις αποθήκευσης πετρελαιοειδών (υγρών πετρελαιοειδών και υγραερίου) για σκοπούς ελέγχου και χορήγησης Άδειας Αποθήκευσης Πετρελαιοειδών. Οι 100 επιθεωρήσεις αφορούσαν εγκαταστάσεις αποθήκευσης υγρών πετρελαιοειδών, οι 114 αφορούσαν εγκαταστάσεις υγρών πετρελαιοειδών και υγραερίου και οι υπόλοιπες αφορούσαν εγκαταστάσεις υγραερίου.

1.19. Μονάδα Ελέγχου του Χρόνου Εργασίας και Ανάπαυσης των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων

Η Μονάδα Ελέγχου του Χρόνου Εργασίας και Ανάπαυσης των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων διενεργεί ελέγχους σε επιχειρήσεις και οι έλεγχους στους δρόμους σε συνεργασία με την Αστυνομία Κύπρου και το Τμήμα Οδικών Μεταφορών.

Με βάση τις ευρωπαϊκές υποχρεώσεις της Κύπρου, καθορίζεται ο ελάχιστος αριθμός ελέγχων των εργάσιμων ημερών που πρέπει να πραγματοποιούνται ανά έτος, καθώς και το ελάχιστο ποσοστό του συνολικού αριθμού ελέγχων στο δρόμο και στις εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων. Το ΤΕΕ ανέλαβε την κάλυψη του 50% του πιο πάνω καθορισμένου αριθμού ελέγχων, ενώ η Αστυνομία Κύπρου το 35% και το Τμήμα Οδικών Μεταφορών το 15%. Κατά τη διάρκεια του 2018, το ΤΕΕ έλεγξε συνολικά 61.633 εργάσιμες ημέρες, από τις οποίες 56.403 ημέρες στις επιχειρήσεις και 5.230 ημέρες στον δρόμο. Στον Πίνακα που ακολουθεί φαίνονται αναλυτικά οι έλεγχοι που έγιναν κατά το 2018 και τα ποσοστά κάλυψης του στόχου, κατά περίπτωση.

	Ελάχιστη απαίτηση από ΕΕ	**Έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2018**	**Ποσοστό κάλυψης των απαιτήσεων της ΕΕ (σε %)**
Συνολικός αριθμός ελέγχων εργάσιμων ημερών	**70.497** (3% των εργάσιμων ημερών)	**61.633**	**87,4**
Αριθμός ελέγχων εργάσιμων ημερών στο δρόμο	21.149 (30% του 107.973)	5.230	24,7
Αριθμός ελέγχων εργάσιμων ημερών στις επιχειρήσεις	35.249 (50% του 107.973)	56.403	160,0

Πίνακας: Έλεγχοι Εργάσιμων Ημερών κατά το 2018

Στον πιο πάνω αριθμό ελέγχων που έγιναν στον δρόμο περιλαμβάνονται οι έλεγχοι που έγιναν από το ΤΕΕ κατά τις εκστρατείες που διοργανώθηκαν μαζί με την Αστυνομία Κύπρου, ως μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Τροχαίας (TISPOL), καθώς και με το Τμήμα Οδικών Μεταφορών. Οι εκστρατείες αυτές πραγματοποιήθηκαν κατά τους μήνες Φεβρουάριο, Μάρτιο, Απρίλιο, Ιούνιο, Ιούλιο, Σεπτέμβριο Οκτώβριο και Νοέμβριο του 2018.

1.20. Ευρωπαϊκή και Διεθνής Εκπροσώπηση και σχετικές Υποχρεώσεις στα θέματα Ασφάλειας και Υγείας

Το Τμήμα συμμετέχει ενεργά στις εργασίες (α) της Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία (ACSHW), (β) της Επιτροπής Ανώτερων Επιθεωρητών Εργασίας (SLIC) και (γ) του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA) καθώς και σε ειδικές υποεπιτροπές ή Ομάδες Εργασίας που ασχολούνται με εξειδικευμένα θέματα. Στο πλαίσιο των υποχρεώσεων της Κύπρου στα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία, το ΤΕΕ υπόβαλε στη Συμβουλευτική Επιτροπή ACSHW, στην Επιτροπή SLIC και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό EU-OSHA ετήσιες εκθέσεις, απαντήσεις σε ερωτήματα και συνεισφορές με πληροφορίες. Το Τμήμα επίσης

ετοιμάζει σχετικές εκθέσεις για την εφαρμογή στην Κύπρο των Συμβάσεων της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) που σχετίζονται με τα θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία.

1.21. Διαβούλευση με Κοινωνικούς Εταίρους Παγκύπρια και σε Επαρχιακό Επίπεδο

1.21.1. Παγκύπριο Συμβούλιο Ασφάλειας και Υγείας

Το Συμβούλιο αυτό συστάθηκε το 1965 και από το 1996 αποτελεί θεσμοθετημένο Σώμα με βάση τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμους. Στο Συμβούλιο συμμετέχουν εκπρόσωποι Δημόσιων Υπηρεσιών, Εργοδοτικών και Συνδικαλιστικών Οργανώσεων και άλλων Φορέων με ιδιαίτερο ενδιαφέρον στα θέματα ασφάλειας και υγείας. Σκοπός του Συμβουλίου είναι να υποβάλλει στον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εισηγήσεις για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται και για τις καλύτερες και αποτελεσματικότερες μεθόδους εργασίας που πρέπει να ακολουθούνται για την εξασφάλιση της επαγγελματικής ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων και να τον συμβουλεύει για ζητήματα προλήψης ατυχημάτων καθώς και για τη σύνταξη ή αναθεώρηση της νομοθεσίας. Κατά το 2018 έγιναν τρεις συνεδριάσεις του Συμβουλίου και σε αυτές συζητήθηκαν θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων του.

1.21.2. Επαρχιακές Συμβουλευτικές Επιτροπές

Οι Επιτροπές αυτές συγκλήθηκαν δύο φορές κατά τη διάρκεια του έτους, σε όλες τις επαρχίες. Σε αυτές συμμετείχαν εκπρόσωποι των Κοινωνικών Εταίρων σε τοπικό επίπεδο και κατά τη διάρκεια των συνεδριών τους συζητήθηκαν θέματα διαφώτισης, ενημέρωσης και συνεργασίας καθώς και θέματα σχετικά με την εφαρμογή της Στρατηγικής και της νομοθεσίας για ασφάλεια και υγεία στην εργασία.

1.22. Νέα Νομοθεσία για Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία

Με τα νέα νομοθετήματα που εισήχθησαν το 2018 το ΤΕΕ στο τέλος του έτους είχε υπό την αρμοδιότητά του την επιτήρηση της εφαρμογής 177 νομοθετημάτων που αφορούσαν τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

1.23. Ανακοινώσεις για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία

Στη διάρκεια του 2018 εκδόθηκαν 38 Ανακοινώσεις για θέματα ασφάλειας και υγείας, οι οποίες διαβιβάστηκαν στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Οι Ανακοινώσεις αυτές αφορούσαν καταδίκες από Δικαστήρια, την προστασία των εργαζομένων από το θερμικό φόρτο, στοχευόμενες εκστρατείες επιθεώρησης, έκδοση ενημερωτικών εντύπων, δημοσιοποίηση του Προγράμματος Επιθεωρήσεων καθώς και την προκήρυξη και τα αποτελέσματα των Διαγωνισμών, που οργανώνει το Τμήμα.

1.24. Χημικές Ουσίες

1.24.1. Λειτουργία Καθοδηγητικών Γραφείων και Ενημερωτικές Δραστηριότητες

Για την αποτελεσματική εφαρμογή των Ευρωπαικών Κανονισμών REACH (Αρ. 1907/2006) και CLP (Αρ. 1272/2008) συνεχίστηκε και το 2018 η λειτουργία των δύο αντίστοιχων Καθοδηγητικών Γραφείων για παροχή πληροφόρησης στις επηρεαζόμενες επιχειρήσεις και σ' άλλους ενδιαφερόμενους. Στη διάρκεια του 2018 η ενημέρωση των επιχειρήσεων εστιάστηκε στις υποχρεώσεις καταχώρισης χημικών ουσιών, στον έλεγχο της ταξινόμησης, επισήμανσης και συσκευασίας των χημικών ουσιών και των μειγμάτων στη διάθεση, δομή και περιεχόμενο των Δελτίων Δεδομένων Ασφάλειας (ΔΔΑ), στις ουσίες για τη χρήση των οποίων απαιτείται αδειοδότηση από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προιόντων (ECHA), στις ουσίες για τις οποίες ισχύουν περιορισμοί /απαγορεύσεις στη διάθεση στην αγορά και χρήση και στις υποχρεώσεις για υποβολή πληροφοριών στο Εθνικό Μητρώο Επικίνδυνων Χημικών Προϊόντων. Κατά το 2018 απαντήθηκαν μέσω των Καθοδηγητικών Γραφείων του Τμήματος 301 ερωτήματα που αφορούσαν τον Κανονισμό REACH και 149 ερωτήματα για τον Κανονισμό CLP.

Για ενημέρωση των επηρεαζόμενων επιχειρήσεων και των εργαζομένων για νέες εξελίξεις σχετικά με τα πιο πάνω θέματα, επικαιροποιήθηκαν 4 εκδόσεις για τον Κανονισμό REACH (Καταχώριση REACH, Περιορισμοί σε ψευδοκοσμήματα, Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας και Υποχρεώσεις Καταχώρισης Καρβούνου) και ετοιμάστηκε νέα έκδοση για το Διαδικτυακό Εμπόριο και τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από τον Κανονισμό CLP.

Επίσης, εκδόθηκαν συνολικά 44 Ανακοινώσεις ενημέρωσης των εργαζομένων και του κοινού για θέματα που αφορούσαν επικίνδυνες χημικές ουσίες ή μη συμμορφούμενα προϊόντα που περιείχαν επικίνδυνες χημικές ουσίες.

1.24.2. Επιθεωρήσεις, Δειγματοληψίες, Χημικές Αναλύσεις και Ποινικές Διώξεις

Κατά το 2018, έγιναν συνολικά 322 επιθεωρήσεις σε υποστατικά όπου παρασκευάζονται, αποθηκεύονται και διατίθενται διάφορα χημικά προϊόντα όπως σε καταστήματα λιανικού και χονδρικού εμπορίου, υπεραγορές, καταστήματα παιχνιδιών, κοσμημάτων, ρούχων, ειδών βιβλιοπωλείου, βιομηχανίες παραγωγής και αποθήκευσης χημικών προϊόντων και σε άλλα υποστατικά με χημικά προϊόντα που προορίζονται για πώληση στο ευρύ κοινό ή σε επαγγελματίες.

Για έλεγχο των νομοθετικών περιορισμών στη χρήση συγκεκριμένων επικίνδυνων χημικών ουσιών σε καταναλωτικά και επαγγελματικά προϊόντα λήφθηκαν από την Κυπριακή αγορά και ελέγχθηκαν δείγματα για χημικές αναλύσεις σε κόλλες άμεσης δράσης «superglue» και επαγγελματικές κόλλες για την περιεκτικότητά τους σε επικίνδυνους οργανικούς διαλύτες (βενζόλιο, τολουόλιο, χλωροφόρμιο), σε παιχνίδια και αντικείμενα παιδικής φροντίδας για την περιεκτικότητά τους σε φθαλικούς εστέρες

(τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες), σε μαρκαδόρους για την περιεκτικότητά τους σε επικίνδυνους οργανικούς διαλύτες (βενζόλιο, τολουόλιο, χλωροφόρμιο), σε μεταλλικά αντικείμενα για έλεγχο της περιεκτικότητας τους σε νικέλιο, κάδμιο και μόλυβδο και σε προϊόντα χλωρίνης και άλλα καθαριστικά με ακραίο pH για έλεγχο της ταξινόμησης, επισήμανσης και συσκευασίας τους. Επίσης, συλλέγηκαν δείγματα πλακιδίων από ανακυκλωμένο πλαστικό για έλεγχο του περιεχομένου τους σε Πολυαρωματικούς Υδρογονάνθρακες (PAHs). Όλα τα μη συμμορφούμενα προϊόντα που εντοπίστηκαν στην Κυπριακή αγορά αποσύρθηκαν άμεσα. Επιπρόσθετα, τα μη συμμορφούμενα προϊόντα καταχωρήθηκαν στο Σύστημα Ταχείας Ανταλλαγής Πληροφοριών για Ασφάλεια Προϊόντων πλην Τροφίμων (RAPEX) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δημοσιοποιήθηκαν μέσω σχετικών Ανακοινώσεων του ΤΕΕ. Στο **Γράφημα 3-7 και τους Πίνακες 3.8 και 3.9 του Παραρτήματος (σελ. 51 και σελ. 52)** φαίνονται αναλυτικά τα στατιστικά στοιχεία για τις επιθεωρήσεις για θέματα χημικών ουσιών και για τα δείγματα που λήφθηκαν.

Στο πλαίσιο συμμετοχής σε πανευρωπαϊκές εκστρατείες έγιναν 10 έλεγχοι της ταξινόμησης, επισήμανσης και συσκευασίας επικίνδυνων χημικών προϊόντων και εφαρμόστηκε πιλοτικό πρόγραμμα για τη βελτίωση της ποιότητας των Δελτίων Δεδομένων Ασφαλείας.

Εντός του 2018 καταχωρήθηκε στο δικαστήριο μια νέα ποινική δίωξη εναντίον εταιρείας για παράβαση των διατάξεων της περί Χημικών Ουσιών Νομοθεσίας.

1.24.3. Συνεργασία με το Τμήμα Τελωνείων

Στο πλαίσιο της συνεργασίας του Τμήματος με το Τμήμα Τελωνείων το 2018 έχουν απαντηθεί ή/και διερευνηθεί 43 υποθέσεις που αφορούσαν εισαγωγές χημικών προϊόντων. Η συνεργασία με τις τελωνειακές αρχές στον έλεγχο των εισαγόμενων χημικών προϊόντων έχει σημαντικά ενισχυθεί με τη φυσική παρουσία Επιθεωρητή στο Λιμάνι Λεμεσού, για ορισμένο χρονικό διάστημα κάθε εβδομάδα.

1.24.4. Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα LIFE + (LIFE CHEREE)

Το 2016 εγκρίθηκε το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα LIFE+ (LIFE CHEREE: Chemicals Regulations Enforcement & Inspections Building Authority Capacity for REACH/CLP and SEVESO III Compliance) με συντονιστή το Πολυτεχνείο Κρήτης και συμμετέχοντες φορείς το ΤΕΕ και το Γενικό Χημείο του Κράτους (ΓΧΚ) της Ελλάδας. Βασικός στόχος του προγράμματος είναι η προώθηση της εφαρμογής της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας στις δύο χώρες, η εκπαίδευση των Επιθεωρητών των συμμετεχόντων φορέων και η τεχνική υποστήριξη τους στην επιτυχή εφαρμογή των Κανονισμών REACH/CLP και της Οδηγίας 2012/18/EU για την πρόληψη ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας από επικίνδυνες χημικές ουσίες SEVESO III. Η διάρκεια του προγράμματος είναι 3,5 χρόνια. Στο πλαίσιο του προγράμματος υλοποιούνται οι στόχοι όπως έχουν καθοριστεί στις διάφορες φάσεις.

1.24.5. Παγκύπριο Συμβούλιο Χημικών Ουσιών (ΠΣΧΟ)

Το Παγκύπριο Συμβούλιο Χημικών Ουσιών αποτελεί θεσμοθετημένο Σώμα, με βάση τον περί Χημικών Ουσιών Νόμο του 2010, που συμβουλεύει τον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων πάνω σε θέματα καλύτερης εφαρμογής της νομοθεσίας για χημικές ουσίες. Το Συμβούλιο αποτελείται από εκπροσώπους Δημοσίων Υπηρεσιών και εκπροσώπους διαφόρων Φορέων και μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (Εργοδοτικών και Συνδικαλιστικών Οργανώσεων, Επαγγελματικών και Περιβαλλοντικών Οργανώσεων και Συνδέσμων Καταναλωτών). Το ΠΣΧΟ συνεδρίασε μία φορά και στη συνεδρία παρουσιάσθηκαν οι διάφορες εκστρατείες που πραγματοποιήθηκαν για την επίτευξη των στόχων του ΤΕΕ. Έγινε επίσης ενημέρωση για τις τρέχουσες εξελίξεις σε σχέση με τις χημικές ουσίες και περαιτέρω συζήτηση για τους μελλοντικούς στόχους και προκλήσεις.

1.24.6. Συμμετοχή σε Επιτροπές - Ομάδες Εργασίας στην Κύπρο

Στο πλαίσιο της συνεργασίας με άλλα Υπουργεία / Τμήματα σε θέματα που αφορούσαν χημικές ουσίες, οι Επιθεωρητές του ΤΕΕ συμμετέχουν ενεργά στις Επιτροπές αξιολόγησης προσφορών του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Υγείας για αγορά χημικών προϊόντων, στο Συμβούλιο Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων και Βιοκτόνων (Τμήμα Γεωργίας), στη Συμβουλευτική Επιτροπή για την απονομή του Ευρωπαϊκού οικολογικού σήματος Ecolabel (Τμήμα Περιβάλλοντος) και στην Εθνική Επιτροπή για το Περιβάλλον και την Υγεία του Παιδιού (Υπουργείο Υγείας).

1.24.7. Ευρωπαϊκή και Διεθνής Εκπροσώπηση

Κατά τη διάρκεια του 2018, το ΤΕΕ έλαβε ενεργά μέρος, στο μέτρο των δυνατοτήτων του, στις συναντήσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, των Επιτροπών και Ομάδων Εργασίας ECHA και των αρμόδιων Αρχών των Κρατών Μελών για τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς REACH. Επίσης, κατά την υπό αναφορά περίοδο, το ΤΕΕ παρακολούθησε τις διεθνείς προσπάθειες που έχουν αναληφθεί από τα Ηνωμένα Έθνη για κατάλληλο έλεγχο των χημικών προϊόντων και υπέβαλε την Έκθεση για την εφαρμογή των προνοιών της Σύμβασης της Στοκχόλμης. Στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών υποχρεώσεων, υποβλήθηκαν επίσης η ετήσια έκθεση των Κυπριακών Καθοδηγητικών Γραφείων (Helpdesks) για την παρακολούθηση της εφαρμογής των Κανονισμών REACH και CLP και η έκθεση για την εφαρμογή των προνοιών του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 649/2012 που αφορά τις εισαγωγές/εξαγωγές ορισμένων πολύ επικίνδυνων χημικών προϊόντων.

2. ΤΟΜΕΑΣ ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ

2.1. Μονάδα Επιθεωρητέων Μηχανημάτων, Δοχείων Πίεσης και Ανελκυστήρων

Η Μονάδα Επιθεωρητέων Μηχανημάτων, Δοχείων Πίεσης και Ανελκυστήρων λειτουργεί με προσωπικό τόσο στα Κεντρικά όσο και στα Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος και προσφέρει στους ιδιοκτήτες των Επιθεωρητέων Μηχανημάτων εξειδικευμένες υπηρεσίες, οι οποίες περιλαμβάνουν την επιθεώρηση, τη δοκιμή και την εξέταση, ανάλογα με τον τύπο του Επιθεωρητέου Μηχανήματος.

Στον Πίνακα 3.10 (σελ. 53) του Παραρτήματος φαίνεται ανάλυση των 1.010 επιθεωρήσεων των μηχανημάτων που διεκπεραιώθηκαν από τους Επιθεωρητές κατά επαρχία και κατηγορία μηχανήματος για το έτος 2018. **Στον Πίνακα 3.11 (σελ. 54) του Παραρτήματος** φαίνονται η μέγιστη προβλεπόμενη περίοδος μεταξύ δύο επιθεωρήσεων και ο αριθμός των επιθεωρήσεων που έγιναν το 2018 κατά κατηγορία μηχανήματος σε σύγκριση με το 2017.

Στο πλαίσιο της εφαρμογής των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Λειτουργία, Συντήρηση και Έλεγχος Ανελκυστήρων) Κανονισμών του 2012, το ΤΕΕ ασκώντας τον εποπτικό του ρόλο ως αρμόδια Αρχή, διεξήγαγε συνολικά 41 ειδικές επιθεωρήσεις. Συγκεκριμένα, το 2018 έγιναν επιθεωρήσεις στα υποστατικά 3 Συντηρητών Ανελκυστήρων, σε 4 Εξουσιοδοτημένων Ελεγκτών Ανελκυστήρων και σε ανελκυστήρες που αυτοί συντηρούν, 24 επιθεωρήσεις για ισάριθμα αιτήματα ιδιοκτητών ανελκυστήρων για παρέκκλιση από την εφαρμογή συγκεκριμένης τεχνικής πρόνοιας των Κανονισμών, 6 επιθεωρήσεις στο πλαίσιο διερεύνησης παραπόνων και 4 δειγματοληπτικές επιθεωρήσεις σε παγκύπρια βάση. Το Τμήμα διατηρεί στην ιστοσελίδα του επικαιροποιημένα το Μητρώο Εξουσιοδοτημένων Ελεγκτών Ανελκυστήρων και το Μητρώο Συντηρητών Ανελκυστήρων.

Κατά το 2018 ολοκληρώθηκε η δημόσια διαβούλευση για το προσχέδιο των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Λειτουργία, Συντήρηση και Έλεγχος Ανυψωτικών Μηχανημάτων) Κανονισμών του 201x με την εξέτασή του από Τεχνική Επιτροπή του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος.

2.2. Μονάδα Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας Εξοπλισμών με Σήμανση CE

Η Μονάδα Ελέγχου Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας Εξοπλισμών με Σήμανση CE εφαρμόζει το μέρος της Κυπριακής νομοθεσίας που εναρμονίζει με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες Νέας Προσέγγισης για τα Μηχανήματα, τους Ανελκυστήρες, τους Εξοπλισμούς υπό Πίεση, τα Απλά Δοχεία Πίεσης, τα Μέσα Ατομικής Προστασίας, τις Συσκευές και στα Συστήματα Προστασίας που Προορίζονται για Χρήση σε Εκρήξιμες Ατμόσφαιρες και τους Εξοπλισμούς προς Χρήση σε Εξωτερικούς Χώρους από την Εκπομπή Θορύβου στο Περιβάλλον.

Η εποπτεία της αγοράς γίνεται στο πλαίσιο δειγματοληπτικών ελέγχων, αλλά και μετά από

πληροφορίες για μη συμμορφούμενα προϊόντα από Επιθεωρητές του Τμήματος των Κεντρικών Γραφείων και των Επαρχιακών Γραφείων Επιθεώρησης Εργασίας. Οι πληροφορίες συνήθως προέρχονται από το Τμήμα Τελωνείων, από καταγγελίες άλλων Αρχών του Δημοσίου ή από παράπονα καταναλωτών, εργοδοτουμένων ή/και άλλων επηρεαζόμενων προσώπων. Περιοδικά διενεργούνται και τυχαίοι δειγματοληπτικοί έλεγχοι σε καταστήματα και άλλα υποστατικά στη βάση ειδικών προγραμμάτων εποπτείας της Κυπριακής αγοράς. Ειδικότερα, κατά το 2018 έχουν πραγματοποιηθεί 99 δραστηριότητες εποπτείας της αγοράς.

Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008 για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων, η Μονάδα ετοίμασε σχετικό Πρόγραμμα Εποπτείας της Αγοράς για το 2018, το οποίο αποτέλεσε μέρος του Εθνικού Προγράμματος, το οποίο κοινοποιήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το εν λόγω Πρόγραμμα περιλάμβανε ανελκυστήρες, μηχανήματα, μέσα ατομικής προστασίας, εξοπλισμό υπό πίεση και αεροθάλαμους.

Επίσης, σε συνεργασία με τις τελωνειακές Αρχές κατά το στάδιο της εισαγωγής προϊόντων στη Δημοκρατία, εντοπίστηκε μη συμμορφούμενος εξοπλισμός και λήφθηκαν μέτρα για συμμόρφωση απαγορεύοντας τον εκτελωνισμό και τη διάθεση στην αγορά των προβληματικών προϊόντων. Στο πλαίσιο αυτό απαγορεύτηκε η εισαγωγή γυαλιών ηλίου, ηλεκτρικών ποδηλάτων, μηχανημάτων για την επεξεργασία κρέατος, χυτρών ταχύτητας, μηχανημάτων για χρήση εκτός του οδικού δικτύου κ.ά. Επίσης, στο πλαίσιο προληπτικής εποπτείας της αγοράς απαγορεύτηκε η διάθεση στην αγορά αεροθαλάμων, χυτρών ταχύτητας, σωσίβιων και άλλων μηχανημάτων ενώ απαγορεύτηκε η χρήση επικίνδυνου ανυψωτικού μηχανήματος και έγινε σχετική ανάρτηση στο δίκτυο ενημέρωσης των αρμοδίων Αρχών εποπτείας της αγοράς, δικτύου ICSMS. Περαιτέρω, μετά από πληροφόρηση από την Υπηρεσία Προστασίας του Καταναλωτή για μηχάνημα γυμναστικής και αεροθάλαμους, λήφθηκαν μέτρα για συμμόρφωση ή απαγορεύτηκε η διάθεση στην αγορά.

Επιπρόσθετα, το καταναλωτικό κοινό ενημερώθηκε με 23 Ανακοινώσεις του Τμήματος για 45 επικίνδυνα προϊόντα ευρείας κατανάλωσης που έχουν κυκλοφορήσει σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για τα οποία έγινε σχετική καταχώριση στο Σύστημα Ταχείας Ενημέρωσης (RAPEX) της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τέλος, στο πλαίσιο δειγματοληπτικών αγορών για έλεγχο της συμμόρφωσης προϊόντων που διατίθενται την αγορά, αγοράστηκε εξοπλισμός υπό πίεση (ηλεκτροβαλίδες) που υποβλήθηκε σε σχετικούς ελέγχους και δοκιμές.

2.3. Μονάδα Εγκαταστάσεων και Αποθηκεύσεων Υγραερίου

Στο πλαίσιο της διαδικασίας χορήγησης Άδειας Αποθήκευσης / Φύλαξης Υγραερίου, οι Επιθεωρητές του ΤΕΕ διεκπεραίωσαν 909 επιθεωρήσεις σε υποστατικά, στα οποία αποθηκεύεται υγραέριο. Οι Επιθεωρητές εξέτασαν μεταξύ άλλων παράπονα του κοινού σχετικά με εγκαταστάσεις υγραερίου.

Ακόμη, έγινε έλεγχος σε οχήματα τύπου καντίνας, τα οποία χρησιμοποιούν υγραέριο. Στον **Πίνακα 3.12 του Παραρτήματος (σελ. 54)** φαίνεται σχετική ανάλυση των επιθεωρήσεων κατά Επαρχία.

Κατά το 2018 λειτούργησε με δύο Λειτουργούς, οι οποίοι μετακινήθηκαν ή αποσπάστηκαν στο Τμήμα από άλλα Τμήματα / Υπηρεσίες, το Σύστημα Επιθεώρησης και Ελέγχου Συμμόρφωσης των πρατηρίων υγραερίου κίνησης και των χώρων, στους οποίους μετατρέπονται, συντηρούνται, επιδιορθώνονται και ελέγχονται τα οχήματα που κινούνται με υγραέριο κίνησης. Οι Λειτουργοί διενήργησαν 16 επιθεωρήσεις σε πρατήρια υγραερίου κίνησης και 37 επιθεωρήσεις σε χώρους συντήρησης, επιδιόρθωσης και μετατροπής, έθεσαν όρους για την κατασκευή πρατηρίων, ενημέρωσαν όλους τους Αδειοδοτημένους Τεχνίτες Συστημάτων Υγραεριοκίνησης για τις πιο πάνω προδιαγραφές και ετοίμασαν έντυπο ενημερωτικό υλικό για το υγραέριο κίνησης.

2.4. Ακτινοπροστασια και Πυρηνικη Ασφαλεια (Α&ΠΑ)

Η Υπηρεσία Ελέγχου και Επιθεώρησης για Ακτινοβολίες (ΥΠΕΛ) λειτουργεί εντός του ΤΕΕ, με βάση την περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας νομοθεσία.

2.4.1. Αναθεώρηση και Βελτίωση Νομοθετικού Πλαισίου Α&ΠΑ

Το 2018 η Κύπρος εναρμονίστηκε με τις πρόνοιες της Οδηγίας 2013/59/Ευρατόμ για τον καθορισμό βασικών προτύπων ασφαλείας για την προστασία από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιονίζουσες ακτινοβολίες, σε συμμόρφωση και με τα πρότυπα ασφάλειας του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας (ΔΟΑΕ) GSR Part 1 και GSR Part 3. Η νέα νομοθεσία αποτελείται από (α) τον περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας Νόμο του 2018 [Ν. 164(Ι)/2018] και (β) τους περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Καθορισμός Βασικών Προτύπων Ασφαλείας για την Προστασία από τους Κινδύνους που προκύπτουν από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες) Κανονισμούς του 2018. Με την έναρξη ισχύος των πιο πάνω νομοθετημάτων καταργήθηκαν δέκα παλαιότερα νομοθετήματα: οι Νόμοι 115/(Ι)/2002, 8(Ι)/2009, 127(Ι)/2011 και 122(Ι)/2017 και οι Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις 494/2002, 495/2002, 497/2002, 591/2004, 592/2004 και 30/2006.

Παράλληλα, το 2018 η ΥΠΕΛ ετοίμασε και έθεσε σε διαβούλευση τα ακόλουθα έγγραφα, στο πλαίσιο εναρμόνισης με την πιο πάνω Οδηγία:

(α) Εθνική Πολιτική & Στρατηγική για την Πυρηνική Ασφάλεια και την Ακτινοπροστασία,

(β) Εθνική Στρατηγική για τη Διαχείριση Καταστάσεων Υφιστάμενης Έκθεσης,

(γ) Διατάξεις για τον Έλεγχο και την Ανάκτηση Έκθετων Πηγών και για την Αντιμετώπιση Καταστάσεων Έκτακτης Ανάγκης λόγω Έκθετων Πηγών,

(δ) Σύστημα Διαχείρισης Έκτακτων Περιστατικών με Ιονίζουσες Ακτινοβολίες,

(ε) Εθνικό Πλαίσιο Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην Πυρηνική / Ραδιολογική Ασφάλεια και Προστασία και την Ακτινοπροστασία,

(στ) Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Διαχείριση των Μακροπρόθεσμων Κινδύνων από την Έκθεση στο Ραδόνιο (2018-2025), και

(ζ) Πλαίσιο Αναγνώρισης Εμπειρογνωμόνων και Υπηρεσιών στον τομέα της Ακτινοπροστασίας και Πυρηνικής Ασφάλειας.

2.4.2. Εφαρμογή ολοκληρωμένου συστήματος ρυθμιστικού ελέγχου (Αδειοδότηση, Επιθεώρηση και Έλεγχος συμμόρφωσης) Α&ΠΑ – Τήρηση αρχείων

Το 2018 διεξάχθηκαν από την ΥΠΕΛ 161 επιθεωρήσεις που περιλάμβαναν και μετρήσεις σε χώρους εργασίας, ιατρικά κέντρα και άλλα υποστατικά όπου διεξάγονται πρακτικές με ιονίζουσες ή μη ιονίζουσες ακτινοβολίες. Επίσης, πραγματοποιήθηκαν 3 συνεδρίες της Τεχνικής Επιτροπής Αδειοδότησης, χορηγήθηκαν 38 άδειες για διεξαγωγή πρακτικών με ιονίζουσες ακτινοβολίες, καθώς και 41 εγκρίσεις σε επιχειρήσεις για εισαγωγή / εξαγωγή / αποστολή κλειστών ή ανοικτών ραδιενεργών πηγών. Επιπρόσθετα, χορηγήθηκαν 324 πιστοποιητικά σχετικά με τα επίπεδα ραδιενέργειας σε ανακυκλώσιμα μέταλλα, πλαστικά, συσσωρευτές, ζωοτροφές, τρόφιμα και ποτά για σκοπούς εξαγωγής σε διάφορες χώρες και 4 εγκρίσεις σε εμπειρογνώμονες για την παροχή υπηρεσιών Α&ΠΑ προς τα αδειούχα πρόσωπα.

Η ΥΠΕΛ συνέχισε το 2018 την ενημέρωση και αναβάθμιση του Εθνικού Αρχείου Πηγών και Πρακτικών με Ιονίζουσες Ακτινοβολιες, του Εθνικού Αρχείου Ατομικής Δοσιμετρίας Εργαζομένων με ιονίζουσες ακτινοβολίες, καθώς και του Αρχείου Ραδιενεργών Αποβλήτων και Πηγών για τις οποίες δεν προνοείται οποιαδήποτε περαιτέρω χρήση (disused sources).

2.4.3. Βελτίωση Οργάνωσης και Ενίσχυση Συστήματος Α&ΠΑ στην Κύπρο

Το 2018 συνεχίστηκε η υλοποίηση του πλάνου δράσης που ετοίμασε η ΥΠΕΛ για την τετραετία 2017-2020, ως αποτέλεσμα των ευρημάτων, εισηγήσεων και συστάσεων της διεθνούς αξιολόγησης από ομοτίμους (peer review) του συστήματος και της αρμόδιας Αρχής Α&ΠΑ της Κύπρου που πραγματοποιήθηκε τον Φεβρουάριο του 2017. Πολλές από τις συστάσεις / εισηγήσεις της ομάδας ομοτίμων υλοποιήθηκαν με την εισαγωγή της νέας νομοθεσίας σε εναρμόνιση με την Οδηγία

2013/59/Ευρατόμ.

Τον Μάιο του 2018 η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με το Διάταγμά της Α.Δ.Π. 262/2018, διόρισε νέο Συμβούλιο Ακτινοπροστασίας και Πυρηνικής Ασφάλειας, αποτελούμενο από 22 μέλη, για την πενταετία 2018-2023. Το Συμβούλιο συνήλθε στην πρώτη συνεδρία του τον Οκτώβριο του 2018.

Τον Σεπτέμβριο του 2018 η ΥΠΕΛ υπέγραψε με τον ΔΟΑΕ νέο Εθνικό Προγραμματικό Πλαίσιο (Country Programme Framework, CPF) για την περίοδο 2018-2023 και υπέβαλε προτάσεις για χρηματοδότηση δύο εθνικών προγραμμάτων για την τετραετία 2020-2023. Οι θεματικές προτεραιότητες που έχουν καθοριστεί στο CPF αφορούν (α) την αναβάθμιση του εθνικού συστήματος και των δυνατοτήτων της αρμόδιας Αρχής Α&ΠΑ της Κύπρου, (β) τη διαχείριση των κλειστών ραδιενεργών πηγών για τις οποίες δεν προβλέπεται περαιτέρω χρήση και (γ) την ενίσχυση του εθνικού συστήματος πυρηνικής / ραδιολογικής προστασίας (security).

Επίσης, τον Οκτώβριο του 2018 η ΥΠΕΛ διοργάνωσε συνάντηση εργασίας των εμπλεκόμενων φορέων για συζήτηση και οριστικοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Αντιμετώπιση των Μακροπρόθεσμων Κινδύνων από την Έκθεση στο Ραδόνιο.

2.4.4. Παρακολούθηση Επιπέδων Περιβαλλοντικής Ραδιενέργειας

Το 2018 συνεχίστηκε η παρακολούθηση, οι δειγματοληψίες και οι μετρήσεις των επιπέδων ραδιενέργειας στον αέρα, στο έδαφος, στα νερά, στο θαλάσσιο περιβάλλον, στα τρόφιμα, στις ζωοτροφές, σε δείγματα εδάφους από τις εργασίες ανεύρεσης υδρογονανθράκων, στα οικοδομικά υλικά και σε διάφορα αγαθά, σε συνεργασία με το Γενικό Χημείο του Κράτους.

Το τηλεμετρικό δίκτυο παρακολούθησης της περιβαλλοντικής ραδιενέργειας στην ατμόσφαιρα της Κύπρου, το οποίο λειτουργεί και ως σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης σε περίπτωση ραδιολογικού συμβάντος, διαθέτει επτά σταθερούς τοπικούς σταθμούς μέτρησης του ρυθμού δόσης γ-ακτινοβολίας, έναν φορητό φασματοσκοπικό σταθμό μέτρησης γ-ραδιοϊσοτόπων και έναν σταθερό φασματοσκοπικό σταθμό (aerosol) μέτρησης ολικής α-ακτινοβολίας, ολικής β-ακτινοβολίας και γ-ραδιοϊσοτόπων. Το τηλεμετρικό δίκτυο είναι, επίσης, συνδεδεμένο με το Ευρωπαϊκό δίκτυο EURDEP και αποστέλλει δεδομένα αυτόματα (σε ωριαία βάση) στο Κοινό Κέντρο Ερευνών της Ευρωπαικής Ένωσης (ΕΕ). Το εθνικό δίκτυο παρακολούθησης της ραδιενέργειας στην ατμόσφαιρα, περιλαμβάνει δύο αυτόματες δειγματοληπτικές αντλίες μικρής παροχής, μία στη Λευκωσία και μία στη Λεμεσό, για μετρήσεις της ολικής β-ακτινοβολίας στην ατμόσφαιρα και μία αυτόματη δειγματοληπτική αντλία μεγάλης παροχής στη Λευκωσία για την παρακολούθηση των συγκεντρώσεων γ-ραδιοϊσοτόπων στην ατμόσφαιρα.

Τον Μάρτιο του 2018 η Ευρωπαική Επιτροπή (ΕΕπ) περιέλαβε στον Πανευρωπαϊκό Άτλαντα Φυσικής Ραδιενέργειας, ο οποίος είναι προσβάσιμος στον ιστότοπο

https://remap.jrc.ec.europa.eu/Consent/Atlas.aspx, μετρήσεις ραδονίου σε κλειστούς χώρους στην Κύπρο. Επίσης, τον Απρίλιο του 2018 λειτούργησε η εξειδικευμένη ιστοσελίδας της ΥΠΕΛ για πληροφόρηση του κοινού σχετικά με τα επίπεδα ραδιενέργειας στην ατμόσφαιρα, η οποία είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο https://radiation.dli.mlsi.gov.cy. Επίσης, τον Ιούνιο του 2018 στάληκε στην τράπεζα πληροφοριών REM (Radioactivity Environmental Monitoring) της ΕΕπ, η έκθεση της Κύπρου με δεδομένα περιβαλλοντικής ραδιενέργειας για το 2017.

2.4.5. Ειδικό Εθνικό Σχέδιο ΗΛΕΚΤΡΑ για Ετοιμότητα και Απόκριση σε Πυρηνικά/ Ραδιολογικά Περιστατικά

Το 2018 συνεχίστηκε η υλοποίηση δράσεων για αναβάθμιση του συστήματος ετοιμότητας για αντιμετώπιση ραδιολογικών/πυρηνικών περιστατικών μέσω της εφαρμογής του Ειδικού Εθνικού Σχεδίου ΗΛΕΚΤΡΑ. Η ΥΠΕΛ εξοπλίστηκε το 2018 με 7 πρόσθετα φορητά όργανα ανίχνευσης και ταυτοποίησης ιονίζουσας ακτινοβολίας για τις ανάγκες του Σχεδίου ΗΛΕΚΤΡΑ και τον Μάρτιο του 2018 πραγματοποιήθηκε πενθήμερο εκπαιδευτικό πρόγραμμα για πρώτους αποκριτές σε περίπτωση πυρηνικού ή ραδιολογικού συμβάντος. Τον Ιούνιο του 2018 η ΥΠΕΛ φιλοξένησε στη Λευκωσία και συνδιοργάνωσε με τον ΔΟΑΕ συνάντηση εργασίας με τη συμμετοχή 30 περίπου ευρωπαίων εμπειρογνωμόνων με θέμα “Arrangements for the Termination of a Nuclear or Radiological Emergency”.

Η ΥΠΕΛ συμμετείχε το 2018 σε ασκήσεις ετοιμότητας και απόκρισης του ΔΟΑΕ (ConvEx) και της ΕΕ (ECUREX) και σε διάφορες σχετικές με το θέμα συναντήσεις. Κυριότερη απ’ αυτές ήταν η 9^{η} Συνάντηση των Εκπροσώπων των αρμοδίων Αρχών για τις Συμβάσεις για Έγκαιρη Ειδοποίηση και Παροχή Βοήθειας σε περίπτωση Πυρηνικού ή Ραδιολογικού Ατυχήματος ή Ραδιολογικής Έκτακτης Ανάγκης. Σχετικά, τον Μάιο του 2018 η ΥΠΕΛ ολοκλήρωσε την υποβολή πληροφόρησης για την Κύπρο στην πλατφόρμα του ΔΟΑΕ “Emergency Preparedness and Response Information Management System” (EPRIMS).

2.4.6. Εφαρμογή ολοκληρωμένου συστήματος Διαχείρισης Ραδιενεργών Αποβλήτων στην Κύπρο

Το 2018 συνεχίστηκε η υλοποίηση δράσεων στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Ασφαλούς και Υπεύθυνης Διαχείρισης Ραδιενεργών Αποβλήτων που εγκρίθηκε από την Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων το 2015. Το εθνικό αρχείο ραδιενεργών αποβλήτων και κλειστών ραδιενεργών πηγών για τις οποίες δεν προβλέπεται περαιτέρω χρήση επικαιροποιείται σε συνεχή βάση όποτε υπάρχει μεταβολή. Το 2018 η ΥΠΕΛ συνέχισε τις προσπάθειες για (α) επαναπατρισμό αριθμού ιστορικών κλειστών ραδιενεργών πηγών για τις οποίες δεν προβλέπεται περαιτέρω χρήση, (β) εύρεση λύσεων τελικής διάθεσης των κλειστών ραδιενεργών πηγών για τις οποίες δεν προβλέπεται περαιτέρω χρήση και τυχόν νέων τέτοιων πηγών και (γ) εκτέλεση βελτιωτικών

έργων στην περιοχή εναπόθεσης φωσφογύψου στο Βασιλικό υπό την εποπτεία του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Το 2018 η ΥΠΕΛ κατέθεσε επίσημο αίτημα στον ΔΟΑΕ για διενέργεια διεθνούς αξιολόγησης του εθνικού συστήματος διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων με την επωνυμία "Integrated Review Service for Radioactive Waste and Spent Fuel Management, Decommissioning and Remediation Programmes" (ARTEMIS) το 2020. Παράλληλα, η ΥΠΕΛ εκπροσώπησε τη Δημοκρατία στην 6η Διάσκεψη Ανασκόπησης της Κοινής Σύμβασης για την Ασφάλεια της Διαχείρισης Αναλωμένων Πυρηνικών Καυσίμων και Ραδιενεργών Αποβλήτων και παρουσίασε την Εθνική Έκθεση που υπέβαλε για τον σκοπό αυτό τον Οκτώβριο του 2017 και την πρόοδο που επετεύχθη στο θέμα κατά την τριετία 2014-2017. Επιπρόσθετα 2018, η ΥΠΕΛ υπέβαλε στη Ευρωπαϊκή Επιτροπή τη 2η Εθνική Έκθεση αναφορικά με την πρόοδο στην εφαρμογή της Οδηγίας 2011/70/Ευρατόμ για την υπεύθυνη και ασφαλή διαχείριση αναλωμένων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων κατά την τριετία 2015-2018.

2.4.7. Ενίσχυση της Διεθνούς Συνεργασίας σε θέματα Α&ΠΑ (ΕΥΡΑΤΟΜ, ΔΟΑΕ, διεθνείς Οργανισμοί ή άλλες χώρες) – Περιφερειακά προγράμματα ΔΟΑΕ

Η ΥΠΕΛ συμμετείχε σε διάφορες συναντήσεις της ΕΥΡΑΤΟΜ (ENSREG, EURATOM Art. 31 GoE, EURATOM Art. 35/36, ECURIE/EURDEP), άλλων Ευρωπαϊκών οργάνων (HERCA, WENRA) και του ΔΟΑΕ (IEC, ITDB, TC). Συμμετείχε επίσης στη Γενική Συνέλευση του ΔΟΑΕ, στην οποία αναγνώστηκε Δήλωση που ετοίμασε η ΥΠΕΛ, καθώς και σε συναντήσεις και δραστηριότητες για την πυρηνική προστασία (security), τους ΧΒΡΠΕ παράγοντες και την καταπολέμηση της πυρηνικής τρομοκρατίας. Επίσης, απέστειλε πληροφορίες και απάντησε σε σειρά ερωτηματολογίων προς την ΕΕ, τον ΔΟΑΕ και τον ΟΗΕ (UNSCEAR) σχετικά με θέματα Α&ΠΑ.

Το 2018 η ΥΠΕΛ συμμετείχε σε διάφορα Περιφερειακά Ευρωπαϊκά Προγράμματα του Τμήματος Τεχνικής Συνεργασίας του ΔΟΑΕ που έχουν ως στόχο την ενίσχυση του συστήματος Α&ΠΑ και την αναβάθμιση της σχετικής υποδομής και των δυνατοτήτων της Κύπρου. Στο πλαίσιο των πιο πάνω προγραμμάτων 159 λειτουργοί από την ΥΠΕΛ και από άλλες Υπηρεσίες και φορείς συμμετείχαν σε συναντήσεις του ΔΟΑΕ στην Κύπρο ή το εξωτερικό και εκπαιδεύτηκαν σε σχετικά θέματα. Το οικονομικό όφελος για την Δημοκρατία από την συμμετοχή Κυπρίων λειτουργών στις πιο πάνω συναντήσεις το 2018 υπολογίζεται περίπου στα €290.000. Επίσης, σε συνεργασία με τον ΔΟΑΕ, η ΥΠΕΛ προέβη εντός του 2018 στη φιλοξενία και διοργάνωση τριών συναντήσεων του ΔΟΑΕ στην Κύπρο. Τέλος, το 2018 συνεχίστηκε η συνεργασία της ΥΠΕΛ με την Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (ΕΕΑΕ), στο πλαίσιο εφαρμογής της διμερούς μεταξύ τους συμφωνίας. Σχετικά, τον Δεκέμβριο του 2018 πραγματοποιήθηκε στην Κύπρο ημερίδα σε θέματα Α&ΠΑ με τη συμμετοχή προσωπικού της ΕΕΑΕ.

2.5. Έλεγχος της Αεριας Βιομηχανικης Ρυπανσης

2.5.1. Αδειοδότηση

Κατά τη διάρκεια του 2018, στο πλαίσιο της εφαρμογής των προνοιών των περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας και των περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) νομοθεσιών, συνέχισαν τη λειτουργία τους οι αρμόδιες Τεχνικές Επιτροπές (για την Προστασία της Ατμόσφαιρας και για την Προστασία του Περιβάλλοντος αντίστοιχα), στις οποίες, εκτός από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, συμμετέχουν άλλα πέντε συναρμόδια Υπουργεία, το Ε.Τ.Ε.Κ. και η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου. Οι Επιτροπές αυτές, οι οποίες προεδρεύονται από Λειτουργό του ΤΕΕ εξέτασαν 1 αίτηση για νέα Άδεια Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων, 16 αιτήσεις για ανανέωση Αδειών Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων, 6 αιτήσεις για τροποποίηση Αδειών Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων, 3 αιτήσεις για νέες Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών και 10 αιτήσεις για ανανέωση Αδειών Βιομηχανικών Εκπομπών.

Μετά από εισηγήσεις της Τεχνικής Επιτροπής για την Προστασία της Ατμόσφαιρας, χορηγήθηκαν 2 Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων από την Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Επιπλέον, η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων τροποποίησε 6 Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων πρατηρίων πετρελαιοειδών λόγω εγκατάστασης σε αυτά εξοπλισμού ανάκτησης ατμών βενζίνης φάσης ΙΙ (ανάκτηση ατμών βενζίνης κατά τη διάρκεια του ανεφοδιασμού μηχανοκίνητων οχημάτων).

Επίσης, μετά από εισηγήσεις της Τεχνικής Επιτροπής για την Προστασία του Περιβάλλοντος, η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, χορήγησε μια Άδεια Βιομηχανικών Εκπομπών σε βιομηχανική εγκατάσταση χρήσης οργανικών διαλυτών και 6 Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών σε στεγνοκαθαριστήρια. Επιπλέον, η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος χορήγησαν από κοινού 5 Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών σε άλλες εγκαταστάσεις. **Στον Πίνακα 3.13 (σελ. 55) του Παραρτήματος** φαίνονται αναλυτικά οι κατηγορίες και ο αριθμός των εγκαταστάσεων, στις οποίες χορηγήθηκαν Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων και Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών εντός του 2018.

2.5.2. Επιθεωρήσεις και Μετρήσεις

Το 2018 συνεχίστηκε το πρόγραμμα επιθεωρήσεων δίδοντας προτεραιότητα στην παρακολούθηση σε συστηματική βάση, των βιομηχανικών εγκαταστάσεων, οι οποίες, λόγω της φύσης των διεργασιών τους και της χωροθέτησής τους, ενδέχεται να δημιουργούν επιπτώσεις στην υγεία των πολιτών και στο περιβάλλον. Κατά τη διάρκεια του 2018 διενεργήθηκαν 16 επιθεωρήσεις σε αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις για τον έλεγχο της εφαρμογής των όρων λειτουργίας που καθορίζονται στις αντίστοιχες

Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων, 19 επιθεωρήσεις σε μη αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις (κλιβάνους, σκυροθραυστικά, εγκαταστάσεις παραγωγής σκυροδέματος, κ.λπ.) για έλεγχο της εφαρμογής των όρων που καθορίζονται στους σχετικούς Κανονισμούς, 28 επιθεωρήσεις σε εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στους περί Βιομηχανικών Εκπομπών Νόμους, 21 επιθεωρήσεις για έλεγχο μεσαίου μεγέθους εγκαταστάσεων καύσης και 10 επιθεωρήσεις για διερεύνηση παραπόνων που υποβλήθηκαν από πολίτες σχετικά με τη λειτουργία εργοστασίων.

Απαντήθηκαν, επίσης, 19 ερωτήματα Βουλευτών, του κοινού και της Επιτρόπου Διοίκησης.

Οι εκπομπές αερίων ρύπων από τις μεγάλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις παρακολουθούνται περιοδικά με τη βοήθεια της Κινητής Μονάδας Μέτρησης Αερίων Εκπομπών που διαθέτει το Τμήμα και η οποία είναι κατάλληλα εξοπλισμένη με εξειδικευμένα όργανα για τέτοιου είδους μετρήσεις. Κατά το 2018 διεξάχθηκε 1 μέτρηση συγκέντρωσης εκπεμπόμενων ρύπων (πτητικών οργανικών ενώσεων) από φουγάρα Μη Αδειοδοτούμενων Εγκαταστάσεων. Επιπλέον, το 2018 έγιναν 7 σειρές μετρήσεων συγκέντρωσης εκπεμπόμενων ρύπων από ιδιωτικό οργανισμό για λογαριασμό του ΤΕΕ μέσω αγοράς υπηρεσιών. Η παρακολούθηση της λειτουργίας των μεγάλων βιομηχανικών εγκαταστάσεων γινόταν, επίσης, από τους Επιθεωρητές μέσω ελέγχου των αποτελεσμάτων των μετρήσεων εκπομπής από τα όργανα συνεχούς μέτρησης που είναι εγκατεστημένα στα φουγάρα των βιομηχανιών και ελέγχου των 402 ετήσιων εκθέσεων που υποβλήθηκαν από φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων.

Κατά το 2018 καταχωρήθηκε 1 νέα ποινική υπόθεση για παράβαση των προνοιών της σχετικής νομοθεσίας. Εκδόθηκαν επίσης 39 ανακοινώσεις για ενημέρωση του κοινού σχετικά με παραλαβή αιτήσεων για χορήγηση Αδειών Εκπομπής Αέριων Αποβλήτων και Αδειών Βιομηχανικών Εκπομπών και για δημοσίευση νέων νομοθεσιών.

2.5.3. Ευρωπαϊκό Μητρώο Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων (European Pollutant Release and Transfer Register, E-PRTR)

Με βάση τις ευρωπαϊκές υποχρεώσεις της Κύπρου για υποβολή περιβαλλοντικών στοιχείων, το ΤΕΕ απέστειλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, το 2018, την έκθεση με τα στοιχεία που αφορούσαν την Κύπρο. Το Μητρώο Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων της Κύπρου που έχει δημιουργηθεί αποτελείται από ιστοσελίδα (http://www.prtr.dli.mlsi.gov.cy) και εξειδικευμένη βάση δεδομένων στην οποία καταχωρούνται με ηλεκτρονικό-διαδικτυακό τρόπο περιβαλλοντικά δεδομένα από τους φορείς εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στις πρόνοιες του Ευρωπαϊκού Κανονισμού. Με την ολοκλήρωση του έργου παρέχεται η δυνατότητα στο κοινό να έχει πρόσβαση στην περιβαλλοντική πληροφόρηση. Παράλληλα έχει επιτευχθεί και ο στόχος για μείωση της γραφειοκρατίας και του διοικητικού κόστους, αφού οι φορείς εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων έχουν τη δυνατότητα υποβολής με ηλεκτρονικό-διαδικτυακό τρόπο μίας μόνο έκθεσης με περιβαλλοντικά δεδομένα ταυτόχρονα και στα δύο αρμόδια Τμήματα, το ΤΕΕ και το Τμήμα

Περιβάλλοντος.

2.5.4. Εναρμόνιση με το Κοινοτικό Κεκτημένο και Νέα Νομοθεσία

Στο πλαίσιο εφαρμογής των περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμων του 2002 έως 2018 εκδόθηκαν τα πιο κάτω Νομοθετήματα:

(α) Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018 (Ν. 114(Ι)/2018).

(β) Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Περιορισμός Εκπομπών Ορισμένων Ρύπων στην Ατμόσφαιρα από Μεσαίου Μεγέθους Εγκαταστάσεις Καύσης) Κανονισμοί του 2018 (Κ.Δ.Π. 227/2018).

(γ) Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Μη Αδειοδοτούμενες Εγκαταστάσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018 (Κ.Δ.Π. 228/2018).

(γ) Το περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τροποποίηση του Παραρτήματος ΙΙ του Νόμου) Διάταγμα του 2018 (Κ.Δ.Π. 254/2018).

(δ) Το περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Καθορισμός Γενικών Όρων Λειτουργίας για Εγκαταστάσεις Αποθήκευσης Πετρελαιοειδών) Διάταγμα του 2018 (Κ.Δ.Π. 2/2019).

(ε) Το περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Καθορισμός Γενικών Όρων Λειτουργίας για Εγκαταστάσεις Αποθήκευσης Πετρελαίου) Διάταγμα του 2018 (Κ.Δ.Π. 3/2019).

(στ) Το περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Καθορισμός Γενικών Όρων Λειτουργίας για Πρατήρια Πετρελαιοειδών) Διάταγμα του 2018 (Κ.Δ.Π. 4/2019).

(ζ) Το περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας ('Εντυπο αίτησης για χορήγηση Άδειας Εκπομπής Αέριων Αποβλήτων) Διάταγμα του 2018 (Κ.Δ.Π. 5/2019).

Στο πλαίσιο εφαρμογής των περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμων του 2013 και 2016 εκδόθηκε το περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Καθορισμός Τελών) (Αρ.2) Διάταγμα του 2018 (Κ.Δ.Π. 342/2018).

Έχει επίσης αποσταλεί στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας για νομοτεχνικό έλεγχο το Νομοσχέδιο με τίτλο ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 201Χ.

2.6. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟΥ ΑΕΡΑ

2.6.1. Παρακολούθηση Ποιότητας Ατμοσφαιρικού Αέρα

Το ΤΕΕ συνέχισε και κατά το 2018 τις μετρήσεις παρακολούθησης της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα σε διάφορα σημεία στην Κύπρο, όπως φαίνεται στον χάρτη στην **Εικόνα 3-1 (σελ. 56)**. Οι εν λόγω μετρήσεις διεξήχθησαν με τη χρήση εννέα Σταθμών, πλήρως εξοπλισμένων με αυτόματα όργανα συνεχούς μέτρησης των ρύπων: Μονοξειδίου, Διοξειδίου και Οξειδίων του Αζώτου (NO, NO_2, NO_x), Όζοντος (O_3), Διοξειδίου του Θείου (SO_2), Μονοξειδίου του Άνθρακα (CO), Αιωρούμενων Σωματιδίων (ΑΣ ή PM-ParticulateMatter) (σκόνης) και Βενζολίου (C_6H_6). Επιπρόσθετα, στους Σταθμούς παρακολουθούνται οι σημαντικότερες μετεωρολογικές παράμετροι, όπως η κατεύθυνση του ανέμου, η ταχύτητα του ανέμου, η θερμοκρασία περιβάλλοντος, η σχετική υγρασία, η ατμοσφαιρική πίεση και η ηλιακή ακτινοβολία. Φωτογραφία αντιπροσωπευτικού Σταθμού φαίνεται στην **Εικόνα 3-2 (σελ.56)**. Τα αποτελέσματα των μετρήσεων καθώς και άλλη σχετική πληροφόρηση δίνονται επιγραμμικά (on-line) στο κοινό, μέσω της εξειδικευμένης ιστοσελίδας www.airquality.gov.cy. Επιπρόσθετα, η πληροφόρηση του κοινού για την ποιότητα του αέρα πραγματοποιείται με οθόνες εσωτερικού χώρου που εγκατέστησαν τρία Δημαρχεία καθώς και μέσω τεσσάρων τηλεοπτικών σταθμών Παγκύπριας εμβέλειας κατά τη διάρκεια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων. Επίσης, το δελτίο ποιότητας αέρα δημοσιεύει στην αγγλική γλώσσα η ημερήσια εφημερίδα Cyprus Mail. Σημειώνεται επίσης ότι, εντός του 2016, το ΤΕΕ προχώρησε στην ετοιμασία "εφαρμογής" για κινητά τηλέφωνα, με λειτουργικό "android" και εντός του 2017 για κινητά με λειτουργικό "iOS", με σκοπό την άμεση ενημέρωση του κοινού, ιδιαίτερα των ευάλωτων ομάδων πληθυσμού, των εργαζομένων και άλλων ενδιαφερομένων. Μέσω της εφαρμογής αυτής, ο επισκέπτης έχει πρόσβαση στην ενημέρωση για την ποιότητα του αέρα, σε πραγματικό χρόνο, με τα χρώματα του επιπέδου ρύπανσης σε χάρτη της Κύπρου, καθώς και με συγκεντρώσεις των ρύπων για κάθε σταθμό μέτρησης.

2.6.2. Επεισόδια Σκόνης

Κατά το 2018 παρατηρήθηκαν επεισόδια μεταφοράς σκόνης από την έρημο της Σαχάρας και άλλες περιοχές Βορείου Αφρικής καθώς και από περιοχές της Δυτικής Ασίας. Για τον λόγο αυτό, εκδόθηκαν συνολικά 40 Ανακοινώσεις για προειδοποίηση του κοινού, ιδιαίτερα των ευάλωτων ομάδων πληθυσμού, όπως είναι τα παιδιά, οι ηλικιωμένοι και οι ασθενείς και για την προστασία των εργαζομένων που απασχολούνται σε ανοικτούς χώρους.

2.6.3. Μετρήσεις Αιωρούμενων Σωματιδίων

Οι μετρήσεις συγκέντρωσης Αιωρούμενων Σωματιδίων (ΑΣ) συνεχίστηκαν κατά τη διάρκεια του 2018 με ειδικά φίλτρα σε δειγματοληπτικές συσκευές σε όλες τις πόλεις της Κύπρου. Από τις εν λόγω δειγματοληψίες, αρχικά, υπολογίζονται οι συγκεντρώσεις $ΑΣ_{10}$ και $ΑΣ_{2,5}$ και στη συνέχεια

πραγματοποιούνται χημικές αναλύσεις των εν λόγω φίλτρων σε εξειδικευμένα αναλυτικά εργαστήρια για προσδιορισμό συγκέντρωσης βαρέων μετάλλων (As, Cd, Ni, Hg, Pd), άλλων μετάλλων (Al, Fe, Cu, Zn, Mn, Ti, Cr, V), ιόντων (Cl^-, Br^-, $SO4^{2-}$, $PO4^{3-}$, $NO3^-$, Na^+, K^+, $NH4^+$, Mg^{2+}, Ca^{2+}) και πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων (PAHs) που περιέχονται στη σκόνη.

2.6.4. Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των μετρήσεων

Τα αποτελέσματα των μετρήσεων των κυριότερων ατμοσφαιρικών ρύπων, στις περιοχές που πραγματοποιούνται μετρήσεις, δείχνουν ότι οι συγκεντρώσεις των περισσοτέρων ρύπων, όπως του διοξειδίου του θείου, του μονοξειδίου του άνθρακα, του διοξειδίου και των οξειδίων του αζώτου, του βενζολίου, των βαρέων μετάλλων και του βενζο(α)πυρενίου, ευρίσκονται κάτω από τις αντίστοιχες οριακές τιμές που καθορίζονται στην Κυπριακή και Ευρωπαϊκή νομοθεσία. Εξαίρεση αποτελούν οι περιπτώσεις του Όζοντος όπου παρατηρείται υπέρβαση της τιμής στόχου και των Αιωρούμενων Σωματιδίων, όπου παρατηρείται υπέρβαση της οριακής τιμής.

Τα αποτελέσματα των μετρήσεων παρουσιάζονται στα **Γραφήματα 3-8 μέχρι έως 3-12 (σελ. 57 - 60) του Παραρτήματος**. Συγκεκριμένα, στο **Γράφημα 3-8** παρουσιάζονται οι μέσες ετήσιες τιμές διάφορων ρύπων στον Κυκλοφοριακό Σταθμό Λευκωσίας, από το 2000 μέχρι και το 2017, όπου παρατηρείται μια συνεχής μείωση της συγκέντρωσης των ρύπων NO, NO_2, CO και SO_2. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στη βελτίωση της ποιότητας των καυσίμων, στην εισαγωγή οχημάτων νέας τεχνολογίας εξοπλισμένων με καταλύτη και στην περιοδική επιθεώρηση των οχημάτων.

Στο Γράφημα 3-9 (σελ. 57) του Παραρτήματος παρουσιάζονται οι μέσες ετήσιες τιμές Όζοντος σε τρεις αντιπροσωπευτικές περιοχές (υποβάθρου, κατοικημένη περιοχή και περιοχή αυξημένης κυκλοφοριακής κίνησης). Οι σχετικές υπερβάσεις της τιμής στόχου οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν στην Κύπρο, όπου οι υψηλές θερμοκρασίες και η υψηλή ηλιακή ακτινοβολία συμβάλλουν στη δημιουργία του, καθώς και στη διασυνοριακή ρύπανση με τη μεταφορά του Όζοντος και των πρόδρομων ουσιών του από την Ανατολική Μεσόγειο και τα γειτονικά κράτη.

Στο Γράφημα 3-10 (σελ. 58) παρουσιάζονται οι ετήσιες μέσες τιμές των Αιωρούμενων Σωματιδίων ($AΣ_{10}$) στους Κυκλοφοριακούς Σταθμούς Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου και στον Σταθμό Υποβάθρου Αγίας Μαρίνας-Ξυλιάτου (ΕΜΕΡ) για τα έτη 2005 έως 2017. Οι ετήσιες μέσες τιμές σε ορισμένες πόλεις συνεχίζουν να υπερβαίνουν την ετήσια οριακή τιμή ($40μg/m^3$). Παρά τις υπερβάσεις, τα τρία τελευταία χρόνια παρατηρείται μικρή μείωση στην συγκέντρωση $AΣ_{10}$. Οι υπερβάσεις της οριακής τιμής Αιωρούμενων Σωματιδίων που παρατηρήθηκαν οφείλονται σε ανθρωπογενείς και σε φυσικές πηγές. Οι ανθρωπογενείς πηγές είναι οι εκπομπές από καύσεις (οχήματα, βιομηχανία και θέρμανση) και οι φυσικές πηγές είναι η αερομεταφερόμενη σκόνη από τις ερήμους της Βορείου Αφρικής, της Δυτικής Ασίας και το θαλάσσιο άλας.

Στο Γράφημα 3-11 (σελ. 59) του Παραρτήματος παρουσιάζεται ο αριθμός των υπερβάσεων της 24ωρης οριακής τιμής των $ΑΣ_{10}$ (50 μg/m^3) στους ίδιους σταθμούς. Στους κυκλοφοριακούς σταθμούς Λευκωσίας και Λάρνακας ο αριθμός των υπερβάσεων υπερβαίνει τον μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό των 35 ανά έτος. Σημειώνεται ότι μετά από την αφαίρεση του αριθμού των υπερβάσεων που εντοπίζεται ότι οφείλονται σε φυσικές πηγές (άλας, σκόνη από Σαχάρα και Ασία) ο τελικός αριθμός των υπερβάσεων είναι μικρότερος των 35.

Στο Γράφημα 3-12 (σελ. 60) του Παραρτήματος παρουσιάζονται οι ετήσιες μέσες τιμές των Αιωρούμενων Σωματιδίων ($ΑΣ_{2,5}$) στους Οικιστικούς Σταθμούς Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας, Πάφου και Παραλιμνίου καθώς και του Σταθμού Υποβάθρου Αγίας Μαρίνας-Ξυλιάτου (ΕΜΕΡ). Οι μετρήσεις στους πιο πάνω Οικιστικούς Σταθμούς των τεσσάρων πόλεων για τα τρία προηγούμενα χρόνια (2015-2017) χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του Δείκτη Μείωσης της Έκθεσης (ΔΜΕ) όπως καθορίζει η νομοθεσία. Ο ΔΜΕ που προκύπτει είναι 16 μg/m^3. Ο Εθνικός στόχος μείωσης της έκθεσης σε σωματίδια $ΑΣ_{2,5}$ για την προστασία της ανθρώπινης υγείας καθορίζεται στη σχετική νομοθεσία στα 18 μg/m^3 το έτος 2020. Οι ετήσιες μέσες συγκεντρώσεις για το 2017 των $ΑΣ_{2,5}$ παρέμειναν στα επίπεδα του 2016 σε ορισμένους σταθμούς, ενώ για κάποιους άλλους υπήρχε μείωση της συγκέντρωσης $ΑΣ_{2,5}$ που μετρήθηκε.

Για αντιμετώπιση του προβλήματος των υπερβάσεων, ειδικά για τα $ΑΣ_{10}$, αλλά και για βελτίωση της ποιότητας του αέρα όσον αφορά και τους άλλους ρύπους, το ΤΕΕ ετοίμασε Σχέδιο Δράσης για τη Βελτίωση της Ποιότητας του Αέρα, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο το 2008 και υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η πρόοδος στην υλοποίηση του εν λόγω Σχεδίου Δράσης παρακολουθείται από το ΤΕΕ ως αρμόδιας Αρχής, μέσω της Τεχνικής Επιτροπής που προβλέπεται στη σχετική νομοθεσία και στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι άλλων πέντε συναρμόδιων Υπουργείων, εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλοι φορείς. Παράλληλα, εντός του 2018 συνεχίστηκε η έρευνα για τον εντοπισμό των πηγών προέλευσης των $ΑΣ_{10}$ με χημικές αναλύσεις, για να καθοριστεί το ποσοστό συνεισφοράς των φυσικών πηγών, ώστε να μπορούν να υλοποιηθούν ρεαλιστικά μέτρα για την μείωση των ανθρωπογενών πηγών.

2.6.5. Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς (ΕΕΑ) για την Ποιότητα του Αέρα

Το ΕΕΑ διαπιστεύτηκε από τον Κυπριακό Οργανισμό Προώθησης Ποιότητας (ΚΟΠΠ) σύμφωνα με το πρότυπο CYS EN ISO/IEC 17025 από τις 6.6.2013 και για τέσσερα έτη. Η επιτήρηση για τη συμμόρφωση σύμφωνα με το πρότυπο γίνεται ετησίως. Στις 19-20/6/2017 πραγματοποιήθηκε με επιτυχία η επαναξιολόγηση όλου του Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας από τον ΚΟΠΠ και η Διαπίστευση του Εργαστηρίου και του Δικτύου Παρακολούθησης Ποιότητας Αέρα ανανεώθηκε για τα επόμενα τέσσερα χρόνια με ετήσιες επιτηρήσεις. Το ΕΕΑ λαμβάνει μέρος σε υποχρεωτικούς διεργαστηριακούς ελέγχους στο Κοινό Ερευνητικό Κέντρο (Ίσπρα – Ιταλία) της Ευρωπαϊκής Ένωσης κάθε τρία χρόνια, όπως προνοεί η σχετική Οδηγία της ΕΕ για την Ποιότητα του Αέρα. Οι έλεγχοι

αυτοί αφορούν σε όλες τις μεθόδους μέτρησης με τα όργανα του Τμήματος των διαφόρων ατμοσφαιρικών ρύπων για τους οποίους πραγματοποιούνται μετρήσεις.

2.6.6. Ετήσιες Εθνικές Εκπομπές Αερίων Ρύπων

Το ΤΕΕ, ως το εθνικό σημείο επαφής για τη Σύμβαση του 1979 για τη Διαμεθοριακή Ρύπανση της Ατμόσφαιρας σε Μεγάλη Απόσταση, συμμετείχε ενεργά κατά το 2018 στις δραστηριότητες της Σύμβασης και των Πρωτόκολλων της. Στο πλαίσιο αυτό, κατά το 2018 υπολογίσθηκαν οι ετήσιες συνολικές εκπομπές αερίων ρύπων της Κύπρου για το έτος 2016 και διαβιβάσθηκαν στο Εκτελεστικό Σώμα της Σύμβασης και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνονται στις σχετικές εκθέσεις που δημοσιεύονται από το Εκτελεστικό Σώμα της Σύμβασης. **Στον Πίνακα 3.14 (σελ. 61) και στα Γραφήματα 3-13 (σελ. 62) μέχρι 3-19 του Παραρτήματος** φαίνονται αναλυτικότερα, κατά δραστηριότητα, οι συνολικές ετήσιες εκπομπές αερίων ρύπων για το έτος 2016.

2.6.7. Νέα Νομοθεσία για Ποιότητα του Αέρα

Τον Δεκέμβριο του 2018 εκδόθηκε ο περί του Πρωτοκόλλου της Σύμβασης του 1979 για τη Διαμεθοριακή Ρύπανση της Ατμόσφαιρας σε Μεγάλη Απόσταση για τη Μείωση της όξινισης, του Ευτροφισμού και του Όζοντος σε Επίπεδο Εδάφους (Κυρωτικός) (Τροποιητικός) Νόμος του 2018.

3. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ (πίνακες, γραφήματα, οργανογράμματα)

Σχήμα 3-1: Οργανόγραμμα Τμήματος Επιθεώρησης Εργασία 2018

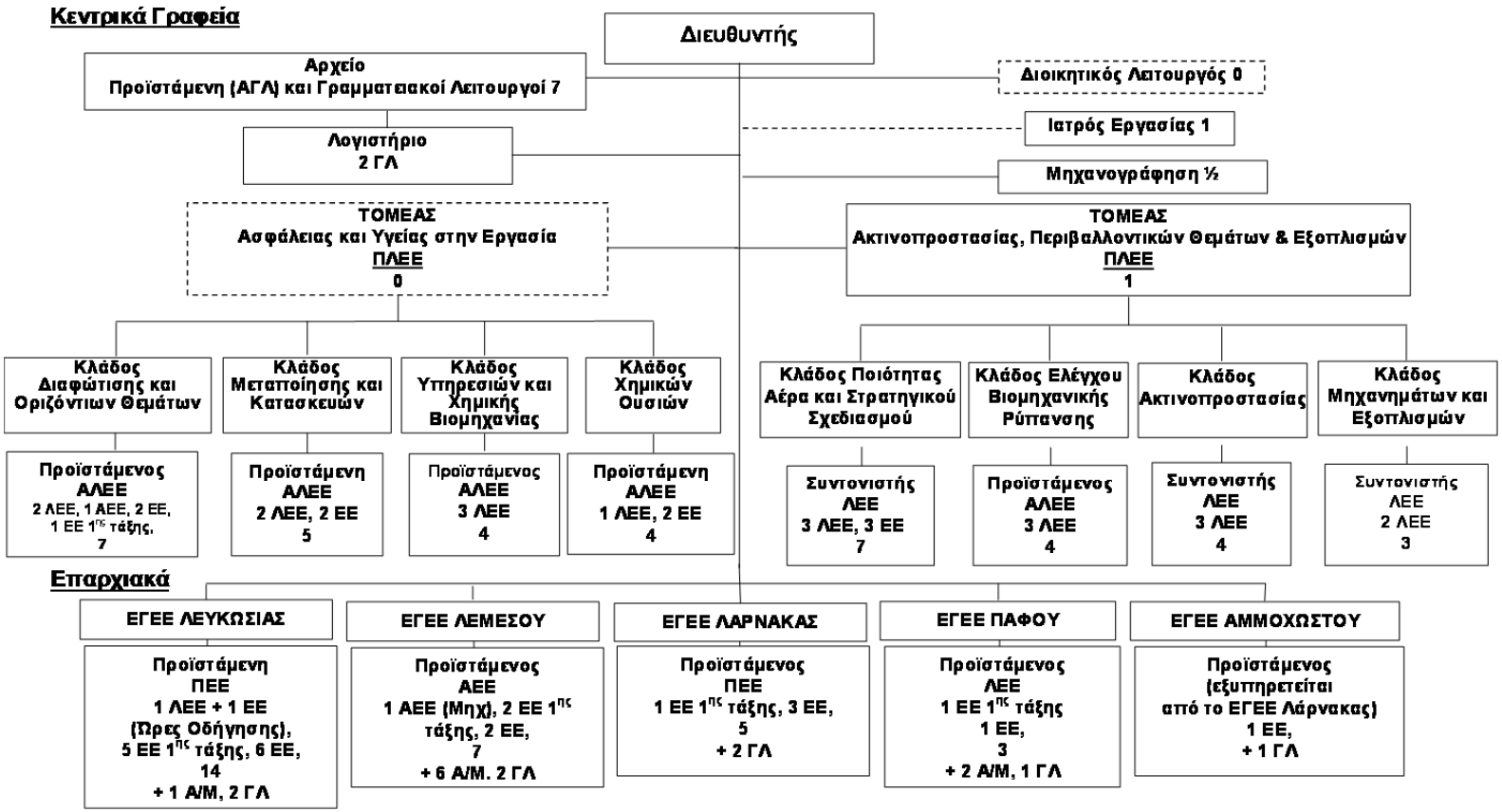

Υπόμνημα Οργανογράμματος:

ΠΛΕΕ	: Πρώτος Λειτουργός Επιθεώρησης Εργασίας	ΛΕΕ	: Λειτουργός Επιθεώρησης Εργασίας	ΠΕΕ	: Πρώτος Επιθεωρητής Εργασίας	ΕΓΕΕ	: Επαρχιακό Γραφείο Επιθεώρησης Εργασίας
ΑΛΕΕ	: Ανώτερος Λειτουργός Επιθεώρησης Εργασίας	ΓΛ	: Γραμματειακοί Λειτουργοί	ΑΕΕ	: Ανώτερος Επιθεωρητής Εργασίας		
Α/Μ	: Αποσπασμένοι / Μετακινημένοι	ΑΓΛ	: Ανώτεροι Γραμματειακοί Λειτουργοί	ΕΕ 1ης	: Επιθεωρητής Εργασίας 1ης τάξης	ΥΕΠΚΑ	: Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Θέσεις Μόνιμου προσωπικού βάσει Προϋπολογισμού: 86 (Διορισμένοι 64, κενές θέσεις 22), Υποστηρικτικό προσωπικό: Γραμματειακό προσωπικό 17, Ιατρός Εργασίας 1, Μηχανογράφηση ½ (μερική απασχόληση), Καθαρίστριες 5 (ισοδύναμες), Κλητήρες 3 (ισοδύναμοι), Έκτακτο επιπρόσθετο προσωπικό 4, Αποσπασμένοι / Μετακινημένοι από άλλες Υπηρεσίες στο ΤΕΕ 9, 2 Μετακινημένοι (1 ΕΕ και 1 Κλητήρας) από το ΤΕΕ στο ΥΕΠΚΑ. Σύνολο υπηρετούντων στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας: 103½

Πίνακας 3.1: Πρόγραμμα Επιθεωρήσεων για Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία – Ετήσιες και Μηνιαίες Δραστηριότητες Επιθεωρήσεων – Έτος 2018

Α/Α	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΗ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ
ΜΕΡΟΣ Α - ΚΑΘΟΛΟ ΤΟ ΕΤΟΣ													
1	Επανεπιθεώρηση των χώρων εργασίας στους οποίους στάληκε επιστολή παραβάσεων ή εκδόθηκε Ειδοποίηση Βελτίωσης στο προηγούμενο ή στο τρέχον έτος.												
2	Έλεγχος διαχείρισης θεμάτων Ασφάλειας (Εξωτερικές και Εσωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης, Λειτουργοί Ασφάλειας)												
3	Εξέταση αιτήσεων για έκδοση Πολεοδομικής Άδειας / Άδειας Οικοδομής / Πιστοποιητικού Έγκρισης												
4	Εξέταση αιτήσεων και επιθεώρηση για έκδοση Πιστοποιητικού Εγγραφής Εργοστασίου												
5	Επιθεωρήσεις στις Νοσηλευτικές Δραστηριότητες (Νοσοκομεία, Ιδιωτικές Κλινικές, Π8610)												
6	Επιθεωρήσεις για την Ασφαλή Αποθήκευση Πετρελαιοειδών												
7	Έλεγχος του Καπνίσματος στους χώρους εργασίας												
8	Έλεγχος σε χώρους εργοδότησης Αλλοδαπών μετά από πληροφόρηση του Τμήματος Εργασίας												
9	Επιθεωρήσεις σε μονάδες αποθήκευσης / χρήσης επικίνδυνων χημικών ουσιών κατηγορίας «Seveso»												
10	Επιθεωρήσεις σε επιχειρήσεις προσωρινής απασχόλησης και υποστατικά που απασχολούνται εργαζόμενοι προσωρινής απασχόλησης (Εκστρατεία SLIC)												
11	Επιθεωρήσεις σε υποστατικά της Εξορυκτικής Βιομηχανίας (Β08)												
12	Επιθεωρήσεις στον Κατασκευαστικό Τομέα (ΣΤ41- 43)												
ΜΕΡΟΣ Β - ΣΕ ΜΗΝΙΑΙΑ ΒΑΣΗ													
13	Διαγωνισμός Καλής Πρακτικής												
14	Υπεραγορές (Ζ47.11.1) και Χονδρικό Εμπόριο (Ζ46)												
15	Εργοτάξια (ΣΤ41- 43)												
16	Χώροι Παρασκευής, Επεξεργασίας και Αποθήκευσης Χημικών Ουσιών [(φυτοφάρμακα, φαρμακευτικά προϊόντα, πλαστικά, καουτσούκ) (Γ19, Γ20, Γ21, Γ22) - Βαφεία (π.χ. οχημάτων) (Ζ45.20.3), Χονδρικό (Ζ46.12, Ζ46.71, Ζ46.75) και Λιανικό Εμπόριο (Ζ47.76) χημικών προϊόντων].												
17	Ξενοδοχεία, Εστιατόρια (Θ55, Θ56) και Υποστατικά Διανομής Έτοιμων Φαγητών (Θ56.10.2)												
18	Προστασία Εργαζομένων από τη Θερμική Καταπόνηση [Εργοτάξια (ΣΤ41- 43), Λιμάνια (Η5222), Λατομεία (Β08)]												
19	Εγκαταστάσεις Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών (αρτοποιία, ζαχαροπλαστεία, οινοποιεία, ζυθοποιεία κ.λπ) (Γ10,Γ11)												
20	Μεταλουργική Βιομηχανία (Γ24, Γ25)												

Πίνακας 3.2: Επιθεωρήσεις Υποστατικών για το Έτος 2018 για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΕΠΑΡΧΙΑ																
		ΛΕΥΚΩΣΙΑ			ΛΕΜΕΣΟΣ			ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ			ΛΑΡΝΑΚΑ			ΠΑΦΟΣ			ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	
		Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(3)
1	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	12	0,9%	52,2%	2	0,3%	8,7%	4	2,3%	17,4%	4	0,8%	17,4%	1	0,2%	4,3%	23	0,7%
2	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	4	0,3%	40,0%	2	0,3%	20,0%	0	0,0%	0,0%	2	0,4%	20,0%	2	0,4%	20,0%	10	0,3%
3	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	230	17,5%	43,2%	134	19,2%	25,2%	19	11,0%	3,6%	83	16,1%	15,6%	66	12,6%	12,4%	532	16,5%
4	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	2	0,2%	9,1%	2	0,3%	9,1%	0	0,0%	0,0%	15	2,9%	68,2%	3	0,6%	13,6%	22	0,7%
5	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	9	0,7%	27,3%	10	1,4%	30,3%	1	0,6%	3,0%	10	1,9%	30,3%	3	0,6%	9,1%	33	1,0%
6	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	581	44,1%	44,2%	226	32,4%	17,2%	39	22,5%	3,0%	167	32,3%	12,7%	300	57,3%	22,8%	1313	40,7%
7	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	176	13,4%	38,6%	107	15,4%	23,5%	32	18,5%	7,0%	101	19,5%	22,1%	40	7,6%	8,8%	456	14,1%
8	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	26	2,0%	25,5%	30	4,3%	29,4%	2	1,2%	2,0%	40	7,7%	39,2%	4	0,8%	3,9%	102	3,2%
9	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	95	7,2%	24,4%	100	14,3%	25,6%	53	30,6%	13,6%	53	10,3%	13,6%	89	17,0%	22,8%	390	12,1%
10	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	9	0,7%	90,0%	1	0,1%	10,0%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	10	0,3%
11	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	12	0,9%	63,2%	7	1,0%	36,8%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	19	0,6%
12	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	2	0,2%	13,3%	11	1,6%	73,3%	0	0,0%	0,0%	2	0,4%	13,3%	0	0,0%	0,0%	15	0,5%
13	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	20	1,5%	55,6%	10	1,4%	27,8%	0	0,0%	0,0%	5	1,0%	13,9%	1	0,2%	2,8%	36	1,1%
14	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	8	0,6%	25,0%	10	1,4%	31,3%	8	4,6%	25,0%	3	0,6%	9,4%	3	0,6%	9,4%	32	1,0%
15	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	48	3,6%	59,3%	13	1,9%	16,0%	5	2,9%	6,2%	11	2,1%	13,6%	4	0,8%	4,9%	81	2,5%
16	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	9	0,7%	36,0%	6	0,9%	24,0%	5	2,9%	20,0%	5	1,0%	20,0%	0	0,0%	0,0%	25	0,8%
17	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	33	2,5%	56,9%	12	1,7%	20,7%	3	1,7%	5,2%	10	1,9%	17,2%	0	0,0%	0,0%	58	1,8%
18	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	17	1,3%	56,7%	4	0,6%	13,3%	0	0,0%	0,0%	3	0,6%	10,0%	6	1,1%	20,0%	30	0,9%
19	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	21	1,6%	56,8%	10	1,4%	27,0%	2	1,2%	5,4%	2	0,4%	5,4%	2	0,4%	5,4%	37	1,1%
20	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ	3	0,2%	75,0%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	1	0,2%	25,0%	0	0,0%	0,0%	4	0,1%
21	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	0	0,0%	0%	0	0,0%	0%	0	0,0%	0%	0	0,0%	0%	0	0,0%	0%	0	0,0%
	Σύνολο Επιθεωρήσεων:	1317	40,8%		697	21,6%		173	5,4%		517	16,0%		524	16,2%		3228	
			(%4)			(%4)			(%4)			(%4)			(%4)			

%1: Ποσοστιαία αναλογία Επιθεωρήσεων Επαρχίας για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων της Επαρχίας

%2: Ποσοστιαία αναλογία Επιθεωρήσεων Επαρχίας για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων της ίδιας Οικ. Δραστηριότητας Παγκύπρια

%3: Ποσοστιαία αναλογία Επιθεωρήσεων Παγκύπρια για συγκεκριμένη Οικ. Δραστηριότητα, επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων Παγκύπρια

%4: Ποσοστιαία αναλογία Επιθεωρήσεων Επαρχίας επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων Παγκύπρια

Πίνακας 3.3: Αριθμός Παραβάσεων και Ποινές που επιβλήθηκαν στις 15 Εκδικασθείσες Υποθέσεις του 2018 για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία σε σύγκριση με προηγούμενα έτη

Α/Α	Νόμος / Κανονισμός	Αριθμός Παραβάσεων[1]				Σύνολο χρηματικών ποινών που έχουν επιβληθεί σε €			
		2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
1	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμοι του 1996 έως 2011	28	12	9[2]	17[3]	62400	21800	12750	36100
2	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Γνωστοποίηση Ατυχημάτων και Επικίνδυνων Συμβάντων) Κανονισμοί του 2007	6	0	5	0	8900	0	3300	0
3	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας (Ελάχιστες Προδιαγραφές για προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμοί του 2002 και 2015	37	24	13[4]	17	66850	29750	45200	20250
4	Οι περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2002	30	12	12	20	44250	18800	17000	12700
5	Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρησιμοποίηση κατά την Εργασία Εξοπλισμού Εργασίας) Κανονισμοί του 2001 και 2004	11	3	5	6	14350	2600	8750	9000
6	Οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στους Χώρους Εργασίας Κανονισμοί του 2002 και 2004	20	13	2	4	16400	9250	4500	5250
7	Οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρήση στην Εργασία Εξοπλισμών Ατομικής Προστασίας) Κανονισμοί του 2001	0	0	1	2[5]	0	0	750	2000
8	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Χειρωνακτική Διακίνηση Φορτίων) Κανονισμοί 2001	0	0	0	2	0	0	0	3000
9	Ο περί Εργοστασίων Νόμος, Κεφ.134	0	0	0	2	0	0	0	300
10	Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμοι του 2000	1	1	0	0	150	750	0	0
11	Ο περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών Νόμος του 1989 έως 2011	3	0	0	0	1750	0	0	0
12	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία από τον Αμίαντο) Κανονισμοί του 2006 και 2015	4	2	0	0	2500	1500	0	0
13	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Χημικοί Παράγοντες) Κανονισμοί του 2001 έως 2012	2	0	0	0	3000	0	0	0
14	Οι περί Επιτροπών Ασφάλειας στην Εργασία Κανονισμοί του 1997	1	0	0	0	250	0	0	0
15	Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ανελκυστήρες) Κανονισμοί του 2003	0	2	0	0	0	1500	0	0
	ΣΥΝΟΛΟ	**143**	**69**	**47**	**70**	**220800**	**85950**	**92250**	**88600**

[1]Σημειώνεται ότι μια υπόθεση που εκδικάζεται μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερες από μια παραβάσεις.
[2]Σε μία από τις καταδίκες επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης1 έτους με τριετή αναστολή.
[3]Σε μία από τις καταδίκες επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης 2 μηνών με διετή αναστολή.
[4]Σε δύο από τις καταδίκες επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης 1 έτους με τριετή αναστολή.
[5]Σε μία από τις καταδίκες επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης 3 μηνών με διετή αναστολή.

Πίνακας 3.4: Ανάλυση Εργατικών Ατυχημάτων έτους 2018, κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας, Φύλο, Ηλικία, Βαθμό Τραύματος και Αιτία Ατυχήματος (Στοιχεία για Εργοδοτούμενους τραυματισθέντες κατά τη διάρκεια της εργασίας)

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΥΧΗΜ.	%	ΦΥΛΟ		ΗΛΙΚΙΑ		ΒΑΘΜΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΟΣ		ΑΙΤΙΑ				
				Άνδρες	Γυναίκες	Κάτω των 18	18 και άνω	Θανατηφ.	ΜΗ Θανατηφ.	Κτίρια / Εγκαταστάσεις	Μηχανήματα/ Εξοπλισμός	Μέσα Μεταφοράς	Υλικά/ Ουσίες	Άλλα Αίτια
1	**ΤΟΜΕΑΣ Α (01-03) - ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ**	**61**	**2,83%**											
2	Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες	35	1,62%	30	5	0	35	0	35	15	12	1	3	4
3	Δασοκομία και υλοτομία	17	0,79%	13	4	0	17	0	17	8	4	0	2	3
4	Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια	9	0,42%	9	0	0	9	0	9	2	1	1	4	1
5	**ΤΟΜΕΑΣ Β (05-09) - ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ**	**8**	**0,37%**											
6	Εξόρυξη άνθρακα και λιγνίτη	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Άντληση αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Εξόρυξη μεταλλευμάτων	3	0,14%	2	1	0	3	0	3	2	0	0	1	0
9	Λοιπά ορυχεία και λατομεία	4	0,19%	4	0	0	4	0	4	2	1	0	1	0
10	Υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης	1	0,05%	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0
11	**ΤΟΜΕΑΣ Γ (10-33) - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ**	**360**	**16,70%**											
12	Βιομηχανία τροφίμων	140	6,49%	105	35	0	140	1	139	39	51	10	35	5
13	Ποτοποιία	18	0,83%	14	4	0	18	0	18	5	4	1	6	2
14	Παραγωγή προϊόντων καπνού	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών	2	0,09%	1	1	0	2	0	2	1	1	0	0	0
16	Κατασκευή ειδών ένδυσης	1	0,05%	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0
17	Βιομηχανία δέρματος και δερμάτινων ειδών	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από έπιπλα. κατασκευή ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής	17	0,79%	17	0	0	17	0	17	5	5	1	6	0
19	Χαρτοποιία και κατασκευή χάρτινων προϊόντων	1	0,05%	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0
20	Εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων	6	0,28%	6	0	0	6	0	6	2	2	1	1	0
21	Παραγωγή οπτάνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου	1	0,05%	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0
22	Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων	7	0,32%	6	1	0	7	0	7	4	1	0	2	0
23	Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών	19	0,88%	11	8	0	19	0	19	7	7	0	5	0
24	Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες	12	0,56%	10	2	0	12	0	12	4	5	0	3	0
25	Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων	36	1,67%	36	0	0	36	2	34	6	10	4	14	2
26	Παραγωγή βασικών μετάλλων	2	0,09%	2	0	0	2	0	2	0	1	0	1	0
27	Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού	57	2,64%	56	1	0	57	0	57	15	16	0	26	0
28	Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων	1	0,05%	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0
29	Κατασκευή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού	1	0,05%	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0
30	Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού π.δ.κ.α.	7	0,32%	7	0	0	7	0	7	1	3	0	3	0
31	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων	2	0,09%	2	0	0	2	0	2	0	0	0	1	1
32	Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών	1	0,05%	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0
33	Κατασκευή επίπλων	13	0,60%	13	0	0	13	0	13	3	6	0	4	0
34	Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες	12	0,56%	10	2	0	12	0	12	5	1	4	2	0
35	Επισκευή και εγκατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού	4	0,19%	4	0	0	4	0	4	1	0	0	3	0
36	**ΤΟΜΕΑΣ Δ (35) - ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ**	**18**	**0,83%**											
37	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	18	0,83%	18	0	0	18	1	17	7	6	3	2	0
38	**ΤΟΜΕΑΣ Ε (36-39) - ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ**	**37**	**1,72%**											
39	Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού	3	0,14%	3	0	0	3	0	3	0	1	0	2	0
40	Επεξεργασία λυμάτων	7	0,32%	7	0	0	7	0	7	0	3	0	3	1
41	Συλλογή, επεξεργασία και διάθεση αποβλήτων ανάκτηση υλικών	22	1,02%	21	1	0	22	0	22	7	8	2	4	1
42	Δραστηριότητες εξυγίανσης και άλλες υπηρεσίες για τη διαχείριση αποβλήτων	5	0,23%	5	0	0	5	0	5	2	2	0	1	0
43	**ΤΟΜΕΑΣ ΣΤ (41-43) - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ**	**310**	**14,38%**											
44	Κατασκευές κτιρίων	190	8,81%	188	2	0	190	2	188	93	29	5	54	9
45	Έργα πολιτικού μηχανικού	15	0,70%	15	0	0	15	0	15	5	5	1	4	0
46	Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες	105	4,87%	103	2	0	105	0	105	49	22	3	28	3
47	**ΤΟΜΕΑΣ Ζ (45-47) - ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ**	**278**	**12,89%**											
48	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	30	1,39%	30	0	0	30	0	30	10	3	10	6	1
49	Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	54	2,50%	46	8	0	54	0	54	14	18	11	11	0
50	Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	194	9,00%	96	98	0	194	0	194	63	92	10	25	4
51	**ΤΟΜΕΑΣ Η (49-53) - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ**	**155**	**7,19%**											
52	Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών	29	1,35%	26	3	0	29	1	28	12	3	10	4	0
53	Πλωτές μεταφορές	1	0,05%	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0
54	Αεροπορικές μεταφορές	1	0,05%	1	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0
55	Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες	106	4,92%	91	15	0	106	0	106	29	25	20	29	3
56	Ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες	18	0,83%	16	2	0	18	0	18	3	0	13	2	0
57	**ΤΟΜΕΑΣ Θ (55 -56) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ**	**559**	**25,93%**											
58	Καταλύματα	307	14,24%	148	159	7	300	0	307	133	101	3	58	12
59	Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	252	11,69%	185	67	1	251	1	251	74	53	79	36	10

Α/Α	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΥΧΗΜ.	%	ΦΥΛΟ		ΗΛΙΚΙΑ		ΒΑΘΜΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΟΣ		ΑΙΤΙΑ				
				Άνδρες	Γυναίκες	Κάτω των 18	18 και άνω	Θανατηφ.	ΜΗ Θανατηφ.	Κτίρια / Εγκαταστάσεις	Μηχανήματα/ Εξοπλισμός	Μέσα Μεταφοράς	Υλικά/ Ουσίες	Άλλα Αίτια
60	**ΤΟΜΕΑΣ Ι (58-63) - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ**	**13**	**0,60%**											
61	Εκδοτικές δραστηριότητες	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
62	Παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων, ηχογραφήσεις και μουσικές εκδόσεις	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
63	Δραστηριότητες προγραμματισμού και ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών	1	0,05%	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0
64	Τηλεπικοινωνίες	11	0,51%	8	3	0	11	1	10	8	1	1	1	0
65	Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
66	Δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας	1	0,05%	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0
67	**ΤΟΜΕΑΣ Κ (64-66) - ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ**	**6**	**0,28%**											
68	Δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, με εξαίρεση τις ασφαλιστικές δραστηριότητες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία	4	0,19%	1	3	0	4	0	4	4	0	0	0	0
69	Ασφαλιστικά, αντασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία, εκτός από την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	2	0,09%	0	2	0	2	0	2	0	0	1	1	0
70	Δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις ασφαλιστικές δραστηριότητες	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
71	**ΤΟΜΕΑΣ Λ (68) - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ**	**2**	**0,09%**											
72	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	2	0,09%	1	1	0	2	0	2	2	0	0	0	0
73	**ΤΟΜΕΑΣ Μ (69-75) - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ**	**13**	**0,60%**											
74	Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες	2	0,09%	1	1	0	2	0	2	1	0	1	0	0
75	Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων? δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης	4	0,19%	2	2	0	4	0	4	1	1	2	0	0
76	Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών? τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις	5	0,23%	5	0	0	5	0	5	0	2	1	2	0
77	Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	1	0,05%	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0
78	Διαφήμιση και έρευνα αγοράς	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
79	Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
80	Κτηνιατρικές δραστηριότητες	1	0,05%	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1
81	**ΤΟΜΕΑΣ Ν (77-82) - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ**	**84**	**3,90%**											
82	Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης	3	0,14%	2	1	0	3	0	3	1	0	2	0	0
83	Δραστηριότητες απασχόλησης	1	0,05%	1	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0
84	Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδιών και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες	1	0,05%	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0
85	Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας	8	0,37%	6	2	0	8	0	8	3	1	4	0	0
86	Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους	23	1,07%	10	13	0	23	0	23	11	4	3	4	1
87	Διοικητικές δραστηριότητες γραφείου, γραμματειακή υποστήριξη και άλλες δραστηριότητες παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις	48	2,23%	41	7	0	48	0	48	30	6	3	9	0
88	**ΤΟΜΕΑΣ Ξ (84) - ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ**	**137**	**6,35%**											
89	Δημόσια διοίκηση και άμυνα? υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	137	6,35%	113	24	0	137	0	137	51	18	37	22	9
90	**ΤΟΜΕΑΣ Ο (85) - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**	**36**	**1,67%**											
91	Εκπαίδευση	36	1,67%	9	27	1	35	0	36	21	2	0	6	7
92	**ΤΟΜΕΑΣ Π (86-88) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ**	**45**	**2,09%**											
93	Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας	33	1,53%	7	26	0	33	0	33	14	4	5	7	3
94	Δραστηριότητες βοήθειας κατ΄οίκον	2	0,09%	0	2	0	2	0	2	1	0	0	0	1
95	Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος	10	0,46%	2	8	0	10	0	10	6	0	0	1	3
96	**ΤΟΜΕΑΣ Ρ (90-93) - ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ**	**13**	**0,60%**											
97	Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
98	Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχειοφυλακείων, μουσείων και λοιπές πολιτιστικές δραστηριότητες	1	0,05%	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1
99	Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα	1	0,05%	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1
100	Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας	11	0,51%	6	5	0	11	0	11	7	2	0	1	1
101	**ΤΟΜΕΑΣ Σ (94-96) - ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**	**14**	**0,65%**											
102	Δραστηριότητες οργανώσεων	4	0,19%	2	2	0	4	0	4	0	1	1	1	1
103	Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και ειδών ατομικής ή οικιακής χρήσης	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
104	Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών	10	0,46%	8	2	0	10	0	10	3	2	2	2	1
105	**ΤΟΜΕΑΣ Τ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ - ΜΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΈΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΌΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΎΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΉ ΑΓΑΘΏΝ - ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΙΑ ΊΔΙΑ ΧΡΉΣΗ**	**6**	**0,28%**											
106	Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών οικιακού προσωπικού	6	0,28%	2	4	0	6	0	6	4	1	0	1	0
107	Μη διαφοροποιημένες δραστηριότητες ιδιωτικών νοικοκυριών, που αφορούν την παραγωγή αγαθών -και υπηρεσιών- για ίδια χρήση	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
108	**ΤΟΜΕΑΣ Υ (99) - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΕΡΟΔΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ**	**1**	**0,05%**											
109	Δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών και φορέων	1	0,05%	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1
	Σύνολο:	**2156**		**1595**	**561**	**9**	**2147**	**9**	**2147**	**803**	**550**	**258**	**452**	**93**

Γράφημα 3-1: Αριθμός Ατυχημάτων κατά Οικονομική Δραστηριότητα – Ετος 2018 (Στοιχεία για Εργοδοτούμενα (Πρόσωπα τραυματισθέντα κατά τη διάρκεια της) εργασίας

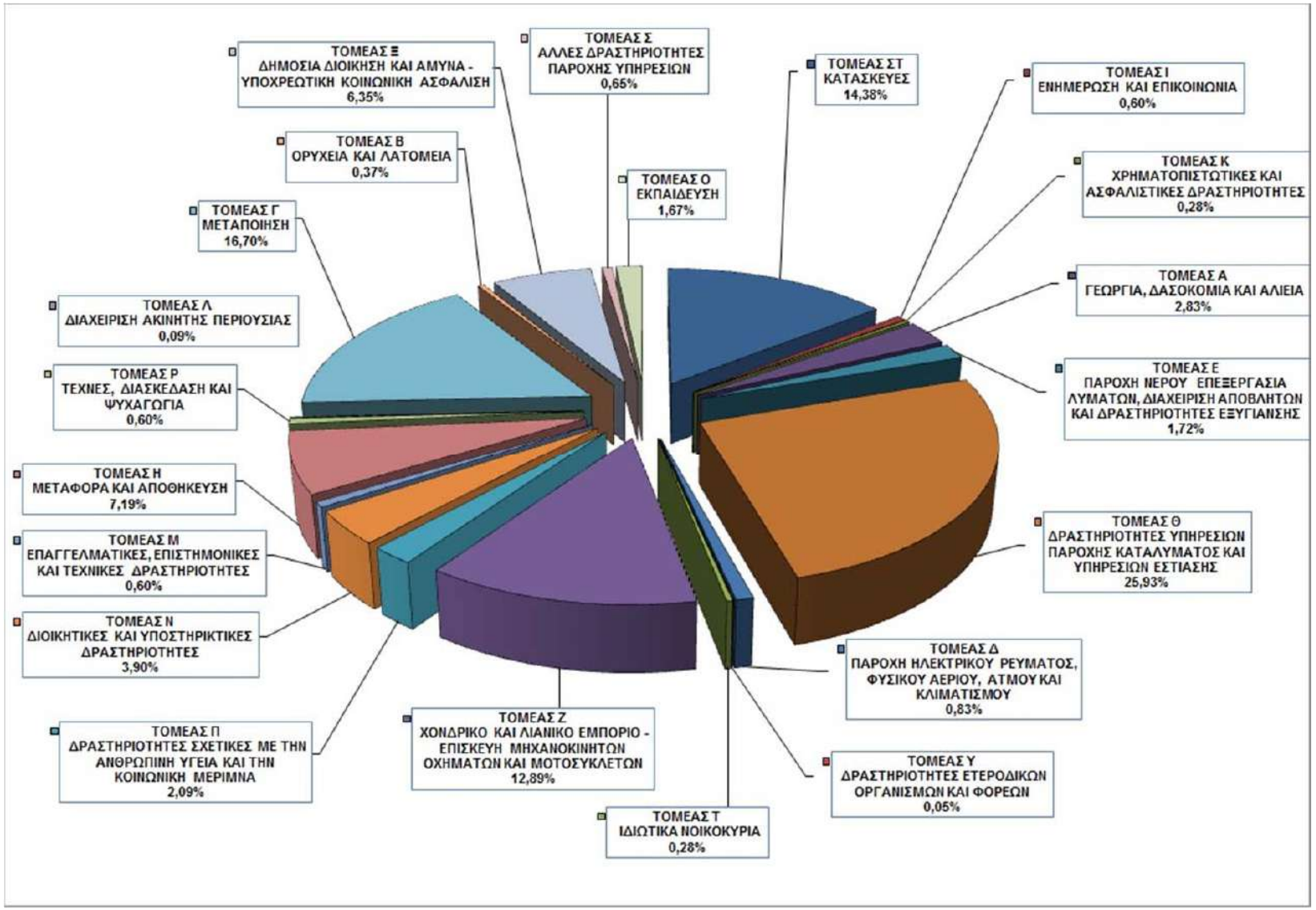

Γράφημα 3-2: Εργατικά Ατυχήματα που Γνωστοποιήθηκαν κατά τα Έτη 2007 – 2018 (Στοιχεία για εργοδοτούμενους τραυματισθέντες κατά τη διάρκεια της εργασίας)

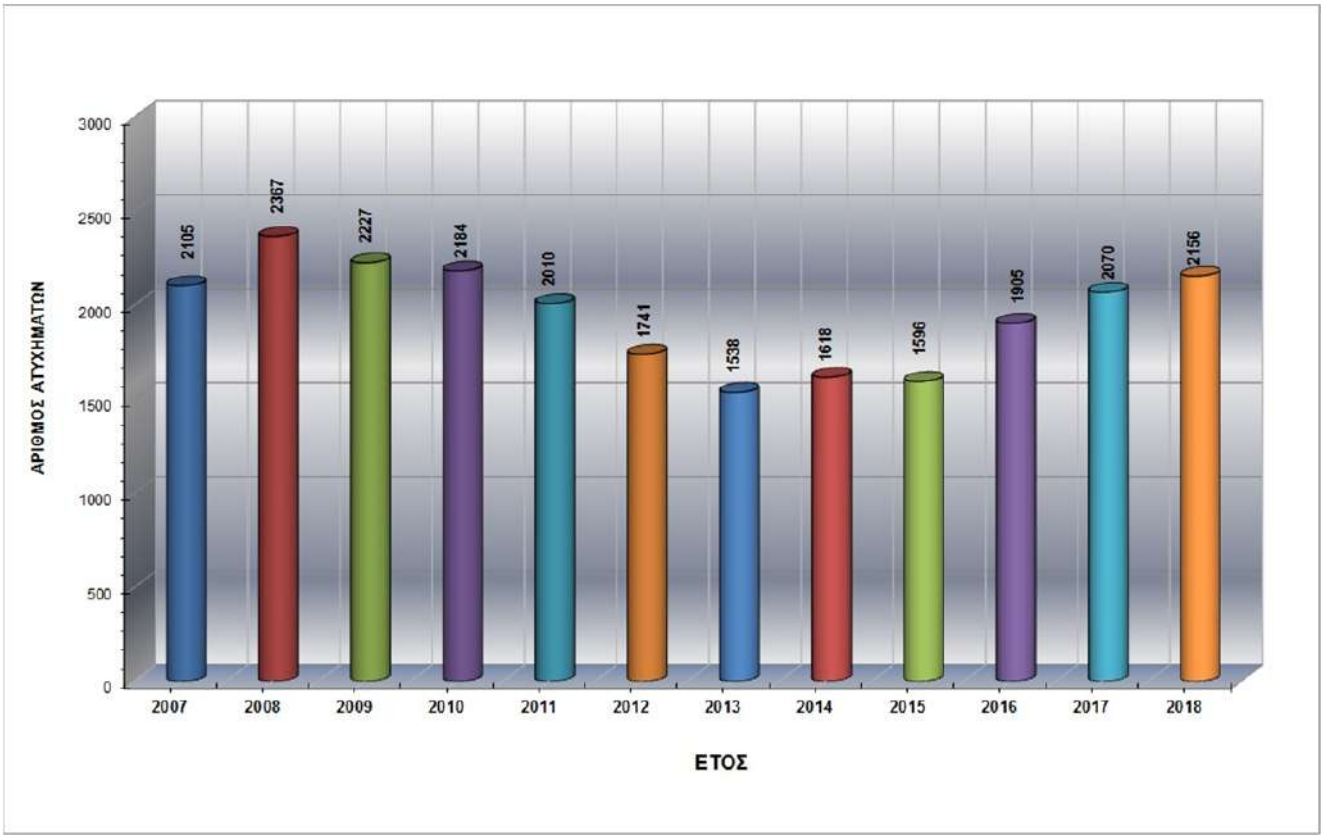

Γράφημα 3-3: Ανάλυση Εργατικών Ατυχημάτων έτους 2018 κατά αιτία (Στοιχεία για εργοδοτούμενους τραυματισθέντες κατά τη διάρκεια της εργασίας)

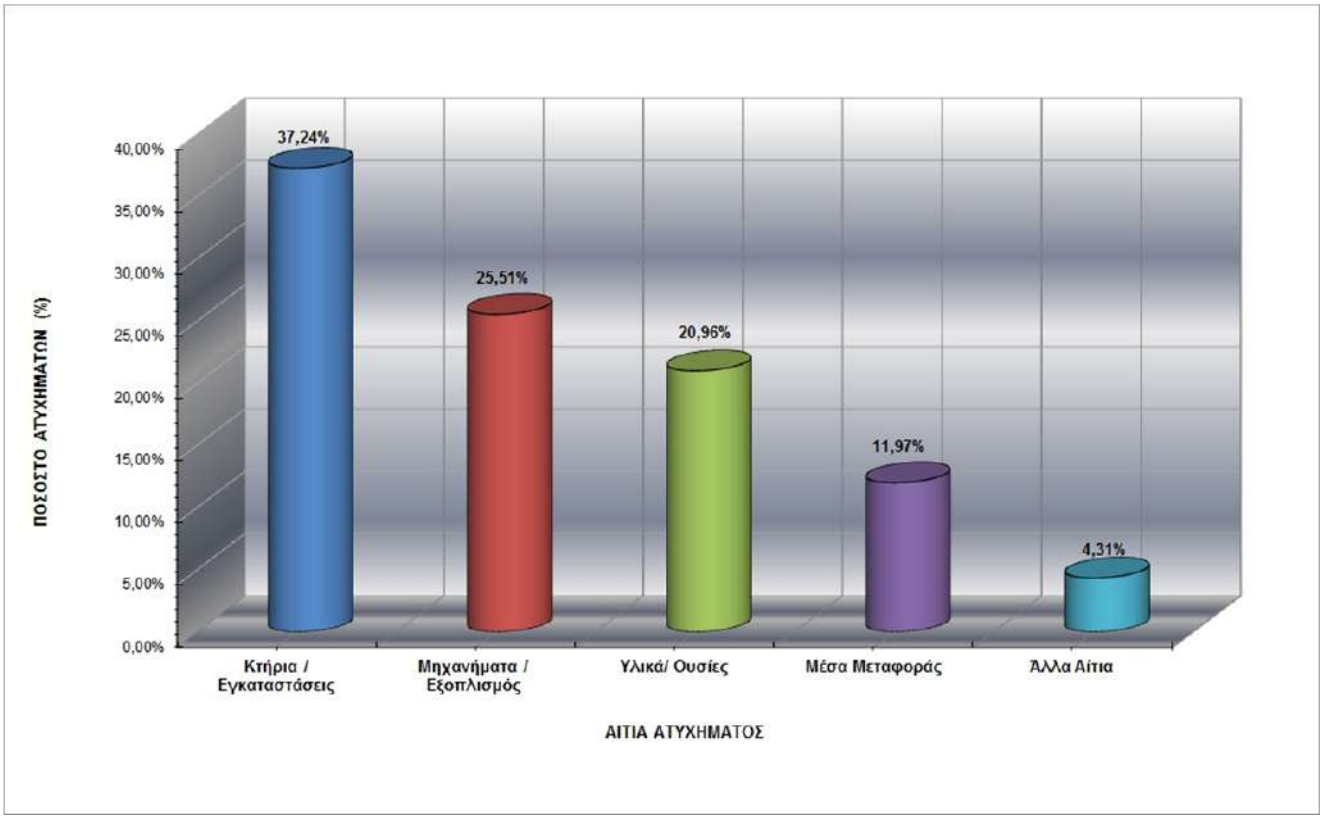

Πίνακας 3.5: Ανάλυση Θανατηφόρων Ατυχημάτων που Συνέβησαν κατά το Έτος 2018 - Εργοδοτούμενοι κατά την εργασία

Α. Εργοδοτούμενα Πρόσωπα κατά την εργασία (Σύνολο ατυχημάτων: 7)

Α/Α	Επαρχία	Αριθμός Προσώπων	Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας Εργοδότη	Αιτία Ατυχήματος
1.	Λευκωσία	1	Οικοδομικές εργασίες	Πτώση από ύψος (ικρίωμα)
2.	Λευκωσία	1	Κατασκευή έτοιμου σκυροδέματος	Πτώση από ύψος (σκάλα πρόσβασης οχήματος)
3.	Λευκωσία	1	Εστιατόριο και Καφετέρια	Καταπλάκωση από μεταλλικό ράφι
4.	Λεμεσός(Σημ.1)	1	Οικοδομικές εργασίες	Πλήγμα από πτώση αντικειμένου (τεμάχιο ικριώματος)
5.	Λάρνακα	1	Παραγωγή και διανομή ηλεκτρικού ρεύματος	Πτώση από ανυψωτικό μηχάνημα
6.	Πάφος	1	Οικοδομικές εργασίες	Καταπλάκωση από όγκο χώματος
7.	Λεμεσός	1	Κατασκευή μαρμάρων	Καταπλάκωση από μαρμάρινες πλάκες

Σημ. 1: Το ατύχημα συνέβηκε το 2017 και το θύμα απεβίωσε το 2018

Πίνακας 3.6: Ανάλυση Θανατηφόρων Ατυχημάτων που Συνέβησαν κατά το Έτος 2018 – Αυτοεργοδοτούμενα Πρόσωπα κατά την εργασία

Β. Αυτοεργοδοτούμενα Πρόσωπα κατά την εργασία (Σύνολο ατυχημάτων: 1)

Α/Α	Επαρχία	Αριθμός Προσώπων	Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας	Αιτία Ατυχήματος
1	Πάφος(Σημ.2)	1	Οικοδομικές εργασίες	Πτώση από ύψος (ικρίωμα)

Σημ. 2: Το ατύχημα συνέβηκε το 2017 και το θύμα απεβίωσε το 2018

Πίνακας 3.7: Ανάλυση Θανατηφόρων Ατυχημάτων που Συνέβησαν κατά το Έτος 2018 - Πρόσωπα Εκτός Εργασίας

Γ. Πρόσωπα εκτός εργασίας (Σύνολο ατυχημάτων: 2)

Α/Α	Επαρχία	Αριθμός Προσώπων	Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας Εργοδότη	Αιτία Ατυχήματος
1	Αμμόχωστος	1	Ξενοδοχεία	Πτώση από ύψος (εξωτερικό κλιμακοστάσιο)
2	Λευκωσία	1	Γηροκομείο	Πτώση από ύψος (εσωτερικό κλιμακοστάσιο)

Γράφημα 3-4: Θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα που γνωστοποιήθηκαν κατά τα έτη 2007 – 2018 (Στοιχεία για εργοδοτούμενους τραυματισθέντες κατά τη διάρκεια της εργασίας)

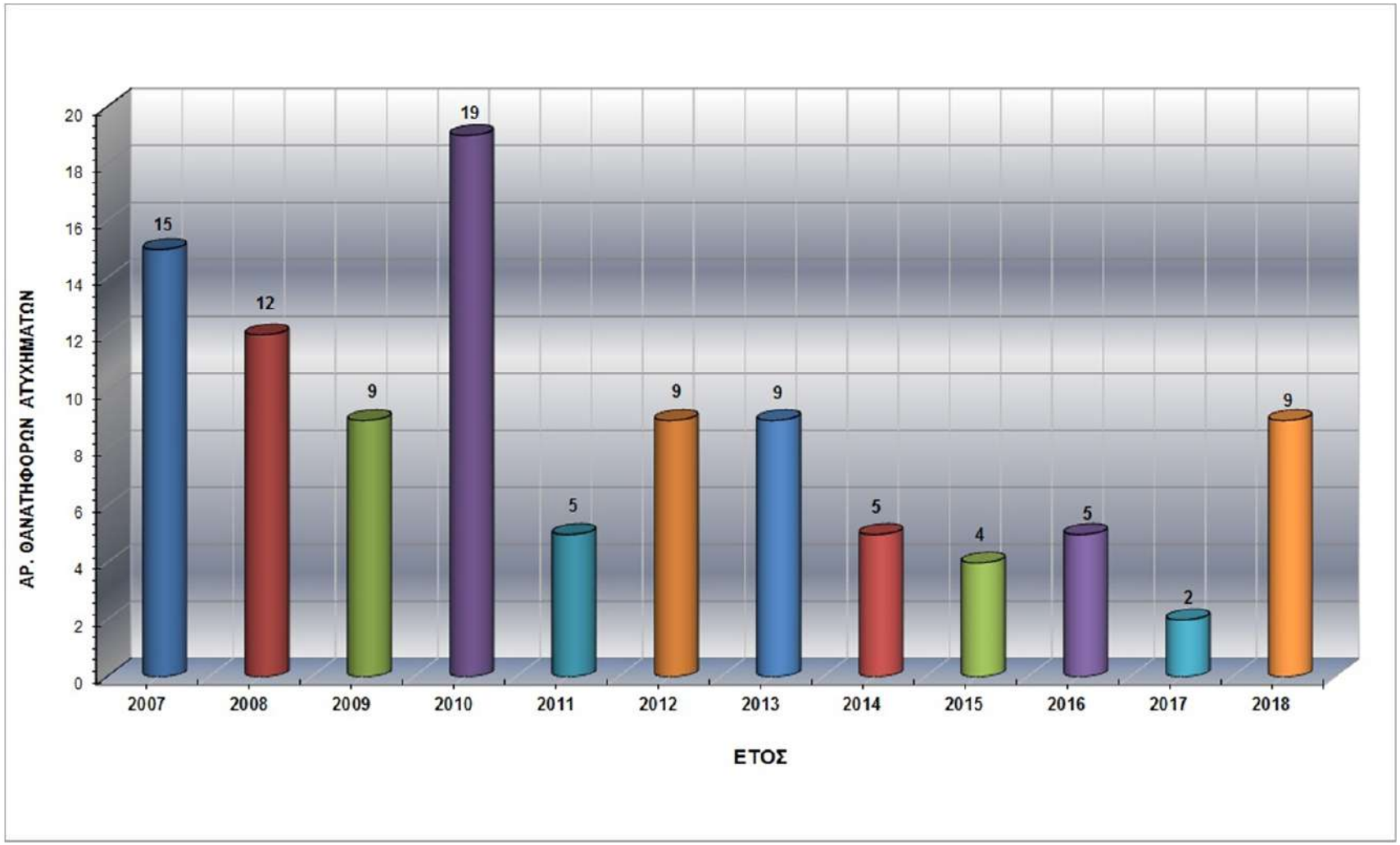

Γράφημα 3-5: Δείκτης Συχνότητας Εργατικών Ατυχημάτων κατά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας για το έτος 2018 (Προκαταρκτικά αποτελέσματα)

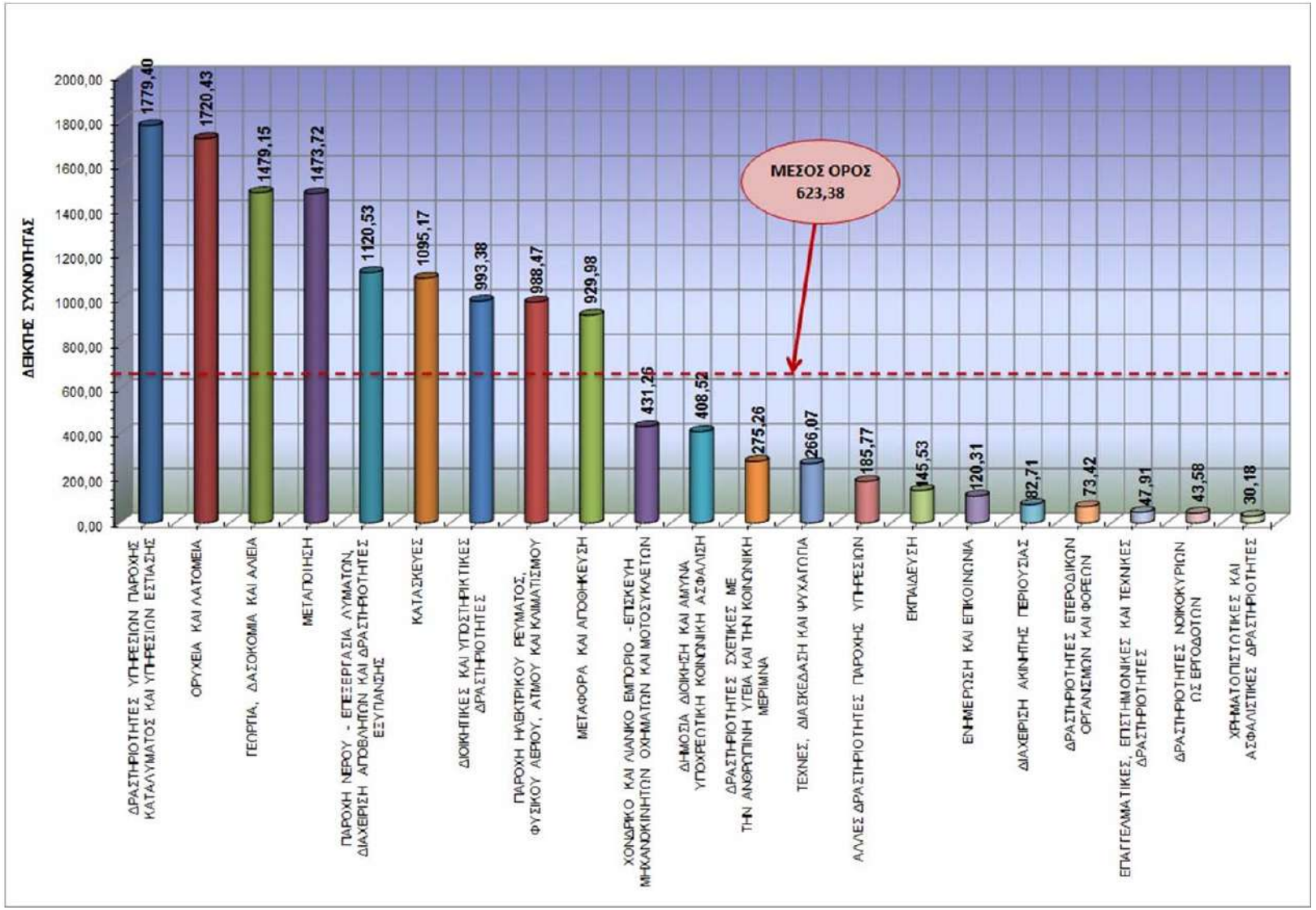

Γράφημα 3-6: Μεταβολή Δείκτη Συχνότητας – Αριθμού Ατυχημάτων – Αριθμού Εργοδοτουμένων για την Περίοδο 2007 – 2018

Σημ. 1: Αριθμός ατυχημάτων που συνέβηκαν σε εργοδοτούμενα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους και γνωστοποιήθηκαν στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας.

Σημ. 2: Τα στοιχεια σε ότι αφορά το Δείκτη Συχνότητας είναι προκαταρκτικά και όχι τελικά, καθότι ο αριθμός των εργοδοτούμενων που αναφέρεται, αφορά τον Μέσο Όρο του Πρώτου, Δεύτερου και Τρίτου Τριμήνου του 2018, σύμφωνα με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού,και όχι το Μέσο Όρο του Έτους.

Γράφημα 3-7: Στατιστικά Επιθεωρήσεων για Χημικές Ουσίες 2018

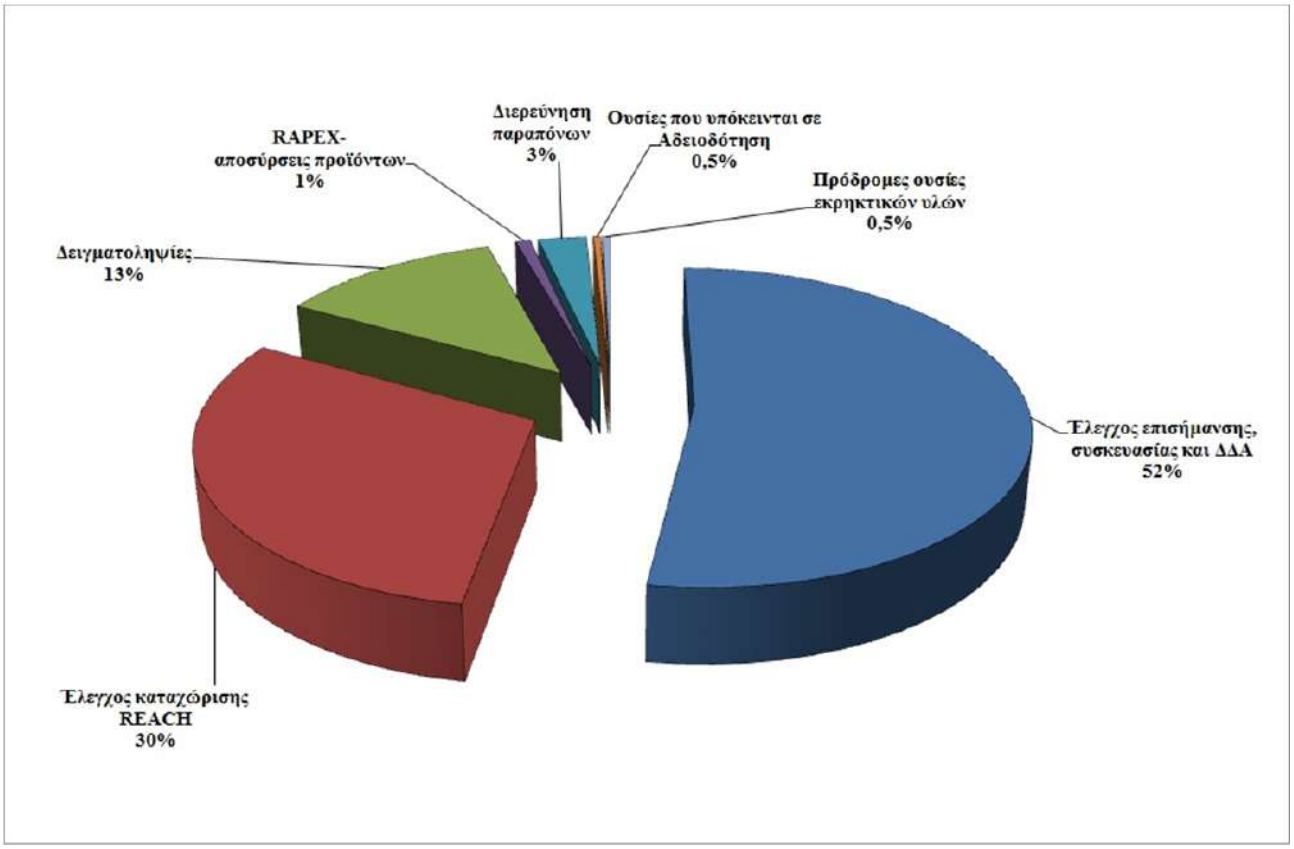

Πίνακας 3.8: Επιθεωρήσεις για χημικές ουσίες το 2018

Θέμα	Αριθμός επιθεωρήσεων*
Έλεγχος επισήμανσης, συσκευασίας και Δελτίων Δεδομένων Ασφάλειας (ΔΔΑ)	251
Έλεγχος καταχώρισης σύμφωνα με τον Κανονισμό REACH	146
Δειγματοληψίες σε προϊόντα με χημικές ουσίες που υπόκεινται σε περιορισμούς	60
RAPEX-αποσύρσεις μη συμμορφούμενων προϊόντων	4
Διερεύνηση παραπόνων	13
Έλεγχος για πιθανή χρήση χημικών ουσιών που υπόκεινται σε Αδειοδότηση σύμφωνα με τον Κανονισμό REACH	2
Έλεγχος – Επιτήρηση της αγοράς για Χημικές Ουσίες που εμπίπτουν στις πρόνοιες του Κανονισμού 98/2013 για Πρόδρομες ουσίες εκρηκτικών υλών	2

* *Κάποιες επιθεωρήσεις κάλυψαν πέραν του ενός θέματος*

Πίνακας 3.9: Δείγματα που λήφθηκαν για χημικές αναλύσεις το 2018

Είδος Δειγμάτων που λήφθηκαν για ανάλυση	Αριθμός Συνολικών Δειγμάτων	Αριθμός Μη-Συμμορφούμενων Δειγμάτων
Κόλλες Superglue και επαγγελματικές κόλλες – Προσδιορισμός οργανικών διαλυτών (Βενζόλιο, Χλωροφόρμιο, Τολουόλιο)	29	7
Παιχνίδια και αντικείμενα παιδικής φροντίδας – Προσδιορισμός φθαλικών ενώσεων	66	28
Μαρκαδόροι – Προσδιορισμός οργανικών διαλυτών (Βενζόλιο, Χλωροφόρμιο, Τολουόλιο)	27	0
Μεταλλικά αντικείμενα (ψεύτικα κοσμήματα, στυλό, σκελετοί γυαλιών οράσεως)	19	Δεν ολοκληρώθηκαν ακόμα οι αναλύσεις
Προϊόντα χλωρίνης και άλλα καθαριστικά για έλεγχο της ταξινόμησης επισήμανσης και συσκευασίας	10	2
Πλαστικά δάπεδα	7	5

Πίνακας 3.10: Επιθεωρήσεις Μηχανημάτων για το έτος 2018

Α/Α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ / ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	ΕΠΑΡΧΙΑ																
		ΛΕΥΚΩΣΙΑ			ΛΕΜΕΣΟΣ			ΛΑΡΝΑΚΑ			ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ			ΠΑΦΟΣ			ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ	
		Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(1)	%(2)	Αριθμ.	%(3)
1	ΑΝΥΨΩΤΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	80	22,79%	48,78%	43	15,75%	26,22%	35	13,26%	21,34%	1	1,79%	0,61%	5	7,58%	3,05%	164	16,24%
2	ΓΕΡΑΝΟΙ	99	28,21%	30,46%	102	37,36%	31,38%	82	31,06%	25,23%	29	51,79%	8,92%	13	19,70%	4,00%	325	32,18%
3	ΔΟΜΙΚΟΙ ΓΕΡΑΝΟΙ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
4	ΑΤΜΟΛΕΒΗΤΕΣ	102	29,06%	26,15%	125	45,79%	32,05%	105	39,77%	26,92%	26	46,43%	6,67%	32	48,48%	8,21%	390	38,61%
5	ΑΤΜΟΔΕΚΤΕΣ	5	1,42%	100,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	5	0,50%
6	ΑΕΡΟΘΑΛΑΜΟΙ	65	18,52%	51,59%	3	1,10%	2,38%	42	15,91%	33,33%	0	0,00%	0,00%	16	24,24%	12,70%	126	12,48%
7	ΑΛΥΣΙΔΕΣ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
8	ΣΧΟΙΝΙΑ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
9	ΠΕΡΙΛΑΒΕΙΑ	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%
	Σύνολο Επιθεωρήσεων:	**351**	**34,75%**		**273**	**27,03%**		**264**	**26,14%**		**56**	**5,54%**		**66**	**6,53%**		**1010**	
			%(4)			%(4)			%(4)			%(4)			%(4)				

%1 Ποσοστιαία αναλογία επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων της ίδιας Επαρχίας
%2 Ποσοστιαία αναλογία επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων της ίδιας Κατηγορίας Παγκύπρια
%3 Ποσοστιαία αναλογία επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων Παγκύπρια
%4 Ποσοστιαία αναλογία Επιθεωρήσεων Επαρχίας επί συνόλου όλων των Επιθεωρήσεων Παγκύπρια

Επιθεωρήσεις Επιθεωρητέων Μηχανημάτων και Εγκαταστάσεων Υγραερίου

Πίνακας 3.11: Επιθεωρήσεις Επιθεωρητέων Μηχανημάτων

Είδος Μηχανήματος	Αριθμός Επιθεωρήσεων		Μέγιστη προβλεπόμενη περίοδος μεταξύ επιθεωρήσεων
	2017	2018	
Γερανοί και άλλες Ανυψωτικές Συσκευές	583	489	14 μήνες
Ατμολέβητες	392	390	14 - 18 μήνες
Ατμοδέκτες	7	5	26 μήνες
Αεροθάλαμοι	215	126	26 μήνες
Περιλάβεια	0	0	6 μήνες
ΟΛΙΚΟ	**1.197**	**1.010**	

Πίνακας 3.12: Ανάλυση των επιθεωρήσεων για το υγραέριο κατά Επαρχία για το 2018

Λόγος Επιθεώρησης	ΕΠΑΡΧΙΑ					Σύνολο
	Λευκωσία	Λεμεσός	Λάρνακα	Πάφος	Αμμόχωστος	
	Αρ.	Αρ.	Αρ.	Αρ.	Αρ.	Αρ.
Έκθεση εξέτασης εγκατάστασης υγραερίου σε όχημα	7	4	0	6	1	**18**
Διερεύνηση παραπόνου	11	11	1	2	0	**25**
Αδειοδότηση αποθήκευσης υγραερίου	236	198	49	254	17	**754**
Επιθεώρηση αποθήκευσης υγραερίου (χωρίς αδειοδότηση)	9	41	1	8	0	**59**
Επιθεώρηση Μηχανουργείου ή ΙΚΤΕΟ για Υγραεροκίνηση	12	3	8	11	3	**37**
Επιθεώρηση Πρατηρίου Πετρελαιοειδών με δεξαμενή Υγραερίου κίνησης	5	2	2	5	2	**16**
Σύνολο Επιθεωρήσεων	**280**	**259**	**61**	**286**	**23**	**909**

Ανάλυση των εγκαταστάσεων στις οποίες χορηγήθηκαν / ανανεώθηκαν Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων και Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών εντός του 2018.

Πίνακας 3.13: Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων και Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών

Κατηγορία Εγκατάστασης	Άδειες Εκπομπής που χορηγήθηκαν εντός του 2018
- Παραγωγή βαφών	1
- Πτηνοσφαγείο	1
Σύνολο	**2**

Κατηγορία Εγκατάστασης	Άδειες Εκπομπής που τροποποιήθηκαν εντός του 2018
- Πρατήρια Πετρελαιοειδών	6
Σύνολο	**6**

Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών που χορηγούνται από Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν οργανικούς διαλύτες	
Κατηγορία Εγκατάστασης	**Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών που χορηγήθηκαν εντός του 2018**
- Στεγνοκαθαριστήρια	6
- Χρήση οργανικών διαλυτών	1
Σύνολο	**7**

Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών που χορηγούνται από Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	
Κατηγορία Εγκατάστασης	**Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών που χορηγήθηκαν εντός του 2018**
- Πτηνοτροφεία	3
- Παραγωγή χαλκού και κράματος χρυσού-αργύρου	1
- Μονάδα Ολοκληρωμένων Εγκαταστάσεων Διαχείρισης Αποβλήτων	1
Σύνολο	**5**

Εικόνα 3-1: Παρακολούθηση Ποιότητας Ατμοσφαιρικού Αέρα

Χωρική Κατανομή Σταθμών Παρακολούθησης Ποιότητας Ατμοσφαιρικού Αέρα στην Κύπρο (Κυκλοφοριακοί Σταθμοί - κόκκινο χρώμα, Οικιστικοί Σταθμοί - πράσινο χρώμα, Βιομηχανικοί Σταθμοί - κίτρινο χρώμα και Σταθμοί Υποβάθρου - μπλε χρώμα).

Εικόνα 3-2: Φωτογραφία σταθμού μέτρησης ποιότητας ατμοσφαιρικού αέρα

Γράφημα 3-8: Μέσες ετήσιες τιμές NO2, SO2 και ΑΣ10 (PM10), O3 και CO στον Κυκλοφοριακό Σταθμό Λευκωσίας

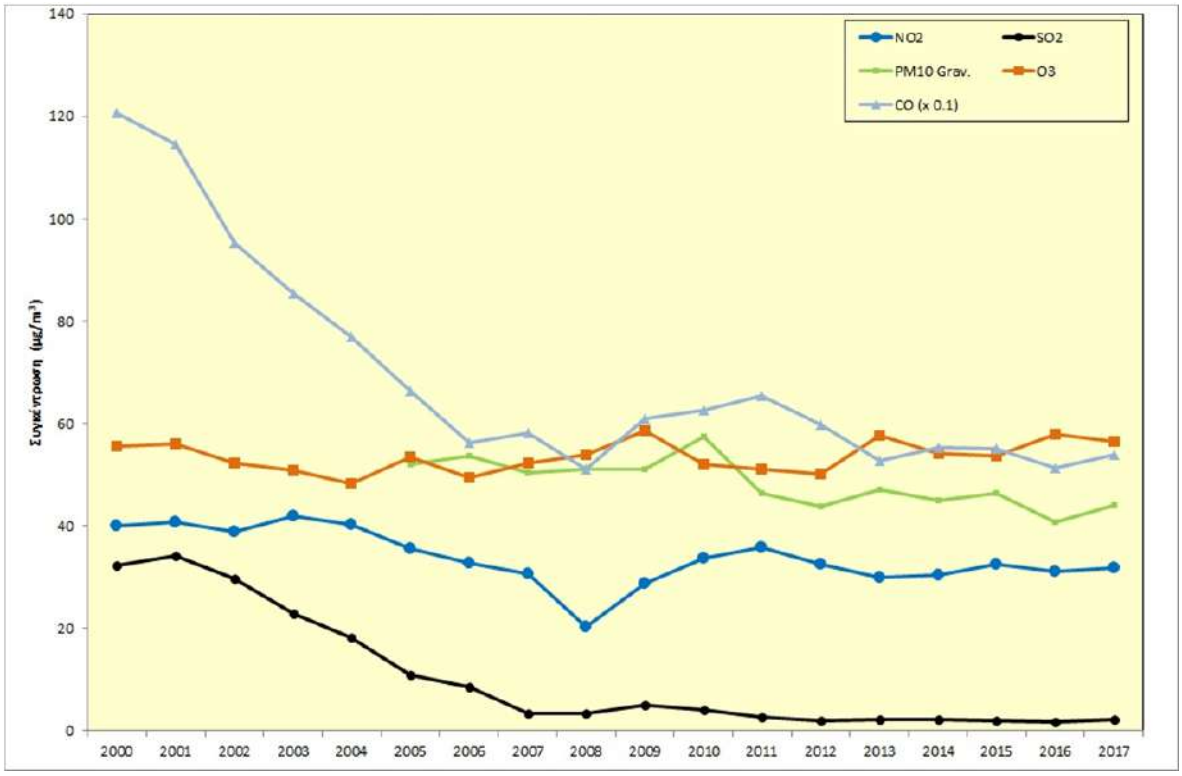

Γράφημα 3-9: Μέσες ετήσιες τιμές Όζοντος στον Σταθμό Υποβάθρου Αγίας Μαρίνας-Ξυλιάτου (EMEP), στον Κυκλοφοριακό Σταθμό Λευκωσίας και στον Οικιστικό Σταθμό Λεμεσού

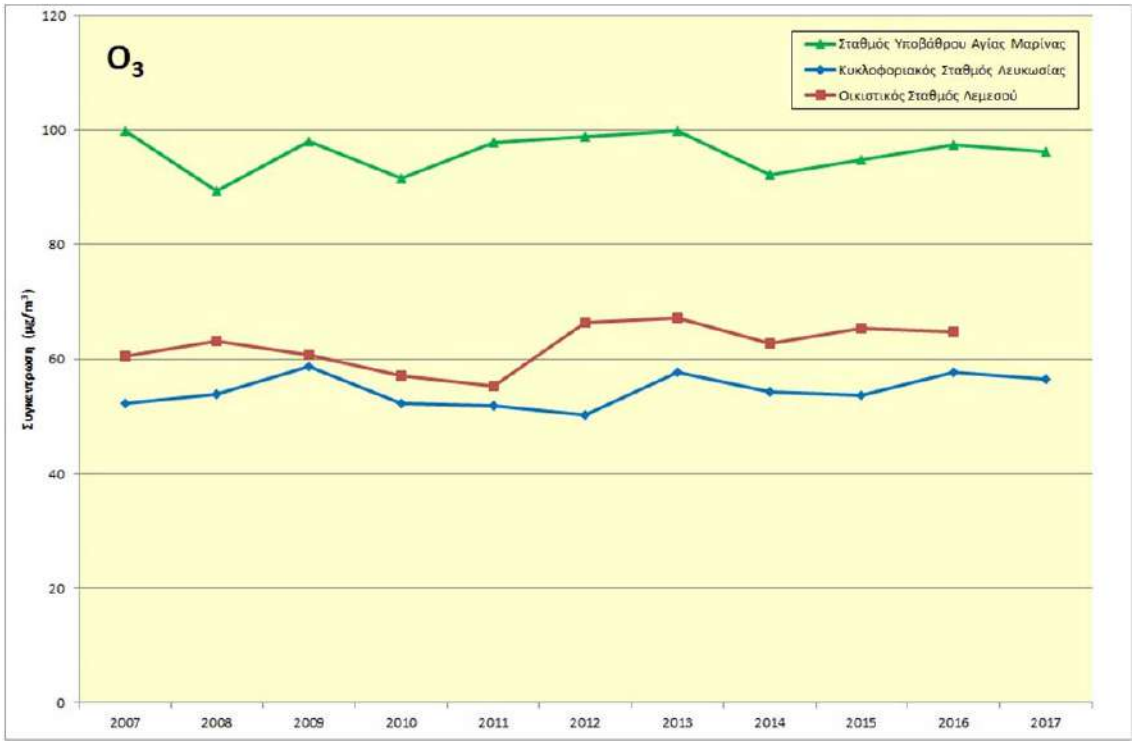

Γράφημα 3-10: Μέσες ετήσιες τιμές ΑΣ10 σε διάφορες περιοχές της Κύπρου

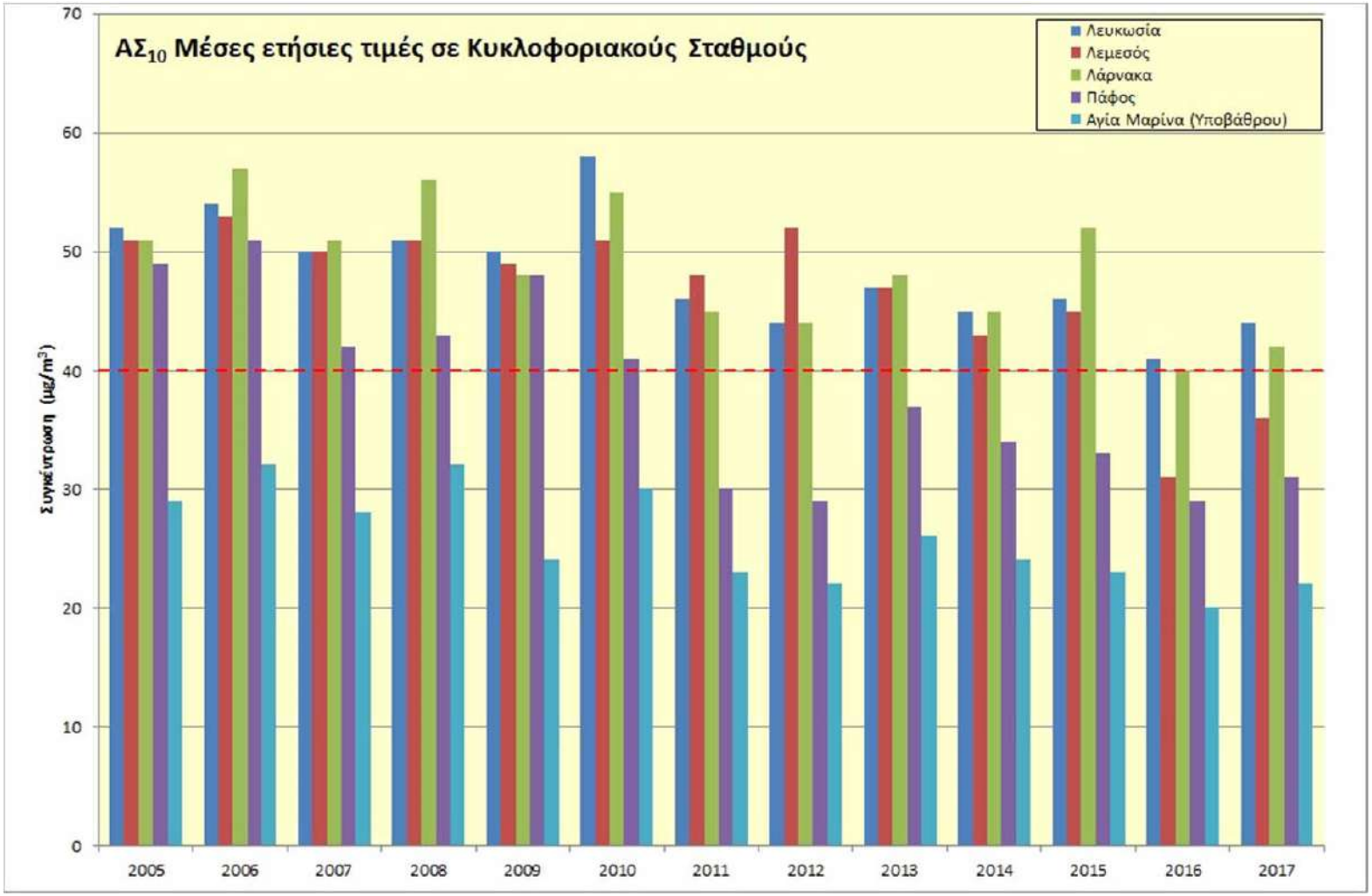

Γράφημα 3-11: Αριθμός υπερβάσεων της 24ωρης οριακής τιμής ΑΣ10 (50 mg/m3) σε διάφορες περιοχές της Κύπρου

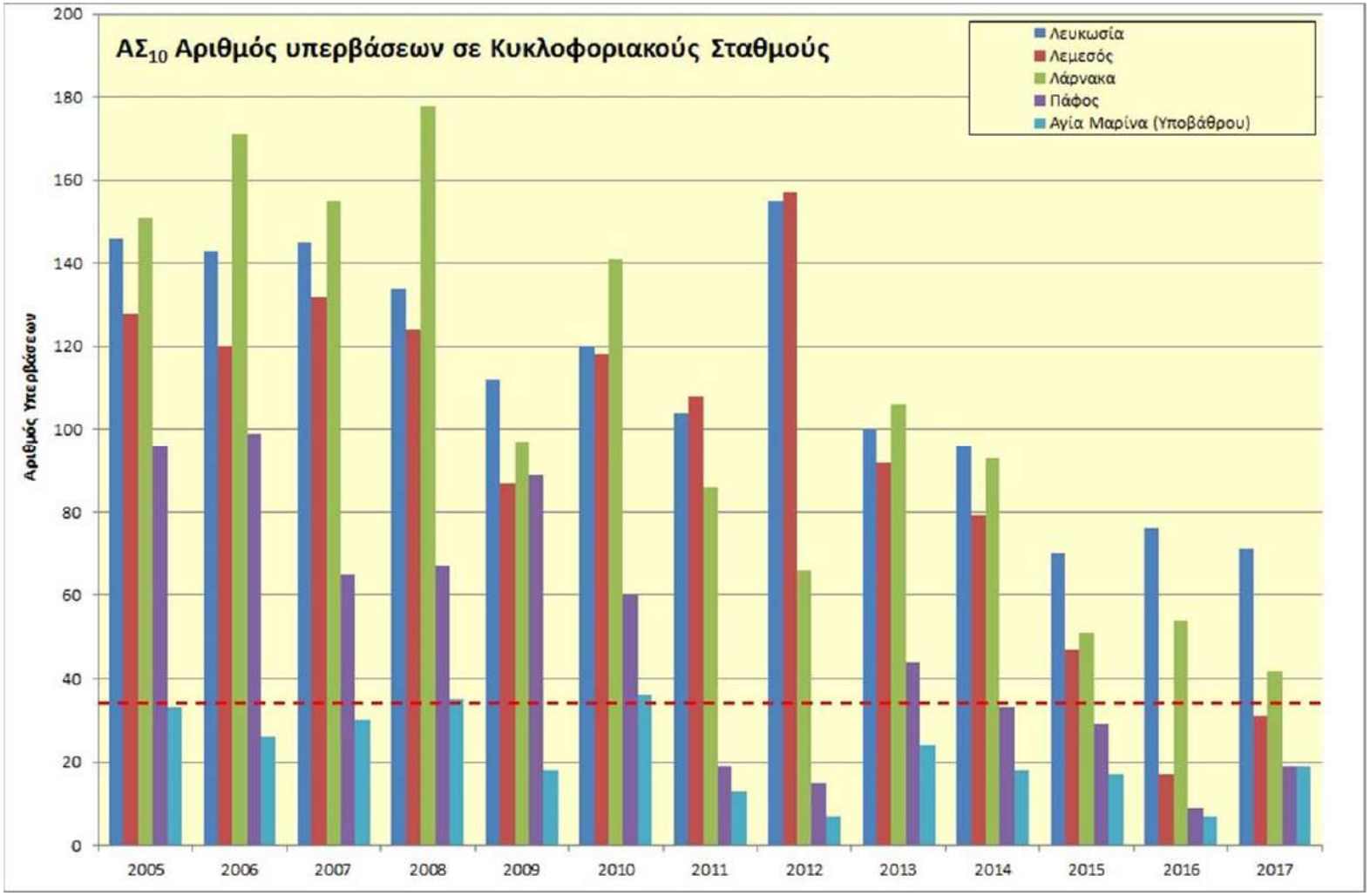

Γράφημα 3-12: Μέσες ετήσιες τιμές $ΑΣ_{2,5}$ σε διάφορες περιοχές της Κύπρου

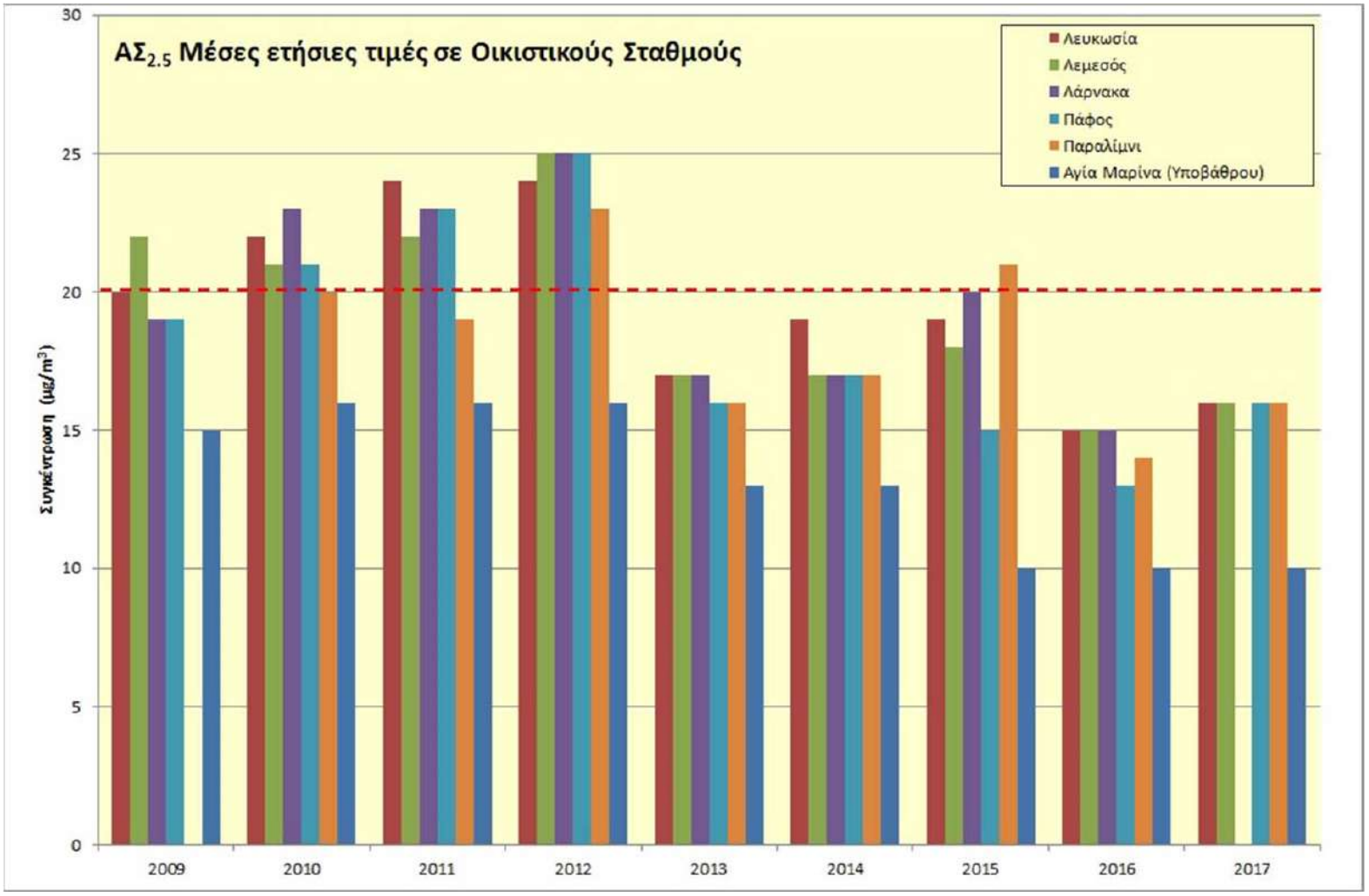

Απογραφές Εκπομπών

Πίνακας 3.14: Εθνικές Ετήσιες Εκπομπές κατά Δραστηριότητα (Έτος 2016)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	NOx	NMVOC	SOx	NH3	PM2.5	PM10	TSP	CO	Pb	Cd	Hg	DIOX
	Gg NO2	Gg	Gg SO2	Gg	Gg	Gg	Gg	Gg	Mg	Mg	Mg	g I-Teq
Παραγωγή Ενέργειας	4,06	0,09	14,60	NE	0,26	0,38	0,50	0,45	0,10	0,03	0,01	0,10
Μεταποιητική Βιομηχανία & Κατασκευές	2,81	0,09	1,22	0,00	0,30	0,41	0,66	2,57	0,16	0,01	0,08	0,01
Αεροπλοοία	0,84	0,04	0,06	NE	0,07	0,07	0,07	0,54	NE	NE	NE	NE
Μεταφορές (Οδική Κυκλοφορία)	6,07	2,55	0,01	0,20	0,40	0,51	0,64	9,95	26,52	0,01	0,00	0,21
Ναυσιπλοοία	0,16	0,01	0,17	NE	0,02	0,02	0,02	NE	NE	NE	NE	NE
Οικιστικά (Κεντρικές Θερμάνσεις)	0,32	0,08	0,21	0,01	0,10	0,10	0,11	0,76	0,00	0,00	0,00	0,12
Γεωργία (Αντλίες - Αυτοκίνητα)	0,46	0,04	0,05	0,00	0,02	0,02	0,02	0,11	0,00	0,00	0,00	0,00
Διανομή Πετρελαιοειδών	NO	0,82	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO	NO
Παραγωγή Τσιμέντου	IE	IE	IE	NE	0,00	0,00	0,00	NE	NE	NE	NE	NE
Παραγωγή Ασβέστη	IE	IE	IE	NA	0,00	0,01	0,03	NE	NE	NE	NE	NA
Ασφαλτικά	NE	0,01	NA	NE	0,00	0,02	0,12	0,00	NE	NE	NE	NE
Λατομεία	NA	NA	NA	NA	0,02	0,12	0,24	NA	NA	NA	NA	NA
Παραγωγή Τροφίμων & Ποτών	NA	0,16	NA	NA	NE	NE	NE	NA	NA	NA	NA	NA
Βαφές	NA	2,43	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Ατμοκαθαριστήρια	NA	0,03	NA	NA	NE	NE	NE	NA	NA	NA	NA	NA
Διαλύτες Γενικά (Τυπογραφεία, Συντήρηση ξύλου, Τσιγάρα)	0,00	1,34	0,00	0,00	0,03	0,03	0,03	0,06	0,00	0,00	0,00	0,00
Διαχείριση Ζωϊκών Αποβλήτων	0,02	0,93	0,00	3,83	0,05	0,28	0,47	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Χρήση Λιπασμάτων	0,19	NO	NA	0,24	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Καύση Ποκαλάμης	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01	0,10	0,00	0,00	0,00	0,00
Διαχείριση Αποβλήτων	0,00	0,64	0,00	0,01	0,03	0,03	0,03	0,04	0,00	0,00	0,00	0,01
Συνολικές Εκπομπές	**14,947**	**9,24**	**16,32**	**4,30**	**1,32**	**2,03**	**2,94**	**14,58**	**26,79**	**0,053**	**0,09**	**0,45**

Σημείωση: Gg=kt (χιλιοτόνοι) και Mg=t (τόνοι)
NA: Not Applicable, NE: Not Estimated, NO: Not Occurring, IE: Indicated Elsewhere

Γράφημα 3-13: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Οξειδίων του Αζώτου ανά δραστηριότητα κατά το 2016

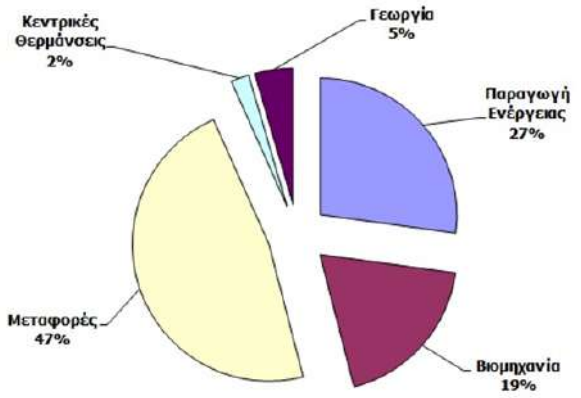

Γράφημα 3-14: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Μονοξειδίου του Άνθρακα ανά δραστηριότητα κατά το 2016

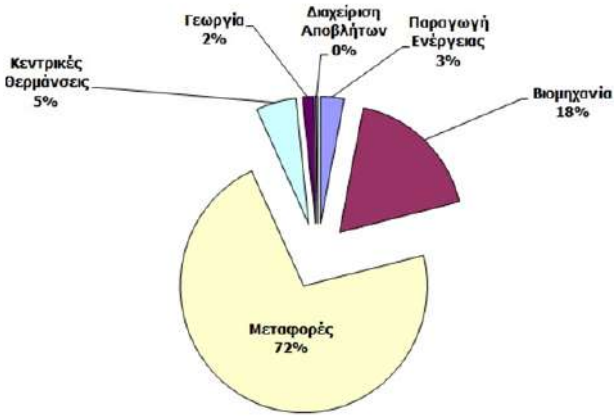

Γράφημα 3-15: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Πτητικών Οργανικών Ενώσεων ανά δραστηριότητα κατά το 2016

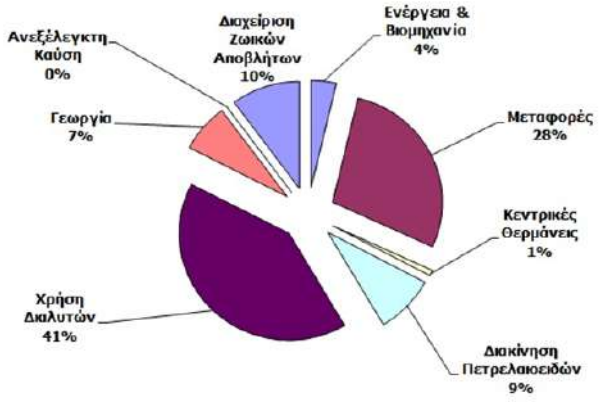

Γράφημα 3-16: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Διοξειδίου του Θείου ανά δραστηριότητα κατά το 2016

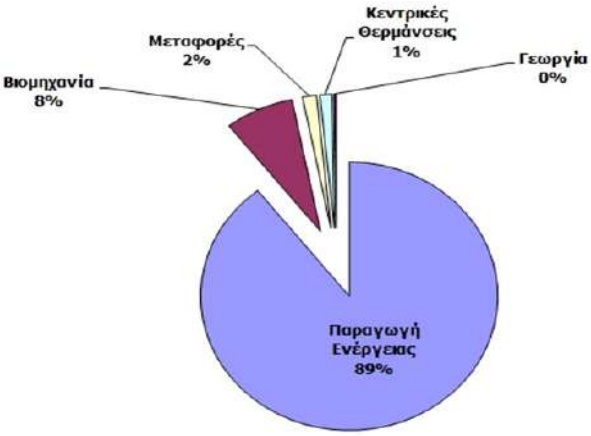

Γράφημα 3-17: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Αμμωνίας ανά δραστηριότητα κατά το 2016

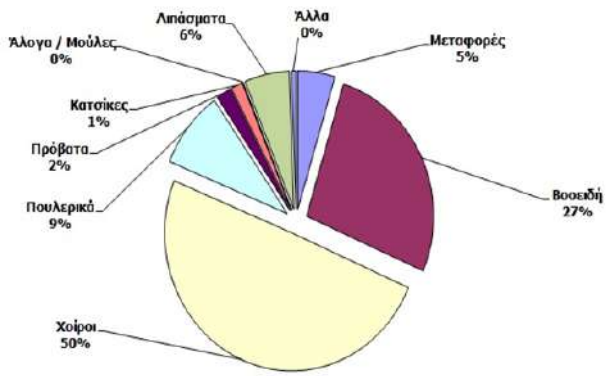

Γράφημα 3-18: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Σωματιδιακής Σκόνης (TSP) ανά δραστηριότητα κατά το 2016

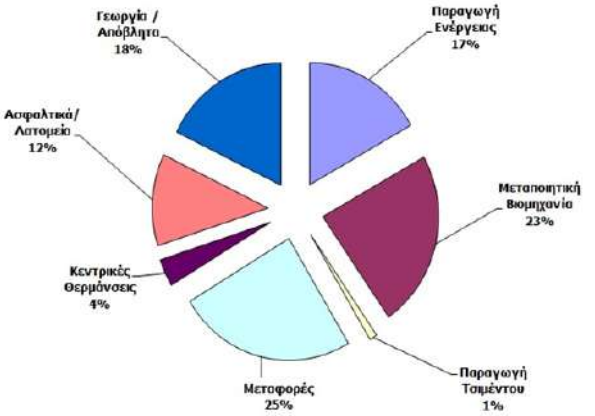
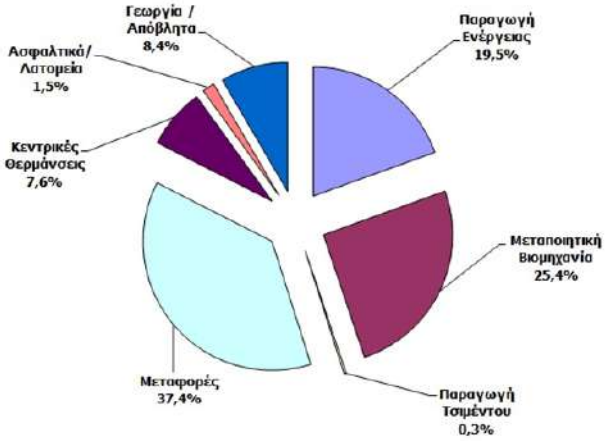
Γράφημα 3-19: Ποσοστό Συνολικών Εκπομπών Αιωρούμενων Σωματιδίων ΑΣ2,5 ανά δραστηριότητα κατά το 2016